

PGNiG

Polskie Górnictwo Naftowe
i Gazownictwo SA

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY

31 GRUDNIA 2015 ROKU

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu	Piotr Woźniak	_____
Wiceprezes Zarządu	Bogusław Marzec	_____
Wiceprezes Zarządu	Janusz Kowalski	_____
Wiceprezes Zarządu	Łukasz Kroplewski	_____
Wiceprezes Zarządu	Maciej Woźniak	_____
Wiceprezes Zarządu	Waldemar Wójcik	_____

Warszawa, 19 lutego 2016 roku

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE	5
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	10
INFORMACJA DODATKOWA DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNiG S.A. NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU	11
1. INFORMACJE OGÓLNE	11
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	18
3. SEGMENTY OPERACYJNE	41
4. KOSZTY OPERACYJNE	44
5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	45
6. PODATEK DOCHODOWY	46
7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	48
8. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	48
9. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	49
10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	49
11. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	53
12. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	54
13. UDZIAŁY I AKCJE	56
14. INNE AKTYWA FINANSOWE	57
15. AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO	59
16. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE	59
17. ZAPASY	59
18. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	60
19. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO	61
20. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE	61
21. AKTYWA FINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE	61
22. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	62
23. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	62
24. KAPITAŁ PODSTAWOWY	62
25. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE	63
26. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	64
27. REZERWY	67
28. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW	68
29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO	68
30. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	68
31. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA	69
32. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY ZMIANAMI STANU NIEKTÓRYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI STANU TYCH POZYCJI WYKAZANYMI W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	69
33. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	72
34. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	90
35. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	94
36. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	95
37. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	95
38. ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)	108
39. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	108
40. INNE ISTOTNE INFORMACJE	109
41. ZDARZENIA PO KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	113
OŚWIADCZENIA ZARZĄDU	114
1. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA ROCZNEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNIG S.A. ZA 2015 ROK	114
2. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA ROCZNEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNIG S.A. ZA 2015 ROK	114

WYBRANE DANE FINANSOWE za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Przychody netto ze sprzedaży	18 646	23 738	4 456	5 666
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	794	1 633	190	390
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	1 617	2 222	386	530
Zysk/(Strata) netto	1 472	1 895	352	452
Całkowite dochody razem	1 139	1 696	272	405
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 474	3 982	591	951
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	2 222	(1 845)	531	(440)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 530)	(2 149)	(366)	(513)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	3 166	(12)	757	(3)
Zysk/(Strata) netto i rozwodniony/(a) zysk/(strata) netto na jedną akcję przypisaną/(a) zwykłym akcjonariuszom (odpowiednio w PLN i w EUR)	0,25	0,32	0,06	0,08
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Aktywa razem	35 027	35 356	8 219	8 294
Zobowiązania razem	11 289	11 576	2 649	2 716
Zobowiązania długoterminowe razem	7 205	7 385	1 691	1 733
Zobowiązania krótkoterminowe razem	4 084	4 191	958	983
Kapitał własny	23 738	23 780	5 570	5 578
Kapitał zakładowy (akcyjny)	5 900	5 900	1 384	1 384
Liczba akcji (średnia ważona w mln szt.)	5 900	5 900	5 900	5 900
Wartość księgowa i rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (odpowiednio w PLN i w EUR)	4,02	4,03	0,94	0,95
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN / EUR)	0,20	0,15	0,05	0,04

Pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitego dochodu oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych zostały przeliczone według kursu EUR/PLN, stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski (NBP) na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu obrotowego.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej zostały przeliczone według średniego kursu EUR/PLN obowiązującego na koniec danego okresu obrotowego, ustalonego przez NBP.

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Średni kurs w okresie	4,1848	4,1893
Kurs na koniec okresu	4,2615	4,2623

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku

	Informacja dodatkowa	Okres od 1 stycznia 2015 do	Okres od 1 stycznia 2014 do
		31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
		zbadane	zbadane
Przychody ze sprzedaży	3	18 646	23 738
Zużycie surowców i materiałów	4.1	(13 374)	(15 101)
Świadczenia pracownicze	4.2	(704)	(750)
Amortyzacja		(799)	(722)
Usługi obce	4.3	(1 836)	(4 156)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby		13	10
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	4.4	(1 152)	(1 386)
Koszty operacyjne razem	4	(17 852)	(22 105)
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej		794	1 633
Przychody finansowe	5	1 180	966
Koszty finansowe	5	(357)	(377)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		1 617	2 222
Podatek dochodowy	6	(145)	(327)
Zysk/(Strata) netto		1 472	1 895
Zysk/(Strata) netto i rozdwojony/(a) zysk/(strata) netto na jedną akcję przypisaną/(a) zwykłym akcjonariuszom w PLN	8	0,25	0,32

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku

	Okres od 1 stycznia 2015 do	Okres od 1 stycznia 2014 do	
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	
		zbadane	zbadane
Zysk/(Strata) netto		1 472	1 895
Inne całkowite dochody, które zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków		(324)	(192)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		25	22
Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń		(431)	(264)
Podatek odroczoney dotyczący innych całkowitych dochodów		82	50
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty		(9)	(7)
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych		(11)	(8)
Podatek odroczoney		2	1
Inne całkowite dochody netto		(333)	(199)
Całkowite dochody razem		1 139	1 696

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Informacja dodatkowa	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
		zbadane	zbadane
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	13 234	13 520
Nieruchomości inwestycyjne	11	-	1
Wartości niematerialne	12	213	254
Udziały i akcje	13	8 623	8 611
Inne aktywa finansowe	14	3 321	4 403
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15	624	469
Pozostałe aktywa trwałe	16	122	129
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem		26 137	27 387
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)			
Zapasy	17	1 638	2 506
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	1 329	1 307
Pozostałe aktywa	20	18	20
Aktywa finansowe krótkoterminowe	21	364	1 805
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	34	346	388
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	5 190	1 942
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	23	5	1
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem		8 890	7 969
Aktywa razem		35 027	35 356
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy (akcyjny)	24	5 900	5 900
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		1 740	1 740
Skumulowane inne całkowite dochody		(518)	(185)
Zyski/(Straty) zatrzymane		16 616	16 325
Kapitał własny razem		23 738	23 780
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	25	4 513	4 498
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	159	134
Rezerwy	27	1 303	1 414
Przychody przyszłych okresów	28	641	690
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	29	538	580
Inne zobowiązania długoterminowe	30	51	69
Zobowiązania długoterminowe razem		7 205	7 385
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	31	2 209	2 414
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	25	469	656
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	34	814	423
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	19	50	181
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	110	43
Rezerwy	27	396	472
Przychody przyszłych okresów	28	36	2
Zobowiązania krótkoterminowe razem		4 084	4 191
Zobowiązania razem		11 289	11 576
Zobowiązania i kapitał własny razem		35 027	35 356

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku

	Informacja dodatkowa	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
		zbadane	zbadane
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) netto		1 472	1 895
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja		799	722
Zysk/(Strata) z tytułu różnic kursowych netto		23	158
Odsetki i dywidendy netto		(850)	(716)
Zysk/(Strata) na działalności inwestycyjnej		594	750
Podatek dochodowy bieżącego okresu		145	327
Pozostałe pozycje netto	32	48	356
Podatek dochodowy zapłacony		(340)	(498)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą stanu kapitału obrotowego		1 891	2 994
Zmiana stanu kapitału obrotowego:			
Zmiana stanu należności	32	129	1 421
Zmiana stanu zapasów	32	869	201
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	32	91	(40)
Zmiana stanu rezerw	32	(88)	60
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	32	(417)	(597)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	32	6	(73)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	32	(7)	16
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 474	3 982
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych		12	13
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych		4	-
Wpływy ze sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych		989	-
Nabycie rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		(235)	(392)
Wydatki na środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwań i oceny zasobów mineralnych		(981)	(797)
Nabycie udziałów w jednostkach powiązanych		(66)	(400)
Nabycie krótkoterminowych papierów wartościowych		(39)	(989)
Wpływy z tytułu spłat pożyczek		2 027	524
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek		(441)	(678)
Wpływy z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		175	199
Wydatki z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(162)	(180)
Otrzymane odsetki		125	115
Otrzymane dywidendy		834	530
Wpływy z tytułu leasingu finansowego		16	17
Pozostałe pozycje netto		(36)	193
Przepływy pieniężne netto z działalność inwestycyjnej		2 222	(1 845)
Przepływy Środków Pieniężnych z Działalności Finansowej			
Wpływy z emisji papierów dłużnych		309	474
Wykup papierów dłużnych		(474)	(1 502)
Wpływy z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		84	84
Wydatki z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(81)	(98)
Wypłacone dywidendy		(1 180)	(885)
Zapłacone odsetki		(192)	(220)
Pozostałe pozycje netto		4	(2)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(1 530)	(2 149)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto		3 166	(12)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	32	1 673	1 685
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	32	4 839	1 673
w tym: środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		506	451

W dniu 16 lipca 2014 roku została podpisana na czas nieoznaczony umowa systemu zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków tzw. umowa cash pooling pomiędzy bankiem Pekao S.A. a spółkami GK PGNiG. Na dzień 31 grudnia 2015 roku wskazana umowa obejmowała następujące Spółki: PGNiG S.A., Polską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o., Exalo Drilling S.A., PGNiG Technologie S.A., Geofizykę Kraków S.A., Geofizykę Toruń S.A., Operatora Systemu Magazynowego Sp. z o.o., PGNiG Serwis Sp. z o.o., PGNiG Termika S.A., PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. oraz Geovitę S.A. Umowa ta służy głównie zarządzaniu bieżącą płynnością finansową w Grupie.

W związku z powyższym przepływy pieniężne realizowane w ramach transakcji cash pool jak również różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz stanowią korektę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Poniżej zaprezentowane zestawienie przedstawia uzgodnienie stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów prezentowanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do stanu środków pieniężnych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Uzgodnienie stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do salda środków pieniężnych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	4 839	1 673
Bilans otwarcia z tyt. różnic kursowych netto	1	-
Bilans otwarcia wpływów/wydatków z tyt. cash pooling	268	-
Różnice kursowe netto za okres sprawozdawczy	-	1
Wpływy/(Wydatki) z tyt. cash pooling za okres sprawozdawczy	82	268
Środki pieniężne na koniec okresu wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	5 190	1 942

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM
za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku

Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)

	Kapitał podstawowy (akcyjny)	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu			Zyski/(Straty) zatrzymane	Kapitał własny razem
			różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	stosowania rachunkowości zabezpieczeń	zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych		
Stan na 1 stycznia 2015 (zbadane)	5 900	1 740	16	(215)	13	16 325	23 780
Dywidenda	-	-	-	-	-	(1 180)	(1 180)
Całkowite dochody razem	-	-	25	(349)	(9)	1 472	1 139
Zysk/(Strata) netto za 2015 rok	-	-	-	-	-	1 472	1 472
Inne całkowite dochody netto za 2015 rok	-	-	25	(349)	(9)	-	(333)
Stan na 31 grudnia 2015 (zbadane)	5 900	1 740	41	(564)	4	16 616	23 738
Stan na 1 stycznia 2014 (zbadane)	5 900	1 740	(6)	(1)	20	15 315	22 969
Dywidenda	-	-	-	-	-	(885)	(885)
Całkowite dochody razem	-	-	22	(214)	(7)	1 895	1 696
Zysk/(Strata) netto za 2014 rok	-	-	-	-	-	1 895	1 895
Inne całkowite dochody netto za 2014 rok	-	-	22	(214)	(7)	-	(199)
Stan na 31 grudnia 2014 (zbadane)	5 900	1 740	16	(215)	13	16 325	23 780

INFORMACJA DODATKOWA DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNiG S.A. NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Nazwa, siedziba, podstawowy przedmiot działalności gospodarczej oraz podstawowe dane rejestrowe

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna („PGNiG S.A.”, „Spółka”) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Marcina Kasprzaka 25, powstała w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa Państwowego PGNiG w spółkę akcyjną Skarbu Państwa na podstawie art. 6 ust.1 ustawy z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. 1990 nr 51 poz. 298 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie przekształcenia państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej "Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo z siedzibą w Warszawie" w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa z dnia 30 września 1996 roku (Dz. U. Nr 116, poz. 553). Na podstawie powyższego rozporządzenia sporządzono w dniu 21 października 1996 roku Akt Przekształcenia.

Spółka została wpisana do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy Wydział XVI Gospodarczy w dniu 30 października 1996 roku pod numerem RHB 48382. W dniu 14 listopada 2001 roku postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, PGNiG S.A. została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000059492.

Spółce nadano numer statystyczny REGON 012216736 oraz NIP 525-000-80-28.

Decyzją Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 16 września 2005 roku akcje serii A i B oraz prawa do akcji serii B Spółki PGNiG S.A. zostały dopuszczone do obrotu giełdowego na rynku podstawowym. Pierwsze notowanie praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B miało miejsce na sesji giełdowej w dniu 23 września 2005 roku. W dniu 18 października 2005 roku Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjęła decyzję o wprowadzeniu do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcji serii A i B Spółki PGNiG S.A. Pierwsze notowanie powyższych akcji odbyło się na sesji giełdowej w dniu 20 października 2005 roku.

W dniu 14 stycznia 2013 roku Zarząd Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. otrzymał postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie zarejestrowania zmian do Statutu PGNiG S.A. przyjętych Uchwałą nr 3/XII/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PGNiG S.A. z dnia 6 grudnia 2012 roku. Zmiana została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców w dniu 31 grudnia 2012 roku.

W dniu 31 lipca 2013 roku wpłynęło do Spółki Postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dotyczące wpisania w Krajowym Rejestrze Sądowym, Rejestrze Przedsiębiorców zmian w treści Statutu PGNiG S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki w dniu 26 czerwca 2013 roku. Wpis przedmiotowych zmian, i tym samym, ich wejście w życie, nastąpił 22 lipca 2013 roku. Zmiany w treści Statutu PGNiG S.A. nie dotyczyły przedmiotu działalności PGNiG S.A.

W dniu 8 listopada 2013 roku wpłynęło do Spółki Postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dotyczące wpisania w Krajowym Rejestrze Sądowym, Rejestrze Przedsiębiorców zmian w treści Statutu PGNiG S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki w dniu 5 września 2013 roku. Wpis przedmiotowych zmian, i tym samym ich wejście w życie, nastąpił dnia 29 października 2013 roku i dotyczył poszerzenia działalności Spółki o działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych.

W dniu 19 maja 2015 roku wpłynęło do Spółki Postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dotyczące wpisania w Krajowym Rejestrze Sądowym, Rejestrze Przedsiębiorców zmian w treści Statutu PGNiG S.A. przyjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki PGNiG S.A. w Warszawie Uchwałą Nr 26/IV/2015 w dniu 16 kwietnia 2015 roku. Wpis przedmiotowych zmian, i tym samym, ich wejście w życie, nastąpił 11 maja 2015 roku. Zmiana dotyczy §35 pkt 1 Statutu i polega na wykreśleniu z treści dotychczasowego zapisu sformułowania „działający w tym zakresie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki”.

Zgodnie ze Statutem Spółki PGNiG S.A., Spółka realizuje zadania dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju w zakresie:

- 1) ciągłości dostaw paliwa gazowego do odbiorców oraz utrzymania jego niezbędnych rezerw,
- 2) bezpiecznej eksploatacji sieci gazowych,
- 3) równoważenia bilansu paliw gazowych oraz dysponowania ruchem i mocą urządzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci gazowej,
- 4) działalności wydobywczej gazu.

Zgodnie ze Statutem Spółka prowadzi działalność produkcyjną, usługową i handlową w następującym zakresie:

- 1) handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym,
- 2) górnictwo gazu ziemnego,
- 3) górnictwo ropy naftowej,
- 4) wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich,
- 5) roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych,
- 6) działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego,
- 7) działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie,
- 8) wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów,
- 9) pozostałe górnictwo i wydobywanie, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 10) wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej,
- 11) wytwarzanie paliw gazowych,
- 12) sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych,
- 13) sprzedaż hurtowa pozostałych półproduktów,
- 14) sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw,
- 15) sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych,
- 16) wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych,
- 17) naprawa i konserwacja maszyn,
- 18) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli,
- 19) transport rurociągami paliw gazowych,
- 20) transport rurociągowy pozostałych towarów,
- 21) transport drogowy towarów,
- 22) magazynowanie i przechowywanie paliw gazowych,
- 23) magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów,
- 24) produkcja gazów technicznych,
- 25) produkcja pozostałych wyrobów chemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 26) sprzedaż hurtowa odpadów i złomu,
- 27) badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych,
- 28) działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne,
- 29) pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 30) pozostałe badania i analizy techniczne,
- 31) instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia,
- 32) wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- 33) pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 34) działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej,
- 35) działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej, z wyłączeniem telekomunikacji satelitarnej,
- 36) działalność w zakresie telekomunikacji satelitarnej,
- 37) działalność w zakresie pozostałej telekomunikacji,
- 38) wytwarzanie energii elektrycznej,
- 39) dystrybucja energii elektrycznej,
- 40) handel energią elektryczną,
- 41) wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 42) leasing finansowy,

- 43) pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, w tym obrót wierzytelnościami na własny rachunek,
- 44) pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych,
- 45) pozostałe formy udzielania kredytów,
- 46) działalność na rynkach finansowych wykonywana na cudzy rachunek (np. maklera giełdowego) i działalności pokrewne,
- 47) pośrednictwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi,
- 48) pośrednictwo w zakresie obrotu towarami giełdowymi,
- 49) pozostała działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne,
- 50) zarządzanie rynkami finansowymi,
- 51) działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe,
- 52) działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych,
- 53) działalność agentów zajmujących się sprzedażą paliw, rud, metali i chemikaliów przemysłowych,
- 54) działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju,
- 55) sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego,
- 56) działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,
- 57) przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność,
- 58) pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych,
- 59) działalność związana z oprogramowaniem,
- 60) reprodukcja zapisanych nośników informacji,
- 61) naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych,
- 62) naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych,
- 63) sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania,
- 64) sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego,
- 65) sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń biurowych,
- 66) sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń,
- 67) wydawanie wykazów oraz list (np. adresowych, telefonicznych),
- 68) działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania,
- 69) działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki,
- 70) działalność portali internetowych,
- 71) pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 72) działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych,
- 73) wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery,
- 74) dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim,
- 75) naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych,
- 76) naprawa i konserwacja sprzętu (tele)komunikacyjnego,
- 77) naprawa i konserwacja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku,
- 78) pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 79) działalność centrów telefonicznych (call center),
- 80) pozostała działalność wydawnicza,
- 81) działalność usługowa związana z przygotowywaniem do druku,
- 82) pozostałe drukowanie,
- 83) wykonywanie fotokopii, przygotowywanie dokumentów i pozostała specjalistyczna działalność wspomagająca prowadzenie biura,
- 84) pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników,
- 85) pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 86) pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody,
- 87) sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana,
- 88) działalność bibliotek,
- 89) działalność archiwów,
- 90) działalność muzeów,

- 91) kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- 92) zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie,
- 93) wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- 94) pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 95) wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek,
- 96) wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli,
- 97) działalność organizatorów turystyki,
- 98) hotele i podobne obiekty zakwaterowania,
- 99) obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania,
- 100) pola kempingowe (włączając pola dla pojazdów kempingowych) i pola namiotowe,
- 101) pozostałe zakwaterowanie,
- 102) sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych,
- 103) pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach,
- 104) pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami,
- 105) działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów,
- 106) pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna.

1.2. Czas trwania działalności Spółki

Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

1.3. Okres objęty sprawozdaniem finansowym

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym („sprawozdanie”, „sprawozdanie finansowe”) zaprezentowane zostały dane obejmujące okresy roczne od dnia 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku wraz z danymi porównawczymi za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku.

1.4. Zakres sprawozdania

PGNiG S.A. posiada strukturę wielooddziałową, w której skład na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodziły:

- Centrala Spółki w Warszawie,
- Oddział w Odolanowie,
- Oddział w Sanoku,
- Oddział w Zielonej Górze,
- Oddział Geologii i Eksploatacji w Warszawie,
- Oddział Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze w Warszawie,
- Oddział Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie,
- Oddział Obrotu Hurtowego w Warszawie,
- Oddział Operatorski w Pakistanie,

Oddział KPMG Mogilno został zlikwidowany z dniem 1 marca 2015 roku Uchwałą Nr 46/2015 Zarządu Spółki PGNiG S.A. z dnia 3 lutego 2015 roku w sprawie likwidacji oddziału spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie („PGNiG S.A.”) pod firmą „Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna w Warszawie – Oddział KPMG Mogilno”.

Oddział w Egipcie został zlikwidowany na mocy Uchwały Nr 827/2013 Zarządu Spółki PGNiG S.A. z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie wyrażenia zgody na rezygnację z drugiego dwuletniego okresu poszukiwawczego i zaniechania poszukiwań złóż węglowodorów na koncesji Baharya w Egipcie, zatwierdzoną Uchwałą Nr 169/VI/2014 Rady Nadzorczej PGNiG S.A. w Warszawie z dnia 5 grudnia 2013 roku.

Wykreślenie Oddziału z Egipskiego Rejestru Handlowego (General Authorities For Investments) nastąpiło 7 kwietnia 2015 roku, natomiast z polskiego Krajowego Rejestru Sądowego Oddział wykreślony został 22 listopada 2015 roku.

PGNiG S.A. jako Jednostka Dominująca sporządza również sprawozdanie skonsolidowane, zawierające dane 15 spółek zależnych (w tym 3 grup kapitałowych) oraz 1 spółki współkontrolowanej.

1.5. Skład Zarządu PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki, Zarząd PGNiG S.A. składa się z dwóch do siedmiu osób. Liczbę Członków Zarządu określa organ powołujący Zarząd. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje Rada Nadzorcza. Każdy z Członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Do czasu, gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, a Spółka zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu.

W skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodzi następujące osoby:

- Pan Piotr Woźniak – Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu;
- Pan Waldemar Wójcik – Wiceprezes Zarządu.

W 2015 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu PGNiG S.A.:

- W dniu 11 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza uchwałą nr 88/VII/2015 odwołała Pana Mariusza Zawiszę ze składu Zarządu Spółki PGNiG S.A. i z funkcji Prezesa Zarządu PGNiG S.A.
- W dniu 11 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza uchwałą nr 89/VII/2015 odwołała Pana Jarosława Bauca ze składu Zarządu Spółki PGNiG S.A. i z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych PGNiG S.A.
- W dniu 11 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza uchwałą nr 90/VII/2015 odwołała Pana Zbigniewa Skrzypkiewicza ze składu Zarządu Spółki PGNiG S.A. i z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Poszukiwań i Wydobywania PGNiG S.A.
- W dniu 11 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza uchwałą nr 91/VII/2015 postanowiła delegować Pana Piotra Woźniaka do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu począwszy od dnia 11 grudnia 2015 roku do dnia 11 marca 2016 roku.

Rada Nadzorcza PGNiG S.A. na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2016 roku powołała w skład Zarządu PGNiG S.A. z dniem 11 lutego 2016 roku na wspólną kadencję kończącą się 30 grudnia 2016 roku:

- Pana Piotra Woźniaka na stanowisko Prezesa Zarządu
- Pana Bogusława Marca na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych
- Pana Janusza Kowalskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych
- Pana Łukasza Kroplewskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Rozwoju
- Pana Macieja Woźniaka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych

1.6. Prokurenci PGNiG S.A.

Prokurenci - stan na dzień 31 grudnia 2015 roku:

- Pan Maciej Woźniak,
 - Pan Janusz Kowalski,
 - Pan Bogusław Marzec,
 - Pani Violetta Jasińska – Jaškowiak.
- Uchwałą Nr 544/2015 Zarządu PGNiG S.A. z dnia 11 grudnia 2015 roku została udzielona prokura samoistna Panu Maciejowi Woźniakowi,
 - Uchwałą Nr 545/2015 Zarządu PGNiG S.A. z dnia 11 grudnia 2015 roku została udzielona prokura samoistna Panu Januszowi Kowalskiemu.
 - Uchwałą Nr 546/2015 Zarządu PGNiG S.A. z dnia 11 grudnia 2015 roku została udzielona prokura samoistna Panu Bogusławowi Marzec.
 - Uchwałą Nr 576/2015 Zarządu Spółki PGNiG S.A. z dnia 23 grudnia 2015 roku odwołano prokury: Pani Violetcie Jasińskiej – Jaškowiak, Panu Januszowi Kowalskiemu, Panu Bogusławowi Marcowi oraz Panu Maciejowi Woźniakowi i jednocześnie udzielone wyżej wymienionym prokur łącznych,

gdzie dla skuteczności czynności prawnych wynikających z w.w. prokur konieczne jest współdziałanie dwóch prokurentów.

W dniu 10 lutego 2016 roku Pan Janusz Kowalski, Maciej Woźniak i Bogusław Marzec złożyli udzielone im prokury.

1.7. Skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza PGNiG S.A. składa się z pięciu do dziewięciu członków, powoływanych przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Tak długo, jak Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego Członka Rady Nadzorczej.

Jeden z członków Rady Nadzorczej powoływany przez Walne Zgromadzenie powinien spełniać kryteria niezależności w rozumieniu Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów nie wykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE) z uwzględnieniem Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Zgodnie z § 36 ust. 3 Statutu PGNiG S.A., wybór Członka Rady Nadzorczej, który ma spełniać warunki opisane powyżej, następuje w oddzielnym głosowaniu. Prawo pisemnego zgłaszania na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia kandydatów na Członka Rady Nadzorczej spełniającego te warunki, przysługuje akcjonariuszom obecnym na Walnym Zgromadzeniu, którego przedmiotem jest jego wybór. Jeżeli kandydatury nie zostaną zgłoszone przez akcjonariuszy, kandydatów do Rady Nadzorczej, spełniających opisane wyżej warunki, zgłasza Rada Nadzorcza.

W Radzie Nadzorczej liczącej do sześciu członków dwóch członków powoływanych jest spośród osób wybranych przez pracowników Spółki. W Radzie Nadzorczej liczącej od siedmiu do dziewięciu członków, trzech członków powoływanych jest spośród osób wybranych przez pracowników Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Pan Grzegorz Nakonieczny - Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Pani Magdalena Zegarska - Sekretarz Rady Nadzorczej;
- Pan Sławomir Borowiec - Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Mateusz Boznański - Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Andrzej Gonet - Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Krzysztof Rogala - Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Wojciech Bieńkowski - Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Ryszard Wąsowicz - Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Piotr Woźniak - Członek Rady Nadzorczej, delegowany do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu.

W 2015 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej PGNiG S.A.:

- W dniu 16 kwietnia 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 27/IV/2015 powołało w skład Rady Nadzorczej Panią Irenę Ożóg;
- W dniu 16 kwietnia 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 28/IV/2015 powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Macieja Mazurkiewicza;
- W dniu 22 lipca 2015 roku Pan Wojciech Chmielewski złożył rezygnację z pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej PGNiG S.A.
- W dniu 28 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza wybrała ze swego grona uchwałą nr 51/VII/2015 Przewodniczącą Rady Nadzorczej Panią Agnieszkę Woś a uchwałą nr 52/VII/2015 Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej Pana Andrzeja Janiaka;
- W dniu 19 października 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 4/X/2015 odwołało ze składu Rady Nadzorczej Panią Agnieszkę Woś;
- W dniu 19 października 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 5/X/2015 powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Grzegorza Nakoniecznego;

- W dniu 29 października 2015 roku Rada Nadzorcza wybrała ze swego grona uchwałą nr 80/VII/2015 Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Grzegorza Nakoniecznego;
- W dniu 4 grudnia 2015 roku Minister Skarbu Państwa na podstawie § 35 ust. 1 Statutu powołał w skład Rady Nadzorczej Pana Piotra Woźniaka;
- W dniu 11 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza uchwałą nr 91/VII/2015 postanowiła delegować Pana Piotra Woźniaka do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu począwszy od dnia 11 grudnia 2015 roku do dnia 11 marca 2016 roku;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 2/XII/2015 odwołało ze składu Rady Nadzorczej Pana Andrzeja Janiaka;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 3/XII/2015 odwołało ze składu Rady Nadzorczej Pana Janusza Pilitowskiego;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 4/XII/2015 odwołało ze składu Rady Nadzorczej Pana Macieja Mazurkiewicza;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 5/XII/2015 odwołało ze składu Rady Nadzorczej Panią Irenę Ożóg;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 6/XII/2015 powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Mateusza Boznańskiego;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 7/XII/2015 powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Andrzeja Goneta;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 8/XII/2015 powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Rogalę;
- W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 9/XII/2015 powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Wojciecha Bieńkowskiego.

W dniu 7 stycznia 2016 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. wybrała na stanowisko wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Wojciecha Bieńkowskiego.

W związku z powołaniem na stanowisko Prezesa Zarządu PGNiG S.A. Zarząd i Rada Nadzorcza PGNiG S.A. przyjęły rezygnację Pana Piotra Woźniaka z funkcji członka Rady Nadzorczej PGNiG S.A. z dniem 10 lutego 2016 roku.

1.8. Akcjonariat PGNiG S.A.

Na dzień przekazania jednostkowego sprawozdania finansowego za 2015 rok, jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGNiG S.A. był Skarb Państwa.

Struktura akcjonariatu PGNiG S.A. przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Procentowy udział w kapitale	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów
<i>Na dzień 31 grudnia 2015 roku</i>				
Skarb Państwa	Warszawa	4 178 771 608	70,83%	70,83%
Pozostali akcjonariusze	-	1 721 228 392	29,17%	29,17%
Razem	-	5 900 000 000	100,00%	100,00%
<i>Na dzień 31 grudnia 2014 roku</i>				
Skarb Państwa	Warszawa	4 271 717 836	72,40%	72,40%
Pozostali akcjonariusze	-	1 628 282 164	27,60%	27,60%
Razem	-	5 900 000 000	100,00%	100,00%

W dniu 2 grudnia 2015 roku, w związku z objęciem przez Ministra Skarbu Państwa nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o., udział Skarbu Państwa uległ zmniejszeniu o 92 936 803 (1,57%). Oprócz tego w 2015 roku w dalszym ciągu miał miejsce proces wydawania akcji uprawnionym pracownikom. Na dzień 31 grudnia 2015 roku, z uwagi na

toczące się sprawy spadkowe, proces ten nie został zakończony. Dysponentem akcji przysługujących pracownikom, które dotychczas nie zostały wydane jest Skarb Państwa.

1.9. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

1.10. Połączenie spółek handlowych i inne zmiany mające wpływ na strukturę Spółki.

W 2015 roku nie wystąpiły połączenia PGNiG S.A. z innymi spółkami handlowymi.

W dniu 1 sierpnia 2014 roku PGNiG S.A. wniosła aportem do spółki zależnej, PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o., działalność obrotu detalicznego, stanowiącą przedsięwzięcie (biznes) w rozumieniu MSSF 3. Szczegółowy opis transakcji przeniesienia aportu z PGNiG S.A. do PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. został zaprezentowany w Jednostkowym Sprawozdaniu Finansowym PGNiG S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, opublikowanym w dniu 5 marca 2015 roku.

1.11. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostanie przedstawione do zatwierdzenia przez Zarząd PGNiG S.A. i opublikowane w dniu 4 marca 2016 roku.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

2.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzono przy zastosowaniu zasady ciągłości (art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości), grupując w jednakowy sposób w kolejnych okresach sprawozdawczych operacje gospodarcze, tak, aby za kolejne okresy sprawozdawcze informacje wynikające ze sprawozdań finansowych były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień zamknięcia stany aktywów i pasywów ujęte są w tej samej wysokości, co w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz pochodnych instrumentów finansowych wycenionych w wartości godziwej oraz pożyczek, należności i zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich (PLN). Wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w milionach złotych. Ewentualne różnice pomiędzy kwotami ogółem a sumą ich składników wynikają z zaokrągleń.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej Spółka wykazuje stosując metodę pośrednią.

2.1.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską („UE”) obowiązującym na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, MSSF składają się z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”) i Interpretacji wydanych przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Zakres informacji ujawnionych w niniejszym sprawozdaniu finansowym jest zgodny z postanowieniami MSSF oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami).

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i zakresu ujawnień

2.2.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy

W okresie objętym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Spółka przyjęła wszystkie nowe i zaktualizowane standardy oraz interpretacje, wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej (UE), mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w rocznych okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2015 roku.

- Poprawki do MSSF (2010-2012) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku,
- Poprawki do MSSF (2011-2013) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku,
- Zmiany do MSR 19 „Programy określonych świadczeń: składki pracownicze” – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku.

Przyjęcie powyższych przepisów nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Spółki ani w prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym.

2.2.2. Standardy i interpretacje opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale niemające jeszcze zastosowania

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSR 27 „Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku.
- Zmiany do MSR 1 „Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Poprawki do MSSF (2012-2014) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – planowane obowiązywanie w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 38 „Wartości niematerialne” - wyjaśnienia odnośnie dozwolonych do stosowania metod amortyzacji - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” - ujmowanie udziałów we wspólnych działaniach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku.

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych zmian do standardów.

Według szacunków Spółki wymienione wyżej standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na koniec okresu sprawozdawczego.

2.2.3. Standardy i interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, które według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku nie zostały zatwierdzone przez KE do stosowania i w związku z tym nie zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 – Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy Inwestorem, a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem. Data obowiązywania została odroczone na czas nieokreślony,
- MSSF 14 „Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczonej” – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- MSSF 15 „Przychody z umów z kontrahentami” - obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,
- MSSF 16 Leasing – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 „Jednostki Inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku od konsolidacji” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSR 12 „ujmowanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikającego z niezrealizowanych strat” - obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku
- Zmiany do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych: *Ujawnienia* – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku.

Według szacunków Spółki, wymienione wyżej standardy i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na koniec okresu sprawozdawczego.

2.3. Stosowane zasady rachunkowości

Poniżej zostały przedstawione najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez PGNiG S.A.

2.3.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa, które Spółka zamierza wykorzystywać w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych, przez czas dłuższy niż jeden okres, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują również środki trwałe w budowie. Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe obejmują:

- nakłady inwestycyjne poniesione w momencie początkowego ujęcia,
- nakłady stanowiące ulepszenie (modernizację) skutkujące zwiększeniem przyszłych korzyści ekonomicznych.

Pozycja rzeczowych aktywów trwałych w momencie początkowego ujęcia jest ujmowana według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia (model wyceny wg kosztu historycznego). Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych zalicza się koszty finansowania zewnętrznego (zasady kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego zostały opisane w pkt. 2.3.3.).

Części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazywane są jako zapasy i ujmowane w jednostkowym rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania. Istotne części zamienne oraz awaryjne wyposażenie kwalifikuje się do wykazania jako rzeczowe aktywa trwałe, jeżeli Spółka oczekuje, iż będą one wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres i możliwe jest ich przypisanie do poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych, rozumianego jako remonty i konserwacje, składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów oraz mogą obejmować koszty nieistotnych części zamiennych.

Do wyceny rzeczowych aktywów trwałych Spółka przyjęła model wyceny według kosztu historycznego. Po początkowym ujęciu rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, Spółka wykazuje je według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość początkowa wytworzonych gazociągów lub magazynów gazu obejmuje również wartość gazu, która służy do ich pierwszego napełnienia. Ilość gazu niezbędna do pierwszego napełnienia gazociągu lub komory magazynowej odpowiada ilości niezbędnej do wytworzenia minimalnego ciśnienia pracy gazociągu lub magazynu.

W przypadku rozszczelnienia gazociągu, koszty jego ponownego napełnienia lub uzupełnienia napełnienia są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym zostały poniesione.

Podlegającą amortyzacji wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych, z wyłączeniem gruntów i środków trwałych w budowie, rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania przy zastosowaniu metody amortyzacji liniowej:

- Budynki i budowle 2 - 40 lat
- Maszyny i urządzenia, środki transportu oraz pozostałe 2 - 35 lat

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umowy leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, zaliczone do majątku Spółki, amortyzuje się w okresie ekonomicznej użyteczności pozycji rzeczowych aktywów trwałych, nie dłużej jednak niż okres trwania umowy.

W momencie zbycia lub kiedy nie oczekuje się osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych i następującego po nim zbycia, wartość bilansowa tych pozycji zostaje usunięta z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej, a wszelkie powstałe na transakcji zyski lub straty odnoszone są w rachunek zysków i strat.

Środki trwałe w budowie wyceniane są według wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do momentu zakończenia ich budowy oddania do użytkowania.

2.3.2 Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze

Koszty związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż gazu ziemnego i ropy naftowej obejmują prace geologiczne wykonywane w celu odkrycia i udokumentowania złoża i rozliczane są przy zastosowaniu metody sukcesu geologicznego.

Prace polegające na rozpoznaniu złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej (kopalin) mogą zostać podjęte po uzyskaniu przez Spółkę:

- koncesji na rozpoznanie złóż kopalin,
- koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż kopalin,
- podpisaniu umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego.

Kosztem koncesji na rozpoznanie gazu ziemnego i/lub ropy naftowej oraz kosztem przedłużenia takiej koncesji jest opłata za działalność określoną w koncesji. Koszty koncesji na rozpoznanie złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej Spółka ujmuje w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej jako wartości niematerialne.

Wydatki z tytułu badań sejsmicznych są kapitalizowane w wartości aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz ujmowane w księgach rachunkowych jako odrębny składnik aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Nakłady na poszczególne odwierty początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji środki trwałe w budowie jako odrębny składnik aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów. Gdy prace poszukiwawcze zakończą się stwierdzeniem sukcesu, czyli odkryciem złoża o zasobach nadających się do eksploatacji Spółka przeprowadza analizę rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji. W przypadku, gdy w efekcie rozpoznania złoża podjęto decyzję o jego eksploatacji, w momencie jej rozpoczęcia, Spółka przeklasyfikowuje aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych do rzeczowych aktywów trwałych.

Gdy prace poszukiwawcze zakończą się efektem negatywnym lub po ich zakończeniu, w efekcie analizy rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji, Spółka nie wystąpiła o przyznanie koncesji na rozpoznanie złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej, aktywowane nakłady na wykonane odwierty przeprowadzone w ramach prac poszukiwawczych są odpisywane w całości w koszty w rachunek zysków i strat, w okresie, w którym podjęto decyzję o zakończeniu prac poszukiwawczych. W ciężar rachunku zysków i strat odpisywane są również skapitalizowane wydatki na badania sejsmiczne powiązane z danym obiektem.

Spółka tworzy rezerwy na koszty likwidacji odwiertów eksploatacyjnych i magazynowych. Wartość zdyskontowanej rezerwy zwiększa wartość początkową odwiertów i amortyzowana jest w okresie ich ekonomicznego użytkowania.

2.3.3. Koszty finansowania zewnętrznego

Spółka kapitalizuje koszty finansowania zewnętrznego.

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem, budową lub wytworzeniem składników aktywów, wymagających znacznego okresu czasu do przygotowania ich do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tych składników aktywów.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia, budowy lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- składnika aktywów wycenianego według wartości godziwej, oraz
- zapasów produkowanych lub wytwarzanych w inny sposób w dużych ilościach w sposób powtarzalny.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego,
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Wartość kosztów finansowania zewnętrznego od środków pożyczonych bez ściśle określonego celu, oblicza się przy zastosowaniu stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną stopę wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pozycji finansowania zewnętrznego stanowiących zobowiązania Spółki w danym okresie, innych niż finansowanie zewnętrzne zaciągnięte w celu pozyskania określonego dostosowywanego składnika aktywów.

2.3.4. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości (grunty, budynki lub część budynków albo oba te elementy), które Spółka jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści.

W momencie początkowego ujęcia nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji. Spółka wybrała model ceny nabycia i po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjnych wycenia wszystkie należące do niej nieruchomości inwestycyjne zgodnie z wymogami MSR 16 określonymi dla

tego modelu tj. w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie ich zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z ich zbycia.

Wszelkie zyski lub straty wynikające ze zbycia lub z wycofania nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania ustala się jako różnicę między przychodami netto ze zbycia, a wartością księgową danego składnika aktywów i ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano operacji likwidacji lub sprzedaży.

Spółka stosuje liniową metodę amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych i przyjęła okres ekonomicznej przydatności dla tych składników z przedziału 2-40 lat.

2.3.5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę w wyniku zdarzeń zaistniałych w przeszłości i które zgodnie z przewidywaniami Spółki przyniosą w przyszłości korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie ustalić ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Spółka identyfikuje między innymi następujące wartości niematerialne:

- koszty zakończonych prac rozwojowych,
- wartość firmy,
- prawo wieczystego użytkowania gruntów – nabyte odpłatnie,
- koncesje wynikające z prawa geologicznego i górniczego, prawo do użytkowania górniczego, informacje geologiczne,
- programy komputerowe,
- prawa do emisji gazów cieplarnianych nabyte w celu umorzenia.

Wartości niematerialne powstałe w wyniku prac rozwojowych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyłącznie w sytuacji, gdy Spółka jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika aktywów niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych oraz innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Nakłady poniesione na prace badawcze ujmuje się jako koszty w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Wartości niematerialne stanowią również wydatki związane z nabyciem prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Spółka korzysta z prawa wieczystego użytkowania gruntu:

- nabytego odpłatnie,
- nabytego nieodpłatnie.

Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie (od innych podmiotów) prezentowane są jako wartości niematerialne i amortyzowane przez okres ich użytkowania. Okres użytkowania prawa wieczystego użytkowania gruntu nabytego odpłatnie od podmiotu innego niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego jest równy okresowi od dnia nabycia tego prawa do ostatniego dnia okresu użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Prawa wieczystego użytkowania gruntu otrzymane nieodpłatnie w drodze decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie ustawy z dnia 20 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, ujmowane są wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

W działalności poszukiwawczej i wydobywczej Spółka wykorzystuje koncesje udzielone na podstawie prawa geologicznego i górniczego, prawa do informacji geologicznej oraz użytkowania górniczego.

Wartość koncesji na poszukiwanie i wydobycie gazu ziemnego i/lub ropy naftowej oraz wynagrodzenie dla Skarbu Państwa za ustanowienie użytkowania górniczego, Spółka ujmuje, jako nakłady podlegające kapitalizacji i prezentuje w wartościach niematerialnych.

Spółka posiada przydział praw do emisji CO₂ na poszczególne instalacje zgodnie z ustawą o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Prawa do emisji Spółka dzieli na:

- nabyte w celu umorzenia,
- nabyte w celu odsprzedaży,
- nieodpłatnie otrzymane.

Nabyte w celu umorzenia prawa do emisji dla instalacji ujmowane są w księgach rachunkowych jako wartości niematerialne w rzeczywistych cenach nabycia.

Nabyte prawa do emisji w celu odsprzedaży ujmowane są w księgach rachunkowych jako zapas i wyceniane w momencie początkowego ujęcia w cenie nabycia, a na koniec okresu sprawozdawczego w cenie nabycia lub możliwej do uzyskania cenie sprzedaży netto, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Prawa do emisji otrzymane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień są ujmowane w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej i ewidencjonowane są pozabilansowo.

Składnik wartości niematerialnych w momencie początkowego ujęcia wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu składniki wartości niematerialnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Stosowana metoda amortyzacji odzwierciedla sposób konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika wartości niematerialnych przez Spółkę, przy czym, przy braku możliwości wiarygodnego określenia sposobu konsumowania tych korzyści stosuje się metodę liniową. Przyjętą metodę amortyzacji stosuje się w sposób ciągły w kolejnych okresach, chyba że nastąpiła zmiana oczekiwanego sposobu konsumowania korzyści ekonomicznych.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu i metody amortyzacji weryfikowane są na koniec roku obrotowego. Jeśli oczekiwany okres użytkowania składnika aktywów różni się znacząco od poprzednich szacunków, dokonuje się zmiany okresu amortyzacji. W przypadku znaczącej zmiany oczekiwanego sposobu rozłożenia w czasie korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów, stosuje się inną metodę amortyzacji, aby odzwierciedlić tę zmianę. Powyższe operacje Spółka ujmuje jako zmiany wartości szacunkowych i odnosi w rachunek zysków i strat w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunków.

Okresy użyteczności stosowane dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

• Nabyte licencje, prawa do patentów i podobne wartości	2-15 lat
• Nabyte oprogramowanie komputerowe	2-10 lat
• Prawo wieczystego użytkowania gruntów	40-99 lat
• Koncesje - udzielane na czas oznaczony, w drodze decyzji właściwego organu.	

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialne jeszcze nieużytkowane poddawane są cyklicznie (raz do roku oraz za każdym razem, kiedy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości tego składnika) testowi na utratę wartości.

2.3.6. Udziały i akcje

Pozycja Udziały i akcje w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmuje inwestycje w spółkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych, które nie są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży. Inwestycje te ujmowane są zgodnie z MSR 27.10 punkt a) w cenie nabycia

pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Konieczność dokonania odpisu z tytułu utraty wartości ocenia się zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot: wartością godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży i wartością użytkową.

Ponadto pozycja udziały i akcje obejmuje inwestycje w spółkach, które są klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży i ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zgodnie z MSR 39.

2.3.7. Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeśli warunki umowy przenoszą zasadniczo całe ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

2.3.7.1. Spółka jako leasingodawca

Aktywa oddane w leasing finansowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe z podziałem na krótko i długoterminowe w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu obrotowego, z wyłączeniem kosztów usług, zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną, jak i kwotę niezrealizowanych przychodów finansowych.

Przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego są ujmowane w kolejnych okresach przy uwzględnieniu stałej stopy zwrotu z wartości netto inwestycji z tytułu leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej przez okres leasingu, chyba że zastosowanie innej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie zmniejszania się korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów.

Różnica pomiędzy wartością księgową majątku oddanego w leasing, a wartością godziwą odnoszona jest na przychody przyszłych okresów.

2.3.7.2. Spółka jako leasingobiorca

Aktywa trwałe użytkowane na mocy umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Spółki. Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu, Spółka ujmuje leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji kredyty, pożyczki i papiery dłużne, z podziałem na krótko i długoterminowe.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe będące częścią odsetkową opłaty leasingowej i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania z tytułu leasingu. Koszty finansowe rozłożone są na poszczególne okresy sprawozdawcze stanowiąc stały procent w stosunku do salda niespłaconego zobowiązania z tytułu wartości przedmiotu leasingu w każdym z okresów sprawozdawczych. Koszty finansowe ustalone są przy użyciu metody wewnętrznej stopy zwrotu IRR.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu, chyba że zastosowanie innej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez użytkownika.

Takie same zasady prezentacji Spółka stosuje dla umów, które spełniają warunki uznania ich za leasing chociaż nie są nazwane umowami leasingowymi.

2.3.8. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje oceny pozycji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregośkolwiek ze składników aktywów. W przypadku stwierdzenia, że przesłanki takie występują, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu sprawdzenia czy nie nastąpiła utrata wartości składnika aktywa. W sytuacji, gdy pojedynczy składnik aktywów nie wypracowuje wpływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych generowanych przez inne aktywa, ustala się

wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów.

W przypadku składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, przeprowadza się corocznie test na utratę wartości składnika aktywów porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową oraz za każdym razem, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości tego składnika.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości tj.: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Wartość użytkowa odpowiada bieżącej szacunkowej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), wartość księgowa obniżana jest do wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest jako koszt w okresie, w którym wystąpiła utrata wartości, o której mowa powyżej.

W przypadku, gdy odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu, wartość księgowa składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) zostaje podwyższona do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej niż wartość księgowa jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmowane jest w rachunku zysków i strat.

2.3.9. Aktywa finansowe

Ze względu na charakter i przeznaczenie, aktywa finansowe Spółki kwalifikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (dodatnia wycena instrumentów pochodnych, dla których nie są stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń),
- instrumenty finansowe zabezpieczające określony rodzaj ryzyka w ramach rachunkowości zabezpieczeń,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki i należności.

2.3.9.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został nabyty głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie zgodnie z aktualnym i faktycznym wzorem generowania krótkoterminowych zysków,
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Spółka klasyfikuje do tej pozycji instrumenty pochodne, których wartość wyceny jest dodatnia (np: transakcje SWAP, CCIRS, Opcje) dla których nie są stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń.

Spółka nie stosowała zasad rachunkowości zabezpieczeń w przypadku transakcji CIRS, gdyż zarówno wycena pozycji zabezpieczanej tj. różnice kursowe od pożyczki, jak i wycena instrumentu zabezpieczającego znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysku i strat w tym samym okresie sprawozdawczym.

2.3.9.2. Instrumenty finansowe zabezpieczające określony rodzaj ryzyka w ramach rachunkowości zabezpieczeń

Kategoria ta obejmuje wycenę instrumentów pochodnych, zawieranych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian cen gazu, energii elektrycznej, kursów walutowych oraz stóp procentowych dla których Spółka stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń. Opis stosowanych zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń znajduje się w pkt. 2.3.11.

2.3.9.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące aktywami finansowymi zaklasyfikowanymi do pozostałych kategorii, klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wycenia według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym jako skumulowane inne całkowite dochody. Inwestycje w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Spółka wycenia w cenie nabycia – bez przeszacowania na dzień bilansowy ich wartości o zmianę kursów walut.

Spółka klasyfikuje do tej pozycji :

- inwestycje w nienotowane instrumenty kapitałowe (z wyjątkiem udziałów i akcji spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych),
- inwestycje w notowane instrumenty kapitałowe, nie przeznaczone do obrotu (z wyjątkiem udziałów i akcji spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych),
- inwestycje w instrumenty dłużne, w stosunku do których Spółka nie ma stanowczego zamiaru utrzymania do terminu zapadalności,
- inne pozycje.

W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości udziałów, Spółka ujmuje w księgach odpowiedni odpis aktualizujący. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość tych udziałów pomniejszona jest o utworzone odpisy aktualizujące.

2.3.9.4. Pożyczki i należności

Kategoria pożyczek i należności obejmuje aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnice z wyceny odnoszone są w rachunek zysków i strat. Spółka nie dyskontuje należności, których okres płatności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego oraz jeśli efekt dyskontowania byłby nieistotny.

Spółka klasyfikuje do tej pozycji:

- wszystkie należności (bez podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń),
- udzielone pożyczki, oraz obligacje niekwotowane na aktywnym rynku
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Należności nieściągalne są odpisywane w koszty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, dla których nie utworzono odpisów aktualizujących lub utworzono odpisy w niepełnej wysokości, zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

2.3.9.5. Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo według wartości nominalnej (o ile efekt dyskontowania jest nieistotny). Po początkowym ujęciu, należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnice z wyceny odnoszone są w rachunek zysków i strat. Spółka nie dyskontuje należności, których okres płatności

przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego oraz jeśli efekt dyskontowania byłby nieistotny. Wartość należności aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, gdy istnieją obiektywne dowody, że nie będzie można odzyskać całości należnych kwot.

Należności nieściągalne są odpisywane w rachunek zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności. Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, od których nie dokonano odpisów aktualizujących lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

2.3.9.6. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o dużej płynności o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy, łatwo wymienne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

2.3.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenia się, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych następuje, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu danego składnika aktywów lub grupy aktywów finansowych, a zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

W przypadku wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, uwzględnia się stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty. Kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością księgową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych zdyskontowanych przepływów pieniężnych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla tego składnika aktywów.

W zależności od rodzaju należności stosowana jest jedna z dwóch metod tworzenia odpisów aktualizujących: indywidualna lub statystyczna.

Według metody indywidualnej Spółka zawiązuje odpisy aktualizujące należności, w przypadku, gdy należność jest przeterminowana powyżej 90 dni lub ma charakter wątpliwy (np. dłużnik jest w stanie upadłości). Wartość odpisu obejmuje 100% wartości należności.

Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie należności przeterminowanych w poszczególnych przedziałach wiekowania. Na bazie tej analizy ustalane są wskaźniki spłacalności, które są podstawą ustalenia odpisów aktualizujących należności w każdym przedziale wiekowania.

Wartość odpisu zaliczana jest odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Gdy strata z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, z wyjątkiem instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ulegnie zmniejszeniu, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez rachunek zysków i strat. Odwrócenie nie powoduje zwiększenia wartości księgowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia w sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy, kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat. Zwiększenia wartości godziwej następujące po ujęciu straty z tytułu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

2.3.11. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń określa zasady księgowego traktowania instrumentów zabezpieczających i pozycji zabezpieczanych w przypadku formalnego wyznaczenia tych transakcji do zabezpieczenia określonego rodzaju ryzyka.

Zabezpieczenie, Spółka definiuje jako wyznaczenie jednego lub kilku instrumentów zabezpieczających, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, w taki sposób, aby zmiana ich wartości godziwej równoważyła w całości lub w części zmianę wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przyszłych przepływów środków pieniężnych związanych z pozycją zabezpieczaną.

Wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty zabezpieczające, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Spółkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić poprzez wiarygodną wycenę wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub związanych z nią przepływów środków pieniężnych oraz wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wstecz, tzn. nie wyznacza zabezpieczenia z datą wsteczną.

Zabezpieczenie wartości godziwej, to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów, zobowiązań, lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania (bądź wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania), wynikającego z określonego rodzaju ryzyka (np. walutowego, stopy procentowej).

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej:

- Spółka ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego w zysku lub stracie, oraz
- zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość księgową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w wyniku. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według kosztu.

Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych wynikających z określonego rodzaju ryzyka (np. kursu walutowego, stopy procentowej lub ceny towaru) związanego z wprowadzonymi do ksiąg rachunkowych aktywami i zobowiązaniami, uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami lub z wysoce prawdopodobnymi planowanymi transakcjami.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się w rachunek zysków i strat.

Spółka zaprzestaje księgowania instrumentów jako zabezpieczające, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, rozwiązany lub zrealizowany, lub jeżeli Spółka wycofa wyznaczenie

danego instrumentu jako zabezpieczenie albo, jeśli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń oraz zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji.

2.3.12. Wspólne ustalenia umowne

Wspólne działanie jest wspólnym ustaleniem umownym, w którym strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do składników aktywów oraz obowiązki z tytułu zobowiązań dotyczących ustalenia umownego. Strony te są nazywane współnikami wspólnego działania.

W związku z udziałami we wspólnym działaniu współnik wspólnego działania ujmuje:

- swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie,
- swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- przychody ze sprzedaży swojego udziału produkcji w wynikach wspólnego działania,
- swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnego działania,
- swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach.

W związku z tym, że aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze wspólnym działaniem są wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym współnika przedsięwzięcia, nie dokonuje się korekt oraz nie stosuje się innych procedur konsolidacyjnych w odniesieniu do tych pozycji podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez współnika wspólnego działania.

Wspólne przedsięwzięcie to wspólne ustalenie umowne, w którym strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem mają prawa do aktywów netto wynikających z ustalenia umownego. Strony te są nazywane współnikami wspólnego przedsięwzięcia.

Wspólnik wspólnego przedsięwzięcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmuje swój udział we wspólnym przedsięwzięciu jako inwestycję i rozlicza tę inwestycję przy użyciu metody praw własności zgodnie z MSR 28, chyba że jednostka jest zwolniona ze stosowania metody praw własności zgodnie z tym standardem. Strona, która uczestniczy we wspólnym przedsięwzięciu, lecz

nie sprawuje nad nim współkontroli i nie wywiera znaczącego wpływu, rozlicza swój udział zgodnie z MSR 39.

2.3.13. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe, produkcję w toku oraz świadectwa pochodzenia energii.

Wartość zapasów ustala się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Zapas paliwa gazowego wyceniany jest dla wszystkich magazynów łącznie według średniej ważonej ceny pozyskania paliwa gazowego. Rozchód paliwa gazowego do sprzedaży oraz na cele zużycia własnego w Podziemnych Magazynach Gazu (PMG) oraz różnice bilansowe wycenia się według średniej rzeczywistej ceny pozyskania, na którą składają się koszt nabycia paliwa gazowego ze wszystkich źródeł zagranicznych, rzeczywisty koszt wydobycia ze źródeł krajowych, koszt odzotowania oraz koszt pozyskania z innych źródeł krajowych.

Spółka ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia świadectwa pochodzenia energii odpowiadające wielkości sprzedaży energii do końcowych odbiorców.

Spółka ujmuje jako zapas świadectwa pochodzenia energii uzyskane w związku z wytworzeniem energii elektrycznej, jak również świadectwa pochodzenia energii zakupione w celu przedstawienia ich do umorzenia.

Uzyskane w związku z wytworzeniem energii elektrycznej świadectwa pochodzenia ujmowane są w wartości rynkowej w momencie uprawdopodobnienia faktu otrzymania tych świadectw. Zakupione świadectwa pochodzenia energii ujmowane są w cenie nabycia. Rozchód nabytych świadectw pochodzenia wycenia się metodą średniej ważonej.

Na świadectwa pochodzenia energii przedstawiane do umorzenia w związku ze sprzedażą energii do końcowych odbiorców zawiązywana jest rezerwa w momencie sprzedaży energii. Rezerwa jest rozliczana z zarejestrowanymi certyfikatami ujętymi jako zapas w momencie zarejestrowania umorzenia w Rejestrze Świadectw Pochodzenia prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii („TGE”).

W przypadku gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania Spółka dokonuje odpisów ich wartości do wartości netto możliwej do uzyskania.

Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu ich wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszystkie straty w zapasach są ujmowane jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Odpisy wartości zapasów ustalane są w wyniku doraźnej oceny przydatności zapasów według poniższych założeń:

- materiały zakupione i nie wykazujące ruchu w okresie od 1 roku do 5 lat w większości przypadków stosowany jest odpis w wysokości 20% ich wartości w momencie początkowego ujęcia- W przypadkach, w których uwzględniana jest indywidualna ocena przydatności i możliwości wykorzystania grupy asortymentowej materiałów oraz struktury czasowej ich zalegania mogą również wystąpić odpisy w wysokości 5% i 10%, ich wartości w momencie początkowego ujęcia,
- materiały zakupione i nie wykazujące ruchu w okresie od 5 lat do 10 lat - stosowany jest odpis w wysokości od 20% do 100 % wartości zapasu, ich wartości w momencie początkowego ujęcia,
- materiały zalegające powyżej 10 lat, cechujące się całkowitym brakiem przydatności i przeznaczeniem do likwidacji - Spółka dokonuje odpisu w wysokości 100% ich wartości w momencie początkowego ujęcia.

2.3.14. Aktywa-trwałe przeznaczone do sprzedaży

Spółka klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość księgową zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów (lub grup do zbycia) oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Składnik aktywów (lub grupa do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczony do sprzedaży po podjęciu decyzji przez uprawniony, zgodnie ze statutem organ Spółki. Ponadto, składnik aktywów (lub grupa do zbycia) musi być aktywnie oferowany na sprzedaż po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej. Dodatkowo, należy oczekiwać, że sprzedaż zostanie dokonana w czasie jednego roku od dnia klasyfikacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w kwocie niższej spośród dwóch wartości: wartości księgowej netto i wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą. Jeśli wartość godziwa jest niższa od wartości księgowej netto, różnicę ujmuje się jako odpis aktualizujący w rachunku zysków i strat. Ewentualne odwrócenie tej różnicy ujmuje się także w rachunku zysków i strat, ale tylko do wysokości wcześniej utworzonego odpisu.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (lub grupa do zbycia) nie podlegają amortyzacji.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych.

2.3.15. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał podstawowy wykazywany jest w wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do rejestru sądowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wpłaty na kapitał podstawowy. Akcje własne oraz należne wpłaty na kapitał podstawowy pomniejszają wartość kapitałów własnych Spółki.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest m. in. z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej („agio”), a pozostałej po pokryciu kosztów tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu Spółki lub podwyższeniu kapitału zakładowego pomniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji a pozostałą ich część zalicza się do pozostałych kapitałów rezerwowych, które prezentowane są w pozycji zyski/(straty) zatrzymane.

Skutki korekt związanych z zastosowaniem MSR po raz pierwszy zostały ujęte w pozycji zyski/(straty) zatrzymane. Zgodnie z postanowieniami MSR, wynik finansowy ubiegłego roku obrotowego można przeznaczyć jedynie na powiększenie kapitałów własnych lub dywidendę dla akcjonariuszy. Stosowana w polskim prawie możliwość podziału zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, Fundusz Restrukturyzacji bądź na inne cele nie znajduje odzwierciedlenia w MSR. Z tego powodu, Spółka wykazuje wyżej wymienione zmniejszenia wyniku finansowego jako koszty okresu w którym wystąpiło wiążące zobowiązanie do przekazania środków.

2.3.16. Rezerwy

Rezerwy są tworzone w przypadku, gdy w następstwie przeszłych zdarzeń na Spółce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku, przy czym kwota lub termin wymagalności zobowiązania są niepewne.

Spółka weryfikuje stan rezerw na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku. Jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, Spółka dyskontuje wartość rezerw. Jeśli rezerwa jest dyskontowana, zwiększenie wartości rezerwy wynikające z upływu czasu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

W Spółce tworzone są w szczególności następujące rezerwy:

- rezerwa na koszty likwidację odwiertów,
- rezerwy związane z ochroną środowiska,
- rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów,
- rezerwa na świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej,
- pozostałe rezerwy.

2.3.16.1. Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe koszty likwidacji odwiertów oraz Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG).

Rezerwa na przyszłe koszty likwidacji odwiertów wyliczona jest w oparciu o koszt stanowiący średni koszt likwidacji odwiertów w poszczególnych oddziałach wydobywczych w ciągu ostatnich trzech pełnych lat poprzedzających okres sprawozdawczy, skorygowany o prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz zmianę wartości pieniądza w czasie. Uwzględnienie trzyletniego horyzontu czasowego wiąże się ze zróżnicowaniem ilości likwidowanych odwiertów i ich kosztu likwidacji w poszczególnych latach.

W przypadku, gdy rezerwy dotyczą kosztów likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, początkowa wartość rezerwy zwiększa wartość tych rzeczowych aktywów trwałych. Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również traktowane jako korekta wartości składnika rzeczowych aktywów trwałych. Korekty wysokości rezerwy wynikające ze zmiany dyskonta ujmują się w rachunku zysków i strat.

FLZG tworzony jest na mocy artykułu 128 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U. 2011, Nr 163, poz. 981 z późniejszymi zmianami) Prawo Geologiczne i Górnicze.

Środki FLZG mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, a w szczególności kosztów:

- likwidacji i zabezpieczania otworów eksploatacyjnych, magazynowych, zrzutowych, obserwacyjnych i piezometrycznych,
- likwidacji zbędnych obiektów oraz demontażu maszyn i urządzeń,
- rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej,
- utrzymania obiektów przeznaczonych do likwidacji w kolejności zapewniającej bezpieczeństwo ruchu zakładu górniczego.

W Spółce dokonywane są odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego w wysokości od 3 % do 10% wartości rocznych odpisów amortyzacyjnych od rzeczowych aktywów trwałych zakładu górniczego (ustalonych zgodnie z przepisami o podatku dochodowym) w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji odwiertów korygowana jest o sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG.

2.3.16.2. Rezerwy na koszty związane z ochroną środowiska

Przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego, w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowego obowiązku wykonania tych czynności, ujmowane są jako rezerwy. Tworzona rezerwa odzwierciedla potencjalne koszty przewidziane do poniesienia, szacowane i weryfikowane okresowo według cen bieżących.

2.3.16.3. Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Spółka instaluje urządzenia techniczne służące do przesyłu i dystrybucji gazu na nieruchomościach gruntowych, stanowiących własność podmiotów trzecich, będących bardzo często osobami fizycznymi.

W przypadkach, gdy było to możliwe, w momencie instalacji infrastruktury, Spółka zawiera umowy ustanawiające standardowe służebności gruntowe oraz umowy służebności przesyłu.

Służebność przesyłu jest instytucją prawa cywilnego, uregulowaną na podstawie przepisów art. 305¹-305⁴ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.).

Spółka, kierując się zasadą istotności, szacuje wartość rezerwy na zgłoszone roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, w przypadku których, w ciągu ostatnich 3 lat, prowadzona była korespondencja ze zgłaszającym roszczenie oraz roszczenie to jest roszczeniem o potwierdzonej zasadności.

Spółka szacuje kwotę rezerwy w oparciu o:

- operat szacunkowy wykonany przez rzeczoznawcę, bądź
- samodzielnie, biorąc pod uwagę powierzchnię strefy kontrolowanej w metrach kwadratowych, wysokość czynszu dzierżawnego za rok za metr kwadratowy podobnego gruntu w danej gminie, oraz okres bezumownego korzystania z gruntu (nie więcej niż 10 lat), bądź
- w przypadku, gdy uzyskanie wiarygodnych danych wymaganych do zastosowania metody opisanej powyżej nie jest możliwe Spółka analizuje indywidualnie zgłoszone roszczenia.

2.3.16.4. Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej

Spółka tworzy rezerwę na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Rezerwa ta zawiązywana jest na koniec okresu sprawozdawczego, w oparciu o ilość sprzedanej do odbiorców końcowych energii elektrycznej, ciepła i paliwa gazowego, oraz wytworzonej energii elektrycznej zużytej na własne potrzeby, z uwzględnieniem obowiązującej jednostkowej opłaty zastępczej lub ceny świadectw na TGE.

2.3.16.5. Pozostałe rezerwy

Spółka tworzy inne rezerwy na koszty, związane z działalnością i funkcjonowaniem Spółki takie jak rezerwa na kary i inne roszczenia których nieuwzględnienie w wyniku finansowym danego okresu, spowodowałoby zniekształcenie obrazu sytuacji majątkowej i finansowej Spółki.

2.3.17. Rozliczenia międzyokresowe

Spółka dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w stosunku do ponoszonych z góry wydatków i kosztów, dotyczących przyszłych okresów.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozliczenia międzyokresowe czynne są prezentowane w podziale na długoterminowe (pozycja „pozostałe aktywa trwałe”) i krótkoterminowe (pozycja „pozostałe aktywa”).

Bierne rozliczenia międzyokresowe są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą. Rozliczenia te w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są wykazywane w pasywach łącznie ze zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług oraz innymi zobowiązaniami.

Do rozliczeń międzyokresowych przychodów Spółka zalicza wartość przychodów przyszłych okresów dotyczące między innymi dodatkowych opłat za nieodebrany gaz oraz dotacji rządowych do aktywów. Przychody dotyczące dodatkowych opłat za nieodebrany gaz wynikają z umów sprzedaży gazu zawierających klauzulę „take or pay” (bierz lub płać). W pozycji tej ujmuje się wartość przychodów w związku z zamówionymi i nieodebranymi ilościami gazu i rozlicza się je proporcjonalnie do faktycznie zrealizowanej dostawy gazu. W przypadku, gdy kontrahent po okresie umownym nie odbierze zadeklarowanych ilości, kwotę przychodów przyszłych okresów przeklasyfikowuje się do przychodów z tytułu otrzymanych kar, grzywien i odszkodowań.

Dotacje rządowe do aktywów ujmowane są w pozycji *Przychody przyszłych okresów* w momencie uzyskania pewności, że zostały przydzielone. Odpisywane są w rachunek zysków i strat proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych od odpowiadającym im składnikom aktywów.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wykazywane są w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na długo i krótkoterminowe.

2.3.18. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikowane są w podziale na dwie kategorie:

- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy
- pozostałe zobowiązania finansowe (obejmujące m. in. zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania, kredyty, pożyczki i papiery dłużne).

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku zobowiązań finansowych niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązania finansowego.

2.3.18.1. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem zobowiązań finansowych wycenianym według wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający którykolwiek z poniższych warunków:

- jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu lub
- przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Spółkę jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik zobowiązań finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupu w bliskim terminie,
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych zaliczonych do powyższej kategorii instrumentów finansowych ujmowane są jako przychód lub koszt okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło przeszacowanie.

Do zobowiązań wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka klasyfikuje pochodne instrumenty finansowe niewyceniane zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, których wartość wyceny jest ujemna.

2.3.18.2. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Kategoria zobowiązań finansowych obejmuje wszystkie zobowiązania z wyjątkiem zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń.

W momencie początkowego ujęcia, składniki tej grupy zobowiązań, wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązania finansowego.

Na dzień bilansowy, składniki tej grupy zobowiązań wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględniane są koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania. Różnica pomiędzy wpływami netto, a wartością wykupu jest wykazywana w przychodach lub kosztach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki.

2.3.18.3. Pozostałe zobowiązania finansowe

Kategoria pozostałych zobowiązań finansowych obejmuje inne zobowiązania niż wykazywane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględniane są koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

2.3.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały dostarczone/wykonane oraz zostały zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą.

2.3.19.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Spółki oferowane w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników lub z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze to świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy), które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem 12 miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę.

Świadczenia po okresie zatrudnienia to świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy i krótkoterminowe świadczenia pracownicze), które są należne po zakończeniu okresu zatrudnienia.

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Spółkę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności, jeśli oczekuje się, że nieobecność wystąpi w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym Spółka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na Spółce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat w wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Spółka ujmuje przewidywane koszty krótkoterminowych świadczeń pracowniczych w formie płatnych nieobecności w przypadku kumulowanych płatnych nieobecności (czyli takich, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać w przyszłości, jeśli w bieżącym okresie nie zostały w pełni wykorzystane) oraz w przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności (które rodzą zobowiązania po stronie Spółki z chwilą ich wystąpienia).

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia pracownicze (np. nagrody jubileuszowe, długoterminowe renty inwalidzkie) ustalane są z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące pozostałych świadczeń wypłacanych w okresie zatrudnienia są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego.

2.3.19.2. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania obejmują wszystkie zobowiązania, niezaliczane przez Spółkę do zobowiązań z tytułu dostaw i usług, lub zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych oraz innych świadczeń i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

Do pozostałych zobowiązań długoterminowych Spółka zalicza m.in. zobowiązania tytułu koncesji.

W pozycji inne zobowiązania krótkoterminowe Spółka prezentuje w szczególności zobowiązania:

- wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia,
- z tytułu wadów,
- z tytułu zabezpieczeń należytego wykonania umowy,
- inne zobowiązania.

2.3.20.1. Przychody ze sprzedaży

Spółka prowadzi działalność w zakresie wydobycia oraz obrotu gazem ziemnym wysokometanowym i zaazotowanym, produkcji i sprzedaży energii elektrycznej i ciepła oraz wydobycia i sprzedaży ropy naftowej.

Spółka prowadzi działalność w formie sprzedaży dóbr, świadczenia usług oraz oddawania w użytkowanie przez inne podmioty aktywa Spółki. Do dóbr zalicza się dobra, które Spółka wyprodukowała z zamiarem ich sprzedaży oraz dobra zakupione w celu odsprzedaży np. towary, grunty, nieruchomości.

Przychody ze sprzedaży stanowią należności (z wyłączeniem należnego podatku VAT oraz innych kwot pobieranych w imieniu osób trzecich) za dobra i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej. Są one wykazywane w wartości godziwej otrzymanej bądź należnej zapłaty, po pomniejszeniu o rabaty, podatki związane ze sprzedażą (VAT, podatek akcyzowy) oraz inne obciążenia.

2.3.20.2. Sprzedaż dóbr

Sprzedaż dóbr ujmowana jest w momencie dostarczenia nabywcy dóbr wraz z przekazaniem znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z ich praw własności.

Szczegółowe informacje na temat struktury rodzajowej sprzedaży zaprezentowane zostały w nocie 3.2.

2.3.20.3. Świadczenie usług

Przedmiotem działania Spółki jest również świadczenie usług, takich jak wynajem nieruchomości, usługi gazownicze, serwisowe, transportowe, geologiczne, poszukiwawcze, leasingu finansowego i innych.

Jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania realizacji transakcji na koniec okresu sprawozdawczego.

2.3.20.4. Przychody z tytułu oddawania w użytkowanie przez inne podmioty aktywa Spółki

Użytkowanie przez inne podmioty aktywów jednostki powoduje uzyskanie przez nią przychodów w formie odsetek, tantiem oraz dywidend. Przychody te są ujmowane w momencie, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne związane z przeprowadzoną transakcją, a kwota przychodów może być wyceniona w wiarygodny sposób.

2.3.20.5. Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę upływu czasu powstawania, poprzez odniesienie do głównej kwoty należnej i przy uwzględnieniu efektywnej stopy procentowej, czyli rzeczywistej stopy procentowej obliczanej na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z transakcji.

2.3.20.6. Tantiemy

Przychody z tytułu tantiem ujmowane są w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosowanej umowy.

2.3.20.7. Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie ustanowienia prawa udziałowców/akcjonariuszy do otrzymania płatności.

2.3.21. Dotacje

Spółka dzieli dotacje na:

- dotacje do aktywów, których udzieleniu towarzyszy podstawowy warunek mówiący o tym, że Spółka powinna zakupić, wytworzyć lub w inny sposób pozyskać aktywa trwałe,
- dotacje do przychodu.

Dotacje nie są ujmowane do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Spółka spełni warunki związane z dotacjami i otrzyma dotacje.

Dotacje do aktywów są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów, a następnie systematycznie, drogą równych odpisów rocznych, odnoszone są w rachunek zysków i strat przez przewidywany okres użytkowania tych aktywów. Dotacje niepieniężne do aktywów ujmuje się w księgach w wartości godziwej.

Dotacje do przychodu prezentowane są w ogólnej pozycji *Przychody ze sprzedaży*; ewentualnie dotacje mogą także pomniejszać odnośne koszty.

Dotacje należne jako forma rekompensaty już poniesionych wydatków lub strat lub przyznane jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Spółki, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym stają się należne.

2.3.22. Podatek dochodowy

Na obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego składają się bieżący podatek dochodowy od osób prawnych oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z różnym momentem uznania przychodów i kosztów za zrealizowane dla celów podatkowych i rachunkowych, a także ze względu na trwałe różnice pomiędzy podatkowymi rachunkowym traktowaniem przychodów i kosztów.

Podatek odroczony jest obliczany przy zastosowaniu metody bilansowej, uwzględniając różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustaloną dla celów księgowych, a wartością ustaloną dla celów podatkowych.

Podatek bieżący wyliczany jest w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego jest tworzone od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu w momencie ich realizacji dla celów podatkowych, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe, w tym wykazane straty podatkowe.

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego nie są tworzone w odniesieniu do rozpoznanej wartości firmy. Zobowiązania (aktywa) z tytułu podatku odroczonego nie są również tworzone w przypadku pierwotnego ujęcia składnika aktywów i pasywów pochodzącego z transakcji, która nie stanowi połączenia jednostek oraz gdy w momencie zajścia transakcji nie ma on wpływu na wynik księgowy, ani na podstawę opodatkowania.

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są tworzone od dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych oraz udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, z wyjątkiem sytuacji gdy Spółka jako Jednostka Dominująca, inwestor lub wspólnik wspólnego przedsięwzięcia jest w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych i jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie odwrócą się.

Wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy. W przypadku, gdy przewiduje się, że przyszły dochód do opodatkowania nie będzie wystarczający, by rozliczyć ujemne różnice przejściowe następuje odpis aktywów z tytułu podatku odroczonego.

Podatek odroczony jest wyliczany przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w momencie, gdy wartości bilansowe aktywów i pasywów zostaną zrealizowane.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są kompensowane wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka:

- posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku odroczonego z zobowiązaniami z tytułu podatku odroczonego; oraz
- aktywa z tytułu podatku odroczonego i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników.

Bieżący i odroczony podatek ujmowany jest w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem podatków wynikających z transakcji lub zdarzeń, które są ujmowane w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym (podatek odroczony jest wówczas rozliczany bezpośrednio w kapitały własne).

2.3.23. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Warunkowy składnik aktywów to możliwy składnik aktywów, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki.

Aktywów warunkowych nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ponieważ może to prowadzić do ujęcia dochodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty. Jeśli jednak wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny, Spółka podaje na koniec okresu sprawozdawczego w informacji dodatkowej krótki opis rodzaju aktywów warunkowych oraz jeśli jest to wykonalne w praktyce, szacuje ich skutki finansowe, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się czy zaistniały bieg zdarzeń jest odpowiednio odzwierciedlony w sprawozdaniu finansowym. Jeśli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne, składnik aktywów i odnośny dochód ujmuje się w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana. Jeśli wpływ korzyści ekonomicznych stał się prawdopodobny, Spółka ujawnia informację o istnieniu warunkowego składnika aktywów.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem powstałym na skutek przeszłych zdarzeń, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki lub
- obecnym obowiązkiem powstałym na skutek przeszłych zdarzeń nie ujmowanym w sprawozdaniu finansowym z uwagi na brak prawdopodobieństwa konieczności wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku bądź też w przypadku gdy kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, z wyjątkiem zobowiązań warunkowych nabytych w drodze połączenia jednostek gospodarczych, które ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

Z wyjątkiem przypadku gdy możliwość wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku jest znikoma, Spółka podaje na koniec okresu sprawozdawczego, w odniesieniu do każdego rodzaju zobowiązań warunkowych, krótki opis rodzaju zobowiązania warunkowego oraz jeśli jest to wykonalne, Spółka ujawnia:

- wartość szacunkową jego skutków finansowych, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw,
- przesłanki świadczące o istnieniu niepewności co do kwoty lub terminu wystąpienia wypływu środków oraz
- możliwość uzyskania zwrotów.

2.3.23.1.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji Spółki PGNiG S.A. jest złoty polski (PLN).

2.3.23.1.2. Wycena w momencie początkowego ujęcia

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

2.3.23.1.3. Wycena na koniec okresu sprawozdawczego

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- Pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej, obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego.
- Pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

2.3.23.1.4. Ujmowanie różnic kursowych

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w danym okresie lub w poprzednich sprawozdaniach finansowych ujmuje się w wyniku finansowym okresie, w którym powstają. W przypadku, gdy zyski lub straty z tytułu pozycji niepieniężnych ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, wszystkie elementy tych zysków lub strat, dotyczące różnic kursowych, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. Natomiast, gdy zyski lub straty z tytułu pozycji niepieniężnych ujmuje się w wyniku finansowym, wszystkie elementy tych zysków lub strat, dotyczące różnic kursowych, Spółka ujmuje w wyniku finansowym.

Różnice kursowe powstałe z przeliczenia aktywów i pasywów jednostek zagranicznych ujmowane są w skumulowanych innych całkowitych dochodach i prezentowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, ujmowane w rachunku zysków i strat.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, Spółka wykorzystuje walutowe transakcje pochodne (zasady rachunkowości stosowane przez Spółę w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych zostały przedstawione w pkt. 2.3.11.).

2.4. Główne przyczyny niepewności wartości szacunkowych

W wyniku stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości opisanych powyżej, Spółka przyjęła założenia dotyczące niepewności i szacunków, które miały najbardziej istotny wpływ na wartości zamieszczone w sprawozdaniu finansowym. W związku z tym, istnieje ryzyko istotnych zmian w kolejnych okresach sprawozdawczych dotyczące głównie następujących obszarów:

2.4.1. Utrata wartości majątku trwałego

Podstawowe aktywa operacyjne Spółki stanowią majątek kopalniany, infrastruktura przesyłowa oraz magazyny paliwa gazowego.

Wartość majątku została poddana testom na utratę wartości. Spółka skalkulowała i ujęła w księgach istotne kwoty odpisów z tytułu utraty wartości majątku, bazując na ocenie ich przydatności do użycia obecnie i w przyszłości, planowanych likwidacji lub sprzedaży.

Założenia przyjmowane w związku z możliwością dalszego użytkowania, likwidacji i sprzedaży aktywów podlegają weryfikacji w poszczególnych okresach sprawozdawczych. Odpowiednie informacje odnośnie wartości odpisów z tytułu utraty wartości zamieszczono w nocie 10.2.

W przypadku majątku kopalnianego istnieje niepewność związana z szacunkami zasobów gazu i ropy naftowej, na podstawie których szacowane są przepływy pieniężne dotyczące tego majątku. Zmiana szacunków zasobów ma bezpośredni wpływ na wielkość odpisów aktualizujących majątek kopalniany.

2.4.2. Okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych

W punkcie 2.3.1. sprawozdania podano okresy ekonomicznej użyteczności dla głównych grup rzeczowych aktywów trwałych. Okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oparto na ocenie służb technicznych, zajmujących się ich eksploatacją. Szacunkom takim towarzyszy

niepewność, co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które skutkować mogą inną oceną ekonomicznej przydatności składników i pozostałego okresu ich użyteczności, co w rezultacie może istotnie wpłynąć na wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty amortyzacji w przyszłości.

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych. Ostatnia weryfikacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2015 roku.

2.4.3. Rezerwy na koszty likwidacji odwiertów i ochronę środowiska

Znaczącą pozycję rezerw w sprawozdaniu finansowym stanowi rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz rezerwy związane z ochroną środowiska zaprezentowane w nocie 27. Rezerwy te są oparte na szacunkach przyszłych kosztów likwidacji i rekultywacji, na które znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskontowa oraz szacunek okresu wystąpienia przyszłych przepływów pieniężnych.

2.4.4. Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

Spółka kierując się zasadą istotności, oszacowała wartość rezerwy na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów (opis rezerwy został przedstawiony w pkt. 2.3.16.3).

Z uwagi na to, że wartości przyjęte do ww. kalkulacji wynikają z wielu zmiennych przyjętych do ich wyliczenia, ostateczne kwoty wynagrodzeń (odszkodowań) z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, jakie Spółka będzie musiała zapłacić, mogą znacząco odbiegać od rozpoznanych kwot rezerwy z tego tytułu.

2.4.5. Postępowanie dotyczące realizacji obligo giełdowego

Prezes URE w 2015 roku wszczął wobec Spółki dwa postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za brak realizacji obligo giełdowego odpowiednio w 2013 i 2014 roku. Podkreślić należy, że w obecnych realiach rynkowych PGNiG S.A. jest jedynym podmiotem zobowiązanym do realizacji obligo giełdowego, a wszczęte wobec Spółki postępowania mają charakter precedensowy. Przedmiotowe okoliczności mają zasadniczy wpływ na możliwość szacunku groźących Spółce kar.

Postępowanie dotyczące realizacji obligo giełdowego w 2013 roku.

Na chwilę obecną nadal nie zakończyło się wszczęte w dniu 13 stycznia 2015 roku postępowanie w sprawie wymierzenia Spółce kary pieniężnej za brak realizacji obligo giełdowego w 2013 roku. Prezes URE w dniu 30 kwietnia 2015 roku zawiesił w/w postępowanie administracyjne. Motywem takiego działania Prezesa URE było zażalenie, jakie Spółka wniosła na postanowienie odmawiające Spółce dostępu do części akt postępowania. Spółka obecnie oczekuje na rozstrzygnięcie przedmiotowego zagadnienia incydentalnego przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na obecnym etapie postępowania trudno jest określić, kiedy należy spodziewać się decyzji w przedmiocie ewentualnego nałożenia kary pieniężnej na PGNiG S.A.

Postępowanie dotyczące realizacji obligo giełdowego w 2014 roku.

W dniu 28 października 2015 roku Prezes URE wszczął postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej PGNiG S.A. za brak realizacji obligo giełdowego w 2014 roku. Do chwili sporządzania niniejszej informacji nie zostało zakończone postępowanie dowodowe.

Brak możliwości dokonania wiarygodnego szacunku obowiązku

Spółka nie ma możliwości dokonania wiarygodnego szacunku potencjalnego zobowiązania z tytułu obowiązku związanego z ewentualną koniecznością zapłaty kar pieniężnych z uwagi na następujące okoliczności:

- precedensowy charakter postępowań,
- brak pełnej analogii pomiędzy obligo giełdowym na rynku gazu ziemnego, a obligo giełdowym na rynku energii elektrycznej przesądzający o niemożliwości uwzględnienia przy szacowaniu kary innych decyzji administracyjnych Prezesa URE w zakresie wymierzania kar pieniężnych za brak realizacji obowiązków w zakresie sprzedaży towarów za pośrednictwem giełdy,
- poważne argumenty Spółki przemawiają za odstąpieniem przez Prezesa URE od wymierzenia PGNiG S.A. kar pieniężnych za brak realizacji obligo giełdowego na poziomie wymaganym ustawowo.

3. SEGMENTY OPERACYJNE

3.1. Segmenty sprawozdawcze

Segmenty operacyjne zostały przedstawione w Skonsolidowanym Rocznym Raporcie Grupy Kapitałowej PGNiG.

3.2. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Spółka w przeważającej części prowadzi działalność na terenie kraju. Przychody od klientów zewnętrznych ze sprzedaży dóbr w obrocie eksportowym w 2015 roku stanowiły 2,55% (4,87% w 2014 roku) ogólnej kwoty przychodów netto od klientów zewnętrznych ze sprzedaży dóbr. Spółka eksportuje głównie do Szwajcarii, Niemiec, USA, Pakistanu.

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Sprzedaż w Polsce	18 171	22 581
Gaz wysokometanowy	14 000	18 343
Gaz zaazotowany	1 132	1 290
Ropa naftowa łącznie z gazoliną	703	790
Hel	7	12
Gaz propan butan	53	83
Gaz LNG	215	59
Energia elektryczna	1 091	1 155
Pozostałe usługi	244	129
Pozostałe produkty	7	26
Towary i materiały	5	6
Prawo do dysponowania instalacjami magazynowymi	624	633
Jednostki emisji CO ₂	90	55
Sprzedaż poza Polskę	475	1 157
Gaz wysokometanowy	-	2
Gaz zaazotowany	36	35
Ropa naftowa łącznie z gazoliną	354	999
Hel	67	108
Energia elektryczna	10	6
Pozostałe usługi	6	4
Pozostałe produkty	2	2
Towary i materiały	-	1
Razem	18 646	23 738
Udział % sprzedaży poza Polskę w sprzedaży ogółem	2,55%	4,87%

Aktywa trwałe (inne niż instrumenty finansowe) Spółki w przeważającej części znajdują się na terenie kraju. Wartość aktywów trwałych położonych poza granicami kraju według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowiła 2,00% (1,44% na dzień 31 grudnia 2014 roku) ogólnej kwoty aktywów trwałych (innych niż instrumenty finansowe).

	31 grudnia 2015 zbadane	31 grudnia 2014 zbadane
Wartość aktywów trwałych inne niż instrumenty finansowe znajdujących się w kraju	13 178	13 577
Wartość aktywów trwałych inne niż instrumenty finansowe znajdujących za granicą	269	198
Razem	13 447	13 775
Udział % aktywów za granicą w aktywach ogółem	2,00%	1,44%

3.3. Informacje dotyczące głównych klientów

Spółka nie posiada zewnętrznych pojedynczych klientów, od których przychody z tytułu sprzedaży stanowiłyby 10 lub więcej procent łącznych przychodów Spółki.

3.4. Wybrane dane finansowe Spółki na temat działalności Spółki, ujawniane zgodnie z art. 44 ust. 2 Ustawy Prawo Energetyczne

W poniższych tabelach zaprezentowano dane dotyczące przychodów, kosztów, zysków i strat oraz aktywów i pasywów w podziale na działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi oraz pozostałą działalność.

Rachunek zysków i strat

Okres 12 miesięcy zakończony	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem
31 grudnia 2015 roku			
Sprzedaż	14 096	4 550	18 646
Koszty operacyjne	(14 271)	(3 581)	(17 852)
Zysk/Strata z działalności operacyjnej	(175)	969	794
Koszty i przychody finansowe	-	823	823
Zysk/Strata przed opodatkowaniem	(175)	1 792	1 617
Podatek dochodowy	-	(145)	(145)
Zysk/Strata netto	(175)	1 647	1 472

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2015 roku	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem
Aktywa trwałe	2 991	23 146	26 137
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	511	818	1 329
Zapasy	1 468	170	1 638
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	-	5 923	5 923
Aktywa razem	4 970	30 057	35 027
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	857	1 352	2 209
Kapitał i pozostałe pasywa	69	32 749	32 818
Pasywa razem	926	34 101	35 027

Rachunek zysków i strat

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem
Sprzedaż	18 779	4 959	23 738
Koszty operacyjne	(18 668)	(3 437)	(22 105)
Zysk/Strata z działalności operacyjnej	111	1 522	1 633
Koszty i przychody finansowe	-	589	589
Zysk/Strata przed opodatkowaniem	111	2 111	2 222
Podatek dochodowy	-	(327)	(327)
Zysk/Strata netto	111	1 784	1 895

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2014 roku	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem
Aktywa trwałe	3 109	24 278	27 387
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	623	684	1 307
Zapasy	2 282	224	2 506
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	-	4 156	4 156
Aktywa razem	6 014	29 342	35 356
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	869	1 545	2 414
Kapitał i pozostałe pasywa	157	32 785	32 942
Pasywa razem	1 026	34 330	35 356

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 44 ust.1 ustawy prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 1997 Nr 54 poz. 348, z późniejszymi zmianami) Spółka prowadzi ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wyodrębnionych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej.

Ewidencja ta oparta jest o model kontrolingowy, który dostarcza informacji z zakresu rachunkowości zarządczej na podstawie danych ujętych na potrzeby rachunkowości finansowej. Koszty, które można bezpośrednio przyporządkować do danego rodzaju działalności ujmowane są na odpowiednio pogrupowanych obiektach kontrolingowych przypisanych do danego produktu. Wszystkie pozostałe koszty są dzielone według zapisanej reguły w oparciu o wskaźniki statystyczne, wykorzystywane jako klucze podziału kosztów.

Ostatnim ogniwem w łańcuchu rozliczeń kosztów są zlecenia wynikowe. Rodzaje działalności, które są jedną z cech określających zlecenia wynikowe służą do agregacji kosztów i przychodów do odpowiednich działalności Spółki.

Alokacja środków trwałych do działalności związanej z obrotem paliwami gazowymi została przeprowadzona głównie w drodze szczegółowej identyfikacji nakładów na środki trwałe i środki trwałe w budowie, związanych z tą działalnością, w oparciu o analizę zapisów księgowych. Pozostała wartość nakładów na środki trwałe została przypisana do działalności pozostałej Spółki.

Alokacja należności, zapasów oraz zobowiązań ujętych na dzień kończący okres sprawozdawczy do działalności związanej z obrotem paliwami gazowymi została przeprowadzona metodą identyfikacji bezpośredniej w oparciu o analizę szczegółową zapisów ksiąg.

Pozostałe pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki zostały zaalokowane do działalności pozostałej ze względu na brak powiązania tych pozycji z działalnością związaną z obrotem paliwami gazowymi lub ze względu na nieistotny udział tych pozycji w tej działalności.

Prezentacja danych okresu porównawczego uległa zmianie w wyniku skorzystania przez Spółkę z możliwości wcześniejszego zastosowania zmiany zapisu art. 44 ust.2 ustawy prawo energetyczne, tj. w sprawozdaniu finansowym za rok 2015 Spółka wyodrębnia wyłącznie obrót paliwami gazowymi. Ponadto, dane okresu bieżącego jak i porównawczego w zakresie obrotu paliwami gazowymi zostały zaprezentowane z uwzględnieniem obrotu za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii (TGE). Tym samym dane porównawcze zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym Spółki za rok 2014 zostały uzupełnione o transakcje dokonane w roku 2014 za pośrednictwem TGE.

4. KOSZTY OPERACYJNE

4.1. Zużycie surowców i materiałów

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Koszt sprzedanego gazu	(12 157)	(13 835)
Energia na cele handlowe	(1 069)	(1 123)
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(148)	(143)
Razem	(13 374)	(15 101)

4.2. Świadczenia pracownicze

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Wynagrodzenia	(434)	(496)
Składki na ubezpieczenie społeczne	(106)	(141)
w tym: składki na Pracowniczy Program Emerytalny	(27)	(36)
Pozostałe świadczenia pracownicze	(83)	(86)
Koszty przyszłych świadczeń	(81)	(27)
Razem	(704)	(750)

4.3. Usługi obce

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Zakup usług przesyłowych, dystrybucyjnych i magazynowych	(1 171)	(3 341)
Koszt spisanych odwertów negatywnych	(167)	(250)
Koszt spisanych badań sejsmicznych	(83)	(41)
Pozostałe usługi obce	(415)	(524)
Razem	(1 836)	(4 156)

4.4. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Przychody z tyt. odszkodowań, kar, grzywien, itp.	6	16
Odsetki od należności dotyczących działalności operacyjnej	1	46
Pozostałe przychody operacyjne	28	17
Różnice kursowe netto dotyczące działalności operacyjnej	30	48
Wynik na instrumentach pochodnych dotyczących działalności operacyjnej	(107)	(212)
Wynik ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(4)	(1)
Zmiana stanu produktów	32	32
Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość składników rzeczowych aktywów trwałych	(549)	(694)
Zmiana stanu odpisów na zapasy	(191)	(69)
Zmiana stanu odpisów na należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28	(55)
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	134	(39)
Rezerwa na program racjonalizacji zatrudnienia i dobrowolnych odejść	(22)	(3)
Rezerwa na karę UOKiK	(10)	-
Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów	-	(3)
Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych za granicą	(18)	(9)
Pozostałe rezerwy	18	12
Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz efektywności energetycznej	(47)	(158)
Podatki i opłaty związane z eksploatacją złóż	(65)	(63)
Podatki i opłaty	(134)	(131)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(107)	(62)
Ubezpieczenia majątkowe	(19)	(13)
Delegacje krajowe i zagraniczne	(7)	(9)
Koszty z tyt. odszkodowań, kar, grzywien, itp.	(2)	(8)
Pozostałe koszty	(147)	(28)
Razem	(1 152)	(1 386)

W kwocie pozostałych kosztów zawarty jest także wynik rozliczeń kontraktu długoterminowego z pozycji innych niż dostawa gazu.

5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Przychody finansowe	1 180	966
Zysk z wyceny i realizacji pochodnych instrumentów finansowych	108	92
Przychody z tytułu odsetek	234	340
Dywidendy i udziały w zyskach	834	530
Pozostałe przychody finansowe	4	4
Koszty finansowe	(357)	(377)
Koszty z tytułu odsetek	(141)	(142)
Strata na różnicach kursowych	(143)	(159)
Aktualizacja wartości inwestycji	(43)	(50)
Strata ze zbycia inwestycji	(1)	-
Prowizje od kredytów	(19)	(16)
Koszt gwarancji	(3)	(3)
Pozostałe koszty finansowe	(7)	(7)
Wynik na działalności finansowej	823	589

Łączna kwota kosztów finansowania zewnętrznego aktywowana jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składników aktywów trwałych w okresie sprawozdawczym wyniosła 46 milionów złotych (86 milionów złotych w 2014 roku).

6. PODATEK DOCHODOWY

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	1 617	2 222
Obowiązująca w okresie stawka podatkowa	19%	19%
Podatek według obowiązującej stawki podatkowej	(307)	(422)
Różnice trwałe pomiędzy zyskiem/(stratą) przed opodatkowaniem a podstawą opodatkowania	162	95
Obciążenie podatkowe wykazane w jednostkowym rachunku zysków i strat	(145)	(327)
Bieżący podatek dochodowy	(258)	(400)
Odroczony podatek dochodowy	113	73
Efektywna stopa podatkowa	9%	15%

W dniu 24 lutego 2014 roku Naczelnik Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego zarejestrował Podatkową Grupę Kapitałową (PGK) PGNiG, która rozpoczęła działalność operacyjną z dniem 1 kwietnia 2014 roku. W skład PGK wchodzi następujące spółki: PGNiG S.A. – wskazana w umowie PGK jako Spółka Reprezentująca PGK, PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o., PSG Sp. z o.o., PGNiG Termika S.A., OSM Sp. z o.o., PGNiG SPV 5 Sp. z o.o., PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. oraz PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.

Umowa PGK obejmuje trzy kolejne lata podatkowe tj.

- Pierwszy rok podatkowy - okres od 01.04.2014 do 31.12.2014;
- Drugi rok podatkowy - okres od 01.01.2015 do 31.12.2015;
- Trzeci rok podatkowy - okres od 01.01.2016 do 31.12.2016.

Utworzenie PGK przynosi dla podmiotów w nim uczestniczących określone korzyści, do których zalicza się m.in.:

- brak możliwości kwestionowania rynkowości stosowanych cen pomiędzy podmiotami tworzącymi PGK oraz szacowania dochodu na podstawie art. 11 ustawy o PDOP,
- możliwość bieżącego wykorzystywania strat generowanych przez spółki wchodzące w skład PGK,
- możliwość zaliczenia przez spółkę przekazującą darowizny na rzecz innych spółek wchodzących w skład PGK do kosztów uzyskania przychodów,
- rozliczenie CIT wyłącznie przez jeden podmiot.

Ustawa o PDOP traktuje PGK jako odrębnego podatnika podatku dochodowego od osób prawnych. Oznacza to, że spółki wchodzące w skład PGK utraciły odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę uzyskała PGK jako całość. Odrębność podmiotowa PGK istnieje wyłącznie na gruncie PDOP. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących PGK jest nadal odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych. Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej są oddzielnymi podatnikami PDOP.

Na kształtowanie się efektywnej stopy procentowej na poziomie 9% w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku (15% w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku) największy wpływ miała otrzymana dywidenda, która wynosiła 834 milionów złotych w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku (530 milionów złotych w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku).

6.1. Bieżący podatek dochodowy

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	1 617	2 222
Różnice pomiędzy zyskiem/(stratą) przed opodatkowaniem a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	(220)	(112)
Przychody podatkowe nie zaliczane do księgowych	22	179
Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodu, nie zaliczane do kosztów księgowych	(1 415)	(2 379)
Przychody nie zaliczane do dochodu do opodatkowania	(1 737)	(1 471)
Koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	2 931	3 617
Odliczenia od dochodu	(21)	(58)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	1 397	2 110
Stawka podatkowa w danym okresie	19%	19%
Podatek dochodowy	(265)	(401)
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	7	1
Podatek dochodowy bieżący wykazany w deklaracji podatkowej okresu	(258)	(400)
Bieżący podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(258)	(400)

Do ustalenia bieżącego podatku dochodowego zastosowano obowiązującą w Polsce w bieżącym okresie stawkę podatku dochodowego w wysokości 19%.

Stawka ta nie uległa zmianie w stosunku do porównywalnego okresu sprawozdawczego. Oddziały zagraniczne PGNiG S.A. podlegają przepisom podatkowym krajów, na terenie których prowadzą działalność gospodarczą oraz przepisom wynikającym z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Stawki podatku dochodowego obowiązujące w tych krajach wynoszą od 40% do 41%. Oddziały zagraniczne w latach 2015 i 2014 nie płaciły podatku dochodowego.

6.2. Odroczony podatek dochodowy

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Odroczony podatek dochodowy wykazany w jednostkowym rachunku zysków i strat	113	73
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu ujemnych różnic przejściowych	153	98
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe, należności i środki trwałe w budowie	91	40
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	(17)	17
Koszty zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	78	42
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	1	(1)
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu dodatnich różnic przejściowych	(40)	(25)
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych	37	63
Wycena pozytywna zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	(82)	(69)
Naliczone odsetki	5	4
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	-	1
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	-	(24)

Odroczony podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach netto, w tym:	84	51
Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń	82	50
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	2	1
Razem zmiany	197	124

Ze względu na to, że w podstawie podatku odroczonego uwzględniono tylko te pozycje, które mają wpływ na bieżący podatek dochodowy w Polsce, do jego ustalenia zastosowano stawkę 19%.

Saldo aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 624 milionów złotych, a saldo zobowiązania z tytułu podatku odroczonego wynosi 538 milionów złotych.

Aktywo z tytułu podatku odroczonego obejmuje przyszłe korzyści podatkowe wynikające z innego w stosunku do ujęcia podatkowego momentu realizacji kosztów i przychodów.

W roku 2015 nastąpił wzrost aktywa z tytułu podatku odroczonego o kwotę 155 milionów złotych, z czego 152 milionów zostało odniesione w rachunek zysków i strat, natomiast pozostała część powiększyła kapitały własne.

W roku 2015 zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego spadło o kwotę 42 milionów złotych, z czego 39 milionów złotych odniesiono w rachunek zysków i strat, natomiast pozostała część pomniejszyła kapitały własne.

Łączny wpływ zmiany podatku odroczonego na wynik finansowy wyniósł w okresie sprawozdawczym 113 milionów złotych.

7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W 2015 roku Spółka nie zaniechała żadnej działalności. Spółka nie przewiduje również zaniechania żadnej z dotychczasowych działalności.

8. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy przypisanego zwykłym akcjonariuszom (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe), przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu sprawozdawczego (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Zysk netto przypadający akcjonariuszom Spółki	1 472	1 895
Zysk netto przypadający akcjonariuszom Spółki zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	1 472	1 895
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (mln szt.)	5 900	5 900
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (mln szt.)	5 900	5 900
Zysk podstawowy za okres obrotowy na jedną akcję, przypisany zwykłym akcjonariuszom Spółki (w złotych)	0,25	0,32
Zysk rozwodniony za okres obrotowy na jedną akcję, przypisany zwykłym akcjonariuszom Spółki (w złotych)	0,25	0,32

Średnia ważona liczba akcji została obliczona w sposób zaprezentowany w poniższej tabeli:

Data początku	Data końca	Liczba akcji zwykłych na rynku (w mln szt.)	Liczba dni	Średnia ważona liczba akcji (w mln szt.)
31 grudnia 2015				
2015-01-01	2015-12-31	5 900	365	5 900
Razem				
31 grudnia 2014				
2014-01-01	2014-12-31	5 900	365	5 900
Razem				

9. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Dywidendy zadeklarowane i wypłacone w okresie		
Wypłacona dywidenda na jedną akcję w PLN	0,20	0,15
Liczba akcji (mln szt.)	5 900	5 900
Wartość wypłaconej dywidendy w mln PLN	1 180	885
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej dla Skarbu Państwa	854	641
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej dla pozostałych akcjonariuszy	326	244

W dniu 16 kwietnia 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. podjęło decyzję o podziale zysku Spółki za 2014 rok, zgodnie z którą postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy kwotę 1 180 milionów złotych (0,20 zł na jedną akcję). Dzień prawa do dywidendy ustalono na 15 lipca 2015 roku, a termin wypłaty dywidendy na 4 sierpnia 2015 roku.

W dniu 15 maja 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. podjęło decyzję o podziale zysku Spółki za 2013 rok, zgodnie z którą postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy kwotę 885 milionów złotych (0,15 zł na jedną akcję). Dniem prawa do dywidendy był 14 sierpnia 2014 roku, a terminem wypłaty dywidendy 4 września 2014 roku.

10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Grunty	24	25
Budynki i budowle	7 202	6 385
Urządzenia techniczne i maszyny	2 873	2 159
Środki transportu i pozostałe	136	111
Razem środki trwałe	10 235	8 680
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	2 186	2 097
Środki trwałe w budowie pozostałe	813	2 743
Razem rzeczowe aktywa trwałe	13 234	13 520

Na wartość rzeczowych aktywów trwałych PGNiG S.A. składają się głównie majątek związany z działalnością wydobywczą oraz majątek podziemnych magazynów gazu.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku a rzeczowe aktywa trwałe Spółki nie są przedmiotem zastawu tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

W roku 2015 obowiązywała umowa z Operatorem Systemu Magazynowania Sp. z o.o. (dalej „OSM”) o wyłączne dysponowanie instalacjami magazynowymi oraz o powierzenie pełnienia obowiązków operatora systemu magazynowania. OSM jest spółką celową, zależną w 100% od PGNiG S.A., której podstawową działalnością jest świadczenie usług magazynowania paliw gazowych.

Zgodnie z Umową, PGNiG S.A. jest w dalszym ciągu właścicielem wszystkich magazynów.

10.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

31 grudnia 2015	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem	Aktywa dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Środki trwałe w budowie pozostałe	Razem rzeczowe aktywa trwałe
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	25	6 385	2 159	111	8 680	2 097	2 743	13 520
Zwiększenie stanu	-	125	-	-	125	966	468	1 559
Zmniejszenie stanu	-	(124)	(10)	(1)	(135)	(251)	(216)	(602)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	5	-	1	6	12	3	21
Przeniesienia z środków trwałych w budowie pomiędzy grupami oraz innymi pozycjami bilansowymi	-	1 421	1 016	51	2 488	(313)	(2 214)	(39)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1)	(157)	(35)	(6)	(199)	(325)	29	(495)
Amortyzacja za rok obrotowy	-	(453)	(257)	(20)	(730)	-	-	(730)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	24	7 202	2 873	136	10 235	2 186	813	13 234
Na dzień 1 stycznia 2015 roku								
Wartość brutto	32	11 538	3 963	234	15 767	2 839	2 782	21 388
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(7)	(5 153)	(1 804)	(123)	(7 087)	(742)	(39)	(7 868)
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	25	6 385	2 159	111	8 680	2 097	2 743	13 520
Na dzień 31 grudnia 2015 roku								
Wartość brutto	32	12 923	4 948	280	18 183	3 253	822	22 258
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(8)	(5 721)	(2 075)	(144)	(7 948)	(1 067)	(9)	(9 024)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku	24	7 202	2 873	136	10 235	2 186	813	13 234

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
 Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
 (w milionach złotych)

31 grudnia 2014	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem	Aktywa dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Środki trwałe w budowie pozostałe	Razem rzeczowe aktywa trwałe
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	30	6 611	2 119	125	8 885	2 081	2 809	13 775
Zwiększenie stanu	-	249	-	-	249	806	557	1 612
Zmniejszenie stanu	(1)	(96)	(8)	(1)	(106)	(300)	(27)	(433)
Przekazanie aportem do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	(81)	(7)	(9)	(97)	-	-	(97)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(1)	-	-	(1)	-	24	23
Przeniesienia z środków trwałych w budowie pomiędzy grupami oraz innymi pozycjami bilansowymi	1	470	310	18	799	(266)	(599)	(66)
Odpis aktualizujący z tytułu trwałej wartości	(5)	(349)	(48)	(4)	(406)	(224)	(21)	(651)
Amortyzacja za rok obrotowy	-	(418)	(207)	(18)	(643)	-	-	(643)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	25	6 385	2 159	111	8 680	2 097	2 743	13 520
Na dzień 1 stycznia 2014 roku								
Wartość brutto	32	11 047	3 691	253	15 023	2 599	2 827	20 449
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2)	(4 436)	(1 572)	(128)	(6 138)	(518)	(18)	(6 674)
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	30	6 611	2 119	125	8 885	2 081	2 809	13 775
Na dzień 31 grudnia 2014 roku								
Wartość brutto	32	11 538	3 963	234	15 767	2 839	2 782	21 388
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(7)	(5 153)	(1 804)	(123)	(7 087)	(742)	(39)	(7 868)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	25	6 385	2 159	111	8 680	2 097	2 743	13 520

10.2. Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem środki trwałe	Aktywa dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Środki trwałe w budowie pozostałe	Razem rzeczowe aktywa trwałe
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	7	1 008	206	14	1 235	742	40	2 017
Zwiększenie stanu	2	450	70	8	530	477	5	1 012
Zmniejszenie stanu	(1)	(293)	(35)	(2)	(331)	(152)	(34)	(517)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	8	1 165	241	20	1 434	1 067	11	2 512
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	2	659	158	10	829	518	19	1 366
Zwiększenie stanu	6	734	92	6	838	385	28	1 251
Zmniejszenie stanu	(1)	(384)	(44)	(2)	(431)	(161)	(7)	(599)
Przekazanie aportem do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	(1)	-	-	(1)	-	-	(1)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	7	1 008	206	14	1 235	742	40	2 017

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na początek okresu wyniosła 1 235 milionów złotych, z tego odpisy aktualizujące na:

- majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 1 030 milionów złotych,
- pozostały majątek 205 milionów złotych.

W 2015 roku nastąpiło zwiększenie odpisów o kwotę 530 milionów złotych i zmniejszenie o kwotę 331 milionów złotych, z tego:

- na majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej zwiększono odpisy o kwotę 518 milionów złotych i zmniejszono o kwotę 320 milionów złotych,
- na pozostały majątek zwiększono odpisy o kwotę 12 milionów złotych i zmniejszono o kwotę 11 milionów złotych.

Odpisy aktualizujące są efektem cyklicznej oceny wartości odzyskiwalnej aktywów. Dokonanie odpisów na aktywach dotyczących poszukiwań i oceny zasobów mineralnych oraz na majątku wydobywczym wynika z analizy przyszłych przepływów pieniężnych, w której wzięto pod uwagę aktualne ścieżki cenowe produktów, spodziewane zmiany w otoczeniu regulacyjnym (w tym obciążeń podatkowych) oraz zaktualizowane, długoterminowe prognozy produkcji. Konieczność utworzenia odpisów zidentyfikowano na aktywach znajdujących się w Polsce.

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 1 434 milionów złotych, z tego odpisy aktualizujące na:

- na majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 1 228 milionów złotych,
- na pozostały majątek 206 milionów złotych.

W kwocie odpisów na aktywa dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych na koniec 2015 roku, 1 067 milionów złotych dotyczyło aktywowanych nakładów na odwierty (na koniec 2014 roku odpis ten wynosił 742 milionów złotych).

Wartość odzyskiwalna składników aktywów odpowiada ich wartości użytkowej. Stopa dyskonta zastosowana do szacowania wartości użytkowej majątku służącego bezpośrednio działalności wydobywczej w 2015 roku wynosi 11,55 % (11,73% w 2014 roku). Zastosowana stopa dyskonta dla środków trwałych w budowie w 2015 roku wynosi 12,60% (12,67% w 2014 roku).

11. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Wartość księgową netto na początek okresu, z uwzględnieniem umorzenia	1	1
Zmniejszenie stanu	(1)	-
Wartość księgową netto na koniec okresu, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	-	1
Na początek okresu		
	1 stycznia 2015	1 stycznia 2014
Wartość brutto	2	2
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1)	(1)
Wartość księgową netto na początek okresu	1	1
Na koniec okresu		
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Wartość brutto	2	2
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2)	(1)
Wartość księgową netto na koniec okresu	-	1

Składnikami inwestycji w nieruchomości Spółki są budynki socjalno-biurowe oraz budynki przemysłowe. Wartość księgową netto budynków socjalno-biurowych ujętych jako nieruchomości inwestycyjne na koniec bieżącego okresu wynosiła 0,1 miliona złotych (0,7 miliona złotych w 2014 roku), natomiast wartość księgową netto budynków i budowli przemysłowych na koniec bieżącego okresu wynosiła 0,3 miliona złotych (0,1 miliona złotych w 2014 roku).

Spółka w bieżącym okresie uzyskała przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 0,2 miliona złotych (0,4 miliona złotych w 2014 roku).

Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które zostały poniesione w związku z przychodami z wynajmu, wyniosły w bieżącym okresie 0,5 miliona złotych (0,4 miliona złotych w 2014 roku).

Ze względu na nieistotność pozycji nieruchomości inwestycyjnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, Spółka nie dokonuje wyceny tych nieruchomości w celu ustalenia ich wartości godziwych.

12. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

31 grudnia 2015	Prawo wieczystego użytkowania gruntów*	Koncesje, prawo do użytkowania górniczego i informacji geologicznej	Uprawnienia do emisji CO2	Programy komputerowe, patenty, licencje oraz inne wartości niematerialne	Razem
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	38	124	-	92	254
Zmniejszenie stanu	-	(16)	-	-	(16)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	20	3	13	36
Odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości	-	6	-	-	6
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	(34)	-	(33)	(67)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	38	100	3	72	213
Na dzień 1 stycznia 2015 roku					
Wartość brutto	41	249	-	262	552
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3)	(125)	-	(170)	(298)
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	38	124	-	92	254
Na dzień 31 grudnia 2015 roku					
Wartość brutto	41	209	3	274	527
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3)	(109)	-	(202)	(314)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku	38	100	3	72	213

* Ponadto Spółka użytkuje otrzymane nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów, które ujmuje wyłącznie w ewidencji pozabilansowej. Wartość szacunkowa prawa wieczystego użytkowania gruntów wynosiła na dzień 31 grudnia 2015 roku 328,3 milionów złotych (329,6 milionów złotych na koniec 2014 roku).

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
 Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
 (w milionach złotych)

31 grudnia 2014	Prawo wieczystego użytkowania gruntów*	Koncesje, prawo do użytkowania górniczego i informacji geologicznej	Uprawnienia do emisji CO2	Programy komputerowe, patenty, licencje oraz inne wartości niematerialne	Razem
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	38	116	-	128	282
Zwiększenie stanu	-	-	-	1	1
Przekazanie aportem do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	(1)	-	-	-	(1)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	1	58	-	6	65
Odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości	-	(14)	-	-	(14)
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	(36)	-	(43)	(79)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	38	124	-	92	254
Na dzień 1 stycznia 2014 roku					
Wartość brutto	41	193	-	258	492
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3)	(77)	-	(130)	(210)
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	38	116	-	128	282
Na dzień 31 grudnia 2014 roku					
Wartość brutto	41	249	-	262	552
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3)	(125)	-	(170)	(298)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	38	124	-	92	254

12.1. Odpisy aktualizujące wartości niematerialne

	Koncesje, prawo do użytkowania górniczego i informacji geologicznej	Razem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	20	20
Zwiększenie stanu	5	5
Zmniejszenie stanu	(11)	(11)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	14	14
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	6	6
Zwiększenie stanu	15	15
Zmniejszenie stanu	(1)	(1)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	20	20

12.2. Rzeczowe aktywa trwale użytkowane na podstawie leasingu finansowego

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka użytkuje środki trwale na podstawie leasingu finansowego w kwocie 25 tysięcy złotych. W okresie porównywalnym na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość użytkowanych środków trwałych na podstawie leasingu finansowego wynosiła 45 tysięcy złotych.

13. UDZIAŁY I AKCJE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	11 110	11 068
Udziały i akcje w pozostałych jednostkach	21	20
Razem brutto	11 131	11 088
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Odpis aktualizujący, bilans otwarcia	(2 477)	(2 076)
Zwiększenie stanu	(43)	(402)
Zmniejszenie stanu	12	1
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(2 508)	(2 477)
Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	8 622	8 610
Udziały i akcje w pozostałych jednostkach	1	1
Razem netto	8 623	8 611

W pozycji „Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych” Spółka wykazuje między innymi udziały w Spółce POGC Libya BV oraz dopłaty do udziałów tej Spółki. Na dzień 31 grudnia 2015 roku zaangażowanie Spółki w Spółce POGC Libya BV wynosiło 65,5 milionów EUR, to jest 279,2 milionów złotych oraz 63,9 milionów USD, to jest 249,3 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku). Wartość brutto udziałów w księgach Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 291,9 milionów złotych, natomiast dopłat do udziałów 203,3 milionów złotych.

Spółka przeprowadziła analizę wartości posiadanych udziałów w Spółce POGC Libya BV metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W wyniku tej analizy PGNiG S.A. zwiększyła dotychczasowy odpis aktualizujący wartość posiadanych udziałów, który na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 495,2 milionów złotych (na koniec 2014 roku 479,9 milionów złotych).

Jednocześnie Spółka rozpoznała rezerwę na zobowiązania koncesyjne w kwocie 177,6 milionów złotych na pokrycie pozostałych do realizacji zobowiązań koncesyjnych projektów w Libii.

Działalność Spółki pozostaje objęta Siłą Wyższą, która została wprowadzona 15 sierpnia 2014 roku zgodnie z informacją przekazaną przez Zarząd Spółki POGC - Libya B.V. W jej wyniku została całkowicie wstrzymana działalność operacyjna i poszukiwawcza. Decyzja o prowadzeniu dalszych prac zostanie podjęta w zależności od rozwoju sytuacji politycznej w Libii.

Ponadto, spółka po analizie dotychczasowych wyników generowanych przez spółkę PGNiG Technologie S.A., a także biorąc pod uwagę trudną sytuację w branży budowlanej dokonała odpisu aktualizującego wartości posiadanych akcji w PGNiG Technologie S.A. w wysokości 26,5 milionów złotych. Wysokość odpisu wynika z przeprowadzonego testu na utratę wartości aktywów spółki PGNiG Technologie S.A. i jest wynikiem różnicy pomiędzy wartością bilansową udziałów kapitałowych w tej spółce oraz wartością użytkową jej aktywów. Po dokonaniu odpisu wartość udziałów w PGNiG Technologie S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 55 milionów złotych (na koniec 2014 roku 81,5 miliona złotych).

14. INNE AKTYWA FINANSOWE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Należności z tytułu leasingu finansowego (nota 14.1)	185	192
Udzielone pożyczki	3 130	4 204
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych i innych aktywów	4	7
Należności z tytułu sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych	2	-
Razem brutto	3 321	4 403
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-
Razem netto	3 321	4 403
W tym należności netto od jednostek powiązanych	3 316	4 399

W nocie 14 „Inne aktywa finansowe” w pozycji udzielone pożyczki Spółka wykazuje część długoterminową pożyczek udzielonych w ramach Grupy Kapitałowej oraz spółkom powiązanim natomiast część krótkoterminową zaprezentowaną została w nocie 21 „Aktywa finansowe krótkoterminowe”. Stan pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku w części długoterminowej wynosi 3 130 milionów złotych, a w części krótkoterminowej 360 milionów złotych.

Na saldo udzielonych przez Spółkę pożyczek składają się między innymi:

1. Pożyczki udzielone Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. Wartość pożyczek, wycenionych w księgach rachunkowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 215 milionów złotych. Na mocy umów zawartych w dniach 20 czerwca 2012 roku, 25 listopada 2015 roku oraz 14 grudnia 2015 roku pomiędzy PGNiG S.A., TAURON Polska Energia S.A. oraz Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. w celu spełnienia warunków koniecznych do udzielenia finansowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Europejski Bank Inwestycyjny, PGNiG S.A. udzieliła Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. pożyczki podporządkowanej na podstawie „Umowy podporządkowania”, „pożyczki VAT” na sfinansowanie podatku VAT należnego w związku z ponoszonymi kosztami projektu oraz pożyczki na finansowanie bieżącej działalności, których saldo niespłaconego kapitału na dzień 31 grudnia 2015 wynosi łącznie 195 milionów złotych, z czego 177 milionów złotych wypłacono w 2012 roku, 6 milionów złotych wypłacono w 2014 oraz 26 milionów złotych wypłacono w 2015 roku. Ponadto w roku 2015 miała miejsce spłata „pożyczki VAT” na sfinansowanie podatku VAT należnego na kwotę 14 milionów złotych.
2. Pożyczka udzielona Spółce PGNiG Termika S.A. W dniu 28 sierpnia 2011 roku przez PGNiG S.A. w celu współfinansowania zakupu 99,8% pakietu akcji Vattenfall Heat Poland S.A., PGNiG S.A. udzieliła PGNiG Termika S.A. pożyczki, której saldo niespłaconego kapitału na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1 516 milionów złotych. Wartość pożyczki w księgach rachunkowych Spółki uwzględniająca wycenę do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1 594 miliony złotych.
3. Pożyczka udzielona PGNiG Upstream International AS. Na mocy umowy pożyczki zawartej w dniu 27 sierpnia 2010 roku przez PGNiG S.A. w celu finansowania ogólnych celów korporacyjnych PGNiG

Upstream International AS, w szczególności finansowania projektu Skarv, w tym zakupu udziałów w Licencjach Produkcyjnych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym obejmujących pola Skarv, Snadd oraz pole Gro, PGNiG S.A. udzieliła PGNiG Upstream International AS pożyczki, której saldo niespłaconego kapitału na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 2 926 milionów NOK o równowartości 1 297 milionów złotych. Wartość pożyczki wycenionej w księgach rachunkowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1 317 milionów złotych. W roku 2015 Spółka PGNiG Upstream International AS spłaciła kwotę 2 819 milionów NOK, co w przeliczeniu na PLN stanowi 1 280 milionów złotych i w części dotyczy opisanej powyżej pożyczki.

4. Pożyczki udzielone Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. w latach 2007-2013 w celu finansowania bieżącej działalności oraz zadań inwestycyjnych obejmujących m.in. budowę gazociągów wraz z przyłączami i układami pomiarowymi. Saldo niespłaconego kapitału pożyczek udzielonych Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 249 milionów złotych, a ich wartość w księgach rachunkowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 240 milionów złotych. Spłaty dokonane przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. w roku 2015 wyniosły 52 miliony złotych.

14.1. Leasing finansowy

Umowa pomiędzy PGNiG S.A. a Polską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o.

Pomiędzy PGNiG S.A. i Polską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o. zostały zawarte dwie umowy leasingu:

1. Umowa Leasingu gazociągu i gruntów w "Pasie Nadmorskim" z 27 października 2011 roku;
2. Umowa Leasingu gazociągu i gruntów na trasie KGZ Kościan - KGHM Polkowice/Żukowice z 1 marca 2013 roku.

Umowy zawarto na okres 20 lat z możliwością wykupu przez leasingobiorcę składników przedmiotu leasingu. W przypadku umowy z dnia 27 października 2011 roku, wartość przedmiotu leasingu została określona na podstawie wykonanej przez niezależnego rzeczoznawcy wyceny. W przypadku umowy z dnia 1 marca 2013 roku, wartość przedmiotu leasingu została określona na podstawie wartości początkowej składników majątkowych odpowiadającej wartości godziwej.

Opłaty leasingowe wynikające z zawartych umów zawierają część odsetkową i kapitałową. Część odsetkowa ustalana jest w okresach kwartalnych w oparciu o stawkę WIBOR 3M na ostatni dzień kwartału poprzedzającego dany kwartał, w którym naliczane są raty leasingowe, powiększoną o marżę. Część odsetkowa niezbędna dla ustalenia miesięcznych rat leasingowych dotyczących gruntów w całym okresie leasingu została ustalona na stałym poziomie wysokości stawki WIBOR 3M z dnia zawarcia Umowy.

Wpływy związane z umową leasingu:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Rata odsetkowa	5	6
Rata kapitałowa	11	11
Razem	16	17

W poniższej tabeli został przedstawiony podział należności z tytułu leasingu finansowego, według okresów spłaty:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
- poniżej 1 roku	12	12
- powyżej 1 roku do 5 lat	57	56
- powyżej 5 lat	127	136
Razem, w tym:	196	204
- należności krótkoterminowe	12	12
- należności długoterminowe	184	192

15. AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tyt. wypłat odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	32	28
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	3	3
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	131	144
Rezerwy związane z ochroną środowiska	8	8
Rezerwy na świadectwa pochodzenia energii oraz efektywności energetycznej	15	32
Pozostałe rezerwy	23	12
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	181	126
Odpisy aktualizujące udziały i akcje	3	3
Wycena negatywna instrumentów pochodnych	158	80
Zarachowane odsetki od kredytów i zobowiązań	16	16
Odpis aktualizujący zapasy	50	14
Pozostałe aktywa z tytułu podatku odroczonego	4	3
Razem	624	469

16. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Opłata przyłączeniowa	101	105
Zapłacone prowizje od kredytów, pożyczek, obligacji	15	19
Pozostałe aktywa trwałe	6	5
Razem	122	129

17. ZAPASY

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Materiały		
Według cen nabycia, w tym:	1 864	2 555
- paliwo gazowe	1 724	2 351
Według wartości netto możliwej do uzyskania, w tym	1 602	2 482
- paliwo gazowe	1 468	2 282
Produkty gotowe		
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	14	16
Według wartości netto możliwej do uzyskania	14	16
Towary		
Według cen nabycia	24	8
Według wartości netto możliwej do uzyskania	22	8
Zapasy razem, według ceny nabycia (kosztu wytworzenia)	1 902	2 579
Zapasy razem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	1 638	2 506

17.1. Zmiana stanu zapasów w okresie

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Stan zapasów według ceny nabycia na początek okresu	2 579	2 712
Zakup	14 629	16 888
Inne zwiększenia	74	158
Wartość zapasów rozpoznanych jako koszt okresu	(13 814)	(15 405)
Sprzedaż	(1 224)	(1 219)
Inne zmniejszenia	(342)	(555)
Stan zapasów według ceny nabycia na koniec okresu	1 902	2 579
Odpis aktualizujący zapasy	(264)	(73)
Razem zapasy netto na koniec okresu	1 638	2 506

17.2. Odpisy aktualizujące zapasy

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Odpis aktualizujący, bilans otwarcia	(73)	(5)
Utworzenie odpisu	(260)	(211)
Rozwiązanie odpisu	69	143
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(264)	(73)

Wysokość odpisu na zapas gazu wysokometanowego była wynikiem dwóch czynników takich jak utrata kaloryczności gazu w PMG Wierzchowice oraz wycena rynkowa zapasów gazu wysokometanowego w oparciu o prognozowane ceny sprzedaży.

18. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Należności z tytułu dostaw i usług	690	854
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	105	138
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	295	181
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	17	20
Należności od jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	1	5
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	55	104
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych powiązane	2	3
Zaliczki na środki trwałe w budowie	12	23
Zaliczki na środki trwałe w budowie powiązane	6	7
Należności z tytułu cash pooling od jednostek powiązanych	197	31
Pozostałe należności	268	264
Razem należności brutto	1 648	1 630
W tym należności brutto od jednostek powiązanych	366	288
Odpis aktualizujący należności wątpliwe (tabela 18.1.)	(319)	(323)
Razem należności netto	1 329	1 307
w tym:		
Należności z tytułu dostaw i usług	624	769
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	105	138
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	295	181
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	17	20
Należności od jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	1	5
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	55	104
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych powiązane	2	3
Zaliczki na środki trwałe w budowie	12	23
Zaliczki na środki trwałe w budowie powiązane	6	7
Należności z tytułu cash pooling od jednostek powiązanych	197	31
Pozostałe należności	15	26
W tym należności netto od jednostek powiązanych	366	288

Standardowy termin płatności należności związanych z normalnym tokiem sprzedaży stosowany w Spółce wynosi 14 dni.

18.1. Odpisy aktualizujące należności

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Odpis aktualizujący, bilans otwarcia	(323)	(524)
Utworzenie odpisu	(38)	(429)
Rozwiązanie odpisu	42	246
Wykorzystanie odpisu	-	63
Zmniejszenie w związku z aportem należności do PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	321
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(319)	(323)

19. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	181	175
Zobowiązanie dotyczące podatku bieżącego dotyczące PGK PGNiG	(49)	104
Podatek dochodowy (koszt okresu)	258	400
Podatek dochodowy zapłacony w okresie	(340)	(498)
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu	50	181

20. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Ubezpieczenia majątkowe	1	2
Prowizje od kredytów, pożyczek, obligacji, itp.	5	7
Opłata przyłączeniowa	4	4
Pozostałe aktywa obrotowe	8	7
Razem	18	20

21. AKTYWA FINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Udzielone pożyczki pozostałym jednostkom	-	106
Udzielone pożyczki jednostkom powiązanym	360	736
Instrumenty dłużne i kapitałowe (obligacje) udzielone jednostkom powiązanym	39	991
Należności z tytułu leasingu finansowego powiązane	12	12
Należności z tytułu sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych od pozostałych jednostek	1	-
Razem brutto	412	1 845

Odpis aktualizujący aktywa finansowe krótkoterminowe (tabela 21.1)

	(48)	(40)
Udzielone pożyczki pozostałym jednostkom	-	106
Udzielone pożyczki jednostkom powiązanym	312	696
Instrumenty dłużne i kapitałowe (obligacje) udzielone jednostkom powiązanym	39	991
Należności z tytułu leasingu finansowego powiązane	12	12
Należności z tytułu sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych od pozostałych jednostek	1	-
Razem netto	364	1 805

21.1. Odpisy aktualizujące aktywa finansowe krótkoterminowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Odpis aktualizujący, bilans otwarcia	40	31
Utworzenie odpisu	8	7
Rozwiązanie odpisu	-	2
Odpis aktualizujący na koniec okresu	48	40

22. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Środki pieniężne w kasie i w banku	211	186
Lokaty bankowe	4 894	1 735
Inne środki pieniężne	85	21
Razem	5 190	1 942

Spółka posiada na rachunkach bankowych środki pieniężne zapewniające bieżące i terminowe regulowanie zobowiązań finansowych wobec partnerów handlowych i budżetu państwa.

23. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

W Spółce do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano następujące pozycje aktywów:

Nazwa składnika aktywów trwałych (lub grupy)	Oczekiwany termin zbycia	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2015	Warunki zbycia
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie	2015	3	zaoferowanie pozostałym akcjonariuszom/udziałowcom oraz potencjalnym inwestorom odkupienia akcji/udziałów lub dobrowolne umorzenie akcji/udziałów
Składniki majątku trwałego	2015	2	przetarg
Razem		5	

Nazwa składnika aktywów trwałych (lub grupy)	Oczekiwany termin zbycia	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2014	Warunki zbycia
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie	2014	1	zapytanie ofertowe, publiczne zaproszenie do rokowań
Składniki majątku trwałego	2014	-	przetarg
Razem		1	

Spółka prezentuje w „Aktywach przeznaczonych do sprzedaży” udziały i akcje spółek planowanych do zbycia w ramach restrukturyzacji obszarów działalności dodatkowej Grupy Kapitałowej PGNiG.

24. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Liczba akcji razem (w mln szt.)	5 900	5 900
Wartość nominalna jednej akcji (w złotych)	1	1
Kapitał podstawowy, razem	5 900	5 900

Kapitał został w pełni opłacony.

Statut PGNiG S.A. ogranicza prawo głosowania akcjonariuszy w ten sposób, że żaden z nich (z wyjątkiem opisanym poniżej) nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji, takie ograniczenie prawa głosowania uważane będzie za nieistniejące.

Ograniczenie prawa głosowania, nie dotyczy akcjonariuszy, którzy w dniu powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie, są uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce, oraz akcjonariuszy działających z akcjonariuszami reprezentującymi więcej niż 10% ogólnej liczby głosów, na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji.

Dla potrzeby ograniczenia prawa do głosowania, głosy należące do akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności, kumuluje się; w przypadku, gdy skumulowana liczba głosów przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, podlega ona redukcji.

25. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Długoterminowe	4 513	4 498
Pożyczki	2 117	2 115
Dłużne papiery wartościowe	2 396	2 383
Krótkoterminowe	469	656
Pożyczki	86	86
Dłużne papiery wartościowe	383	570
Razem	4 982	5 154

25.1. Pożyczki

31 grudnia 2015

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość bilansowa	z tego z terminem spłaty w roku:	
				2016	2017-2021
EUR	4,064%	517	2 203	86	2 117
Razem			2 203	86	2 117

31 grudnia 2014

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość bilansowa	z tego z terminem spłaty w roku:	
				2015	2016-2020
EUR	4,064%	516	2 201	86	2 115
Razem			2 201	86	2 115

25.2. Dłużne papiery wartościowe

31 grudnia 2015

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość bilansowa	z tego z terminem spłaty w roku:	
				2016	2017-2021
PLN	WIBOR 6M+1,25%	2 469	2 469	73	2 396
PLN	1,85%	30	30	30	-
PLN	1,81%	100	100	100	-
PLN	1,84%	30	30	30	-
PLN	1,81%	150	150	150	-
Razem			2 779	383	2 396

31 grudnia 2014

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość bilansowa	z tego z terminem spłaty w roku:	
				2015	2016-2020
PLN	WIBOR 6M+1,25%	2 478	2 478	95	2 383
PLN	2,11%	10	10	10	-
PLN	2,22%	20	20	20	-
PLN	2,23%	95	95	95	-
PLN	2,23%	30	30	30	-
PLN	2,23%	100	100	100	-
PLN	2,23%	220	220	220	-
Razem			2 953	570	2 383

25.3. Wysokość przyznaných i niewykorzystanych linii kredytowych

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Wartość przyznaných linii kredytowych	300	360
Wartość niewykorzystanych linii kredytowych	300	360

Linie kredytowe podnoszą bezpieczeństwo Spółki w zakresie regulowania bieżących zobowiązań.

25.4. Zapadalność zobowiązań z tytułu leasingu finansowego (wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku stan zobowiązań z tytułu leasingu finansowego w Spółce wynosi 6 tysięcy złotych, w tym całość stanowi zobowiązanie krótkoterminowe. Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość zobowiązania Spółki z tytułu leasingu finansowego wynosiła 28 tysięcy złotych, w tym 22 tysiące złotych stanowiło zobowiązanie krótkoterminowe a 6 tysięcy złotych stanowiła część długoterminowa.

26. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	136	118
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	34	27
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	17	18
Świadczenia pracownicze z tytułu rozwiązania stosunku pracy	27	6
Zobowiązania z tytułu nagrody rocznej	54	8
Razem	269	177
Długoterminowe 31 grudnia 2015 roku	159	134
Krótkoterminowe 31 grudnia 2015 roku	110	43
	269	177

Stopa techniczna przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu odpraw emerytalnych ustalona została na poziomie 1,40 %, jako wypadkowa stopy zwrotu z aktywów w wysokości 2,90% rocznie i planowanej rocznej inflacji wynagrodzeń w wysokości 1,50 % (na koniec 2014 roku stopa ta przyjęta była na poziomie 0,90% jako wypadkowa stóp odpowiednio 2,50% i 1,60%).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku stan rezerwy na nagrody i premie wynosi 54 miliony złotych (na dzień 31 grudnia 2014 saldo wynosiło 8 milionów złotych) i dotyczy wypłat, które zostaną zrealizowane w roku 2016.

Aktuarialny rachunek zysków i strat dla zobowiązań na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Nagrody jubileuszowe		
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	118	145
Koszty odsetek	1	3
Koszty bieżącego zatrudnienia	7	7
Wyłacone świadczenia	(14)	(15)
Aktuarialny zysk/(strata)	24	23
Zysk/(Strata) z tytułu ograniczeń i rozliczeń	-	1
Zobowiązania przekazane aportem do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	(46)
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	136	118
Odprawy emerytalne		
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	27	26
Koszty bieżącego zatrudnienia	1	1
Koszty odsetek	-	1
Wartość netto zysku/straty aktuarialnej ujętej w okresie sprawozdawczym	11	8
Wyłacone świadczenia	(5)	(2)
Zobowiązania przekazane aportem do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	(7)
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	34	27
Razem wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	170	145

Wzrost zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych wynika głównie z aktuarialnych zysków/strat, które to biorą się z aktualizacji wskaźników rotacji pracowników oraz przeprowadzonego programu odejść dobrowolnych.

Analiza wrażliwości rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Parametr stan na 31.12.2015	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne
	w milionach złotych	
Wyjściowa kwota rezerw	136	34
Stopa dyskontowa +100 punktów bazowych	125	30
Stopa dyskontowa -100 punktów bazowych	149	40
Tablice wymieralności +10 %	135	34
Tablice wymieralności -10 %	137	35
Duracja 31.12.2015	9	14

Analiza wrażliwości pokazuje, że wzrost stopy dyskontowej dla roku 2015 o 100 punktów bazowych spowoduje spadek wartości rezerwy na nagrody jubileuszowe o 8,3%, natomiast spadek stopy dyskontowej o 100 punktów bazowych powoduje wzrost wartości rezerwy na nagrody jubileuszowe o 9,7% (dla rezerwy na odprawy emerytalne są to odpowiednio 12,4% oraz 15,1%). Obie rezerwy są dużo mniej wrażliwe na zmianę poziomu śmiertelności. Jej wzrost o 10% powoduje spadek rezerwy na nagrody jubileuszowe o 0,7% a rezerwy na odprawy emerytalne o 1,6%. Zmniejszenie współczynników śmiertelności o 10% powoduje wzrost obu rezerw o 0,7% i 1,7%, odpowiednio.

Parametr stan na 31.12.2014	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne
	w milionach złotych	
Wyjściowa kwota rezerw	118	27
Stopa dyskontowa +100 punktów bazowych	108	24
Stopa dyskontowa -100 punktów bazowych	128	31
Tablice wymieralności +10 %	117	27
Tablice wymieralności -10 %	118	28
Duracja 31.12.2014	9	12

Analiza wrażliwości pokazuje, że wzrost stopy dyskontowej dla roku 2014 o 100 punktów bazowych spowoduje spadek wartości rezerwy na nagrody jubileuszowe o 7,9%, natomiast spadek stopy dyskontowej o 100 punktów bazowych powoduje wzrost wartości rezerwy na nagrody jubileuszowe o 9,2% (dla rezerwy na odprawy emerytalne są to odpowiednio 10,6% oraz 12,8%). Obie rezerwy są dużo mniej wrażliwe na zmianę poziomu śmiertelności. Jej wzrost o 10% powoduje spadek rezerwy na nagrody jubileuszowe o 0,7% a rezerwy na odprawy emerytalne o 1,5%. Zmniejszenie współczynników śmiertelności o 10% powoduje wzrost obu rezerw o 0,7% i 1,5%, odpowiednio.

27. REZERWY

	Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	Rezerwa na karę UOKiK	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów	Rezerwa na zobowiązania dot. prac poszukiwawczych za granicą	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii i efektywności energetycznej	Pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	1 393	60	41	18	164	167	43	1 886
Zawiązanie	111	10	-	2	18	75	22	238
Rozwiązane	(180)	-	-	(2)	-	(29)	(18)	(229)
Wykorzystanie	(31)	(5)	-	-	-	(137)	(23)	(196)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 293	65	41	18	182	76	24	1 699
Długoterminowe 31 grudnia 2015 roku	1 260	-	36	-	5	-	2	1 303
Krótkoterminowe 31 grudnia 2015 roku	33	65	5	18	177	76	22	396
	1 293	65	41	18	182	76	24	1 699
Długoterminowe 31 grudnia 2014 roku	1 365	-	36	-	4	-	9	1 414
Krótkoterminowe 31 grudnia 2014 roku	28	60	5	18	160	167	34	472
	1 393	60	41	18	164	167	43	1 886

W 2015 roku do wyliczenia rezerwy na koszt likwidacji odwiertów zastosowano stopę dyskonta w wysokości 0,48% która jest wypadkową stopy zwrotu z aktywów w wysokości 2,99% oraz stopy inflacji na poziomie ciągłego celu inflacyjnego realizowanego przez NBP w wysokości 2,50% (na koniec 2014 roku stopa ta przyjęta była na poziomie 0,01% jako wypadkowa stóp odpowiednio 2,51% i 2,50%).

Do dyskontowania rezerw długoterminowych jest wykorzystywana stopa dyskonta w wysokości 0,48%.

Rezerwę na postępowania przed Prezesem UOKiK opisano w nocie 40.2.

Rezerwa na świadectwa efektywności energetycznej opisana została w nocie 2.3.16.4.

Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych w Pakistanie i Libii dotyczy działalności poza granicami kraju. W wyniku przeprowadzonej analizy zaangażowania kapitałowego w Libii oraz czynników ryzyka związanego z prowadzeniem projektu, na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka rozpoznała rezerwę na pokrycie pozostałych do realizacji zobowiązań koncesyjnych. W tej pozycji zawarta jest również rezerwa na zobowiązania koncesyjne wobec rządu w Pakistanie.

28. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Długoterminowe		
Przychodu przyszłych okresów dot. środków trwałych w leasingu	4	3
Opłata przyłączeniowa	1	1
Dotacje	623	667
Pozostałe przychody przyszłych okresów	13	19
Razem długoterminowe	641	690
Krótkoterminowe		
Pozostałe przychody przyszłych okresów	36	2
Razem krótkoterminowe	36	2

Dotacje

Spółka prowadzi projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej, które mają na celu zwiększenie pojemności magazynów gazu.

W 2015 roku Spółce zostało przyznane dofinansowania dotyczącego projektu „Podziemny Magazyn Gazu Wierzchowice” w wysokości 9,3 milionów złotych (46,6 milionów złotych na koniec 2014 roku), dofinansowania dotyczącego projektu „Podziemny Magazyn Gazu Kosakowo” w wysokości 4,8 milionów złotych (6,5 milionów złotych na koniec 2014 roku) oraz dofinansowania dotyczącego projektu „Podziemny Magazyn Gazu Husów” w wysokości 11,2 milionów złotych (6,1 milionów złotych na koniec 2014 roku). Ponadto, w roku 2015 Spółce przyznano dofinansowania dotyczącego projektu przestawienia miejscowości Ełk i Olecko z gazu propan-butan na gaz E przy zastosowaniu technologii LNG w wysokości 0,03 miliona złotych (3,6 milionów złotych na koniec 2014 roku).

Kwoty ujęte w pozycji rozliczeń międzyokresowych przychodów będą rozliczane w przychody z działalności operacyjnej proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych, których dotyczy dofinansowanie.

29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Naliczone odsetki	5	11
Wycena pochodnych instrumentów finansowych oraz innych aktywów i zobowiązań finansowych	61	61
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych	431	468
Pozostałe zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	41	40
Razem	538	580

30. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	47	68
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	4	1
Razem	51	69

31. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	317	513
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	131	311
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	901	932
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	104	97
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	46	62
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych od jednostek powiązanych	47	63
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów z tyt. dot. poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	19	22
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów z tyt. poszukiwania i oceny zasobów mineralnych od jednostek powiązanych	37	70
Zobowiązania wobec spółek stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności	7	7
Zobowiązania inne wobec jednostek powiązanych	-	1
Rozliczenia międzyokresowe bierne i zaliczki na dostawy	2	2
Zobowiązania z tyt. cash pooling wobec jednostek powiązanych	562	300
Pozostałe	36	34
Razem	2 209	2 414
W tym jednostki powiązane (nota 37.2.)	784	752

32. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY ZMIANAMI STANU NIEKTÓRYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI STANU TYCH POZYCJI WYKAZANYMI W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Zmiana stanu środków pieniężnych	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
1) Środki pieniężne w bilansie na początek okresu	1 942	1 683
a) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na początek okresu*	1	(2)
b) Saldo transakcji z tytułu cash pooling na środkach pieniężnych na początek okresu	268	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w rachunku przepływów pieniężnych na początek okresu (1-1a)	1 673	1 685
2) Środki pieniężne w bilansie na koniec okresu	5 190	1 942
a) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na koniec okresu	1	1
b) Saldo transakcji z tytułu cash pooling na środkach pieniężnych na koniec okresu	350	268
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w rachunku przepływów pieniężnych na koniec okresu (2-2a-2b)	4 839	1 673
I. Zmiana stanu środków pieniężnych w bilansie (2-1)	3 248	259
II. Zmiana stanu różnic kursowych netto od środków pieniężnych (2a-1a)	-	3
III. Zmiana stanu transakcji z tytułu cash pooling na środkach pieniężnych (2b-1b)	82	268
Zmiana stanu środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych (I. - II. -III.)	3 166	(12)

* Kwoty ujemne oznaczają przewagę ujemnych różnic kursowych od środków pieniężnych i pomniejszają saldo środków pieniężnych w bilansie. W rachunku przepływów pieniężnych różnice te są eliminowane.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Zmiana stanu należności		
Zmiana innych aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-	-
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(22)	2 061
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tytułu sprzedaży i zakupu wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(3)	3
Zmiana stanu zapłaconych zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	(13)	23
Zmiana stanu należności z tyt. cash pooling	167	31
Zmiana stanu należności z tyt. przekazanego aportu do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	(697)
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	129	1 421
Zmiana stanu rezerw		
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(187)	296
Zmiana stanu rezerwy na likwidację odwiertów korygującej rzeczowe aktywa trwałe - korekta działalności inwestycyjnej	99	(236)
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(88)	60
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych		
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(206)	(474)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych z tytułu zakupu wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	68	(24)
Pozostałe zmiany zobowiązań krótkoterminowych	(17)	18
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. cash pooling	(262)	(300)
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. przekazanego aportu do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	183
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(417)	(597)
Zmiana stanu pozostałych aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		
Zmiana stanu aktywów finansowych krótkoterminowych oraz pozostałych aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 533	(1 298)
Koszt prowizji dotyczących programu emisji obligacji	(6)	19
Zmiana stanu pozostałych aktywów z tyt. przekazanego aportu do Spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	-	(5)
Zmiana stanu udzielonych pożyczek	(1 565)	229
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu w aktywach finansowych - korekta działalności inwestycyjnej	(8)	(8)
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu - korekta działalności inwestycyjnej	-	1
Reklasyfikacja należności z tytułu sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych	4	-
Zmiana stanu instrumentów dłużnych i kapitałowych - korekta działalności inwestycyjnej	(952)	989
Zmiana stanu pozostałych aktywów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	6	(73)

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(15)	67
Dotacje otrzymane na rzeczowy majątek trwały	8	(51)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(7)	16
<hr/>		
Pozostałe pozycje netto w działalności operacyjnej	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Pochodne instrumenty finansowe	(15)	(50)
Spisane nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	251	294
Pozostałe pozycje netto w działalności operacyjnej	(188)	112
Razem	48	356

33. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

33.1. Instrumenty finansowe według kategorii (wartości księgowej netto)

Klasy instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych							Razem
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa i zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Razem aktywa finansowe	1	324	9 874	-	-	22	8 622	18 843
Akcje i udziały nienotowane	1	-	-	-	-	-	8 622	8 623
Dłużne papiery wartościowe	-	-	39	-	-	-	-	39
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*	-	-	1 000	-	-	-	-	1 000
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	324	-	-	-	22	-	346
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	5 190	-	-	-	-	5 190
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	3 645	-	-	-	-	3 645
Razem zobowiązania finansowe	-	-	-	20	6 237	794	-	7 051
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	2 203	-	-	2 203
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	2 779	-	-	2 779
Zobowiązania, w tym z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania**	-	-	-	-	1 255	-	-	1 255
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-	-	20	-	794	-	814

*W pozycji nie ujęto należności z tyt. podatku od towarów i usług, należności z tyt. innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych.

**W pozycji nie ujęto zobowiązań z tyt. podatku od towarów i usług oraz zobowiązań z tyt. innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

Klasy instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych							
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa i zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Razem aktywa finansowe	1	318	9 245	-	-	70	8 622	18 256
Akcje i udziały nienotowane	1	-	-	-	-	-	8 610	8 611
Dłużne papiery wartościowe	-	-	991	-	-	-	-	991
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*	-	-	1 106	-	-	-	-	1 106
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	318	-	-	-	70	-	388
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	1 942	-	-	-	-	1 942
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	5 206	-	-	-	12	5 218
Razem zobowiązania finansowe	-	-	-	124	6 608	299	-	7 031
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	2 201	-	-	2 201
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	2 953	-	-	2 953
Zobowiązania, w tym z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania**	-	-	-	-	1 454	-	-	1 454
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-	-	124	-	299	-	423

* W pozycji nie ujęto należności z tyt. podatku od towarów i usług, należności z tyt. innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych.

**W pozycji nie ujęto zobowiązań z tyt. podatku od towarów i usług oraz zobowiązań z tyt. innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych.

33.2. Wartość godziwa instrumentów finansowych

	31 grudnia 2015			31 grudnia 2014		
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej
Razem aktywa finansowe	346	346		388	388	
Cross Currency Interest Rate Swap (CCIRS)	302	302	Poziom 2	300	300	Poziom 2
Transakcje Forward/Futures	36	36	Poziom 2	27	27	Poziom 2
Opcje call commodity	-	-	Poziom 2	12	12	Poziom 2
Opcje call	7	7	Poziom 2	49	49	Poziom 2
Razem zobowiązania finansowe	814	838		423	423	
Interest Rate Swap (IRS)	83	106	Poziom 2	106	106	Poziom 2
Transakcje Forward/Futures	20	20	Poziom 2	22	22	Poziom 2
Swap towarowy	706	706	Poziom 2	281	281	Poziom 2
Opcje put commodity	6	6	Poziom 2	14	14	Poziom 2

Dla pozostałych klas aktywów i zobowiązań finansowych będących w zakresie MSR 39 przedstawionych w nocie 33.1. wykazane wartości księgowe netto nie różnią się lub różnią się nieznacznie od ich wartości godziwej. Uznaje się, że te wartości są tożsame z ich wartościami godziwymi.

33.3. Pozycje przychodów i kosztów, zysków i strat dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Razem wpływ na zysk/(stratę) netto, z tego:	624	(16)
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	32	(191)
Pożyczki i należności, w tym:	233	220
Odsetki od lokat	63	45
Odsetki od należności	5	46
Odsetki od udzielonych pożyczek	165	295
Odpisy aktualizujące należności	28	(55)
Odpisy aktualizujące pożyczki	(7)	(7)
Wycena walutowa pożyczek udzielonych w walucie	(21)	(104)
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	(158)	(215)
Instrumenty finansowe zabezpieczające	(274)	(315)
Aktywa i zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Udziały i akcje	791	485
Dywidendy i udziały w zyskach	834	534
Utrata wartości ujęta w wyniku finansowym za okres sprawozdawczy	(43)	(49)
Razem wpływ na inne całkowite dochody netto, z tego:	(431)	(264)
Pochodne instrumenty finansowe	(431)	(264)
Razem wpływ na całkowite dochody	193	(280)

33.4. Hierarchia wartości godziwej

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
	poziom 2	poziom 2
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	346	388
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	814	423

Spółka klasyfikuje instrumenty finansowe zgodnie z trzema głównymi poziomami wyceny według wartości godziwej, odzwierciedlającymi podstawę przyjętą do wyceny każdego z instrumentów.

Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

Poziom 1. Ceny notowane na aktywnych rynkach dla identycznych aktywów i zobowiązań. Dane wejściowe stosowane do wyceny instrumentu finansowego są łatwo dostępne na rynku i zazwyczaj można je uzyskać z wielu źródeł.

Poziom 2. Wartość godziwa oparta o możliwe do zaobserwowania dane rynkowe. Wszystkie istotne dane wejściowe wykorzystywane do wyceny instrumentu finansowego są możliwe do zaobserwowania na rynku albo bezpośrednio (np. są to ceny) albo pośrednio (np. są to informacje wynikające z cen).

Poziom 3. Wartość godziwa oparta o dane rynkowe, które nie są możliwe do zaobserwowania na rynku. Dane wejściowe wykorzystywane do wyceny instrumentu finansowego nie są oparte o możliwe do zaobserwowania dane rynkowe.

Do kategorii instrumentów finansowych klasyfikowanych do poziomu 2 Spółka klasyfikuje instrumenty pochodne szczegółowo zaprezentowane w nocie 34.

33.5. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółka, prowadząc działalność gospodarczą, narażona jest na ryzyko finansowe, a w szczególności, na jego następujące rodzaje:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko rynkowe w tym:
 - ryzyko stóp procentowych,
 - ryzyko walutowe,
 - ryzyko cen towarów,
- ryzyko płynności.

Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe rozumie się prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta Spółki ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących instrumentów finansowych jest zasadniczo ograniczone do ewentualnych kwot, o które zobowiązania stron trzecich przewyższają zobowiązania Spółki. Spółka stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową. Przy wyborze partnerów finansowych, Spółka kieruje się przede wszystkim oceną ich kondycji finansowej zweryfikowaną przez agencje ratingowe, a także udziałem w rynku oraz posiadaną reputacją.

Spółka posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- transakcji lokacyjnych,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- pożyczek i pozostałych aktywów finansowych,
- zawartych transakcji zabezpieczających,
- udzielonych gwarancji finansowych.

Poniżej zostały przedstawione maksymalne wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas instrumentów finansowych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Lokaty	4 894	1 735
Należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 233	1 317
Udzielone pożyczki	3 442	5 007
Instrumenty dłużne i kapitałowe	39	991
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	346	388
Razem	9 954	9 438

Spółka identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera transakcje lokacyjne. Na dzień 31 grudnia 2015 roku ekspozycja z tytułu posiadanych depozytów i transakcji lokacyjnych wynosiła 4 894 milionów złotych.

Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela kontrahentów (w szczególności dotyczy to banków), z którymi Spółka zawiera transakcje lokacyjne. Ponadto, z wszystkimi bankami, w których lokuje środki finansowe, Spółka podpisała Umowy Ramowe, szczegółowo regulujące warunki zawierania i rozliczania wszelkich transakcji finansowych.

Spółka wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe Standards&Poor's, Moody's i Fitch.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek wynika z pożyczek udzielonych spółkom powiązanym kapitałowo oraz podmiotom niepowiązanym i jest uregulowane szczegółowo w procedurach wewnętrznych Spółki. Ekspozycja na dzień 31 grudnia 2015 roku z tego tytułu wynosiła 3 442 milionów złotych.

Pożyczki są udzielane jedynie po spełnieniu przez wnioskujące spółki szeregu warunków i ustanowieniu zabezpieczeń. Ponadto, spółki zależne działają we wspólnym interesie firmy co ogranicza istotnie ryzyko kredytowe z tego tytułu.

Istotne wartościowo ryzyko kredytowe dotyczy należności, w tym w przeważającej części należności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego, a także energii elektrycznej i produktów powiązanych, w tym uprawnień do emisji dwutlenku węgla oraz praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej. Transakcje zawierane na wszystkich rynkach Towarowej Giełdy Energi (TGE) nie powodują powstania ekspozycji na ryzyko kredytowe, ponieważ system gwarantowania rozliczeń za pośrednictwem Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych (IRGiT) zapewnia bezpieczeństwo rozliczeń każdemu Członkowi Izby w razie niewypłacalności poszczególnych uczestników rynku. W celu zminimalizowania ryzyka niespłacalności wierzytelności z tytułu sprzedaży poza TGE wprowadzane są jednolite zasady zawierania umów kompleksowych sprzedaży, mające na celu zabezpieczenie należności handlowych z tego tytułu.

Zgodnie z obowiązującymi w Spółce procedurami każdy instytucjonalny kontrahent, ubiegający się o kredyt kupiecki poddawany jest weryfikacji w celu zbadania jego zdolności kredytowej. W zależności od przyznanej kontrahentowi oceny ustalany jest dla każdego adekwatny limit kredytowy. W zawieranych umowach określone zostają odpowiednie warunki płatności, formy zabezpieczenia oraz zapisy ustalające wstrzymanie dostaw w przypadku niewywiązywania się przez kontrahenta ze swoich zobowiązań, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa energetycznego.

Stan należności od odbiorców jest monitorowany na bieżąco, zgodnie z wewnętrznymi procedurami. W przypadku stwierdzenia braku wpływu zapłaty w umownym terminie, podejmowane są stosowne czynności windykacyjne.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość należności przeterminowanych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości, wynosiła 75 milionów złotych (250 milionów złotych na koniec 2014 roku).

Analiza wiekowa należności przeterminowanych na dzień bilansowy, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Okres, jaki upłynął od terminu spłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
do 1 miesiąca	33	188
od 1 do 3 miesięcy	41	54
od 3 miesięcy do 1 roku	1	4
od 1 roku do 5 lat	-	4
Razem należności netto przeterminowane	75	250

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych pochodnych instrumentów finansowych jest równa wartości bilansowej dodatniej wyceny wg wartości godziwej i na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 346 milionów złotych. Podobnie jak w przypadku transakcji lokacyjnych pochodne transakcje finansowe są zawierane z bankami o uznanej renomie i wysokim standingu finansowym. Ponadto ze wszystkimi współpracującymi bankami zawarte są Umowy Ramowe lub umowy ISDA regulujące szczegółowe zasady współpracy i określające kwoty progowe. Dzięki wszystkim tym działaniom Spółka nie przewiduje poniesienia istotnych strat z tytułu ryzyka kredytowego.

Ryzyko rynkowe

Przez ryzyko rynkowe rozumie się prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany warunków na rynkach finansowych i towarowych na wynik finansowy Spółki.

Podstawowym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest identyfikacja, pomiar, monitorowanie i ograniczanie podstawowych źródeł ryzyka, do których zalicza się:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko cen towarów (paliwo gazowe, ropa naftowa, energia elektryczna oraz produkty powiązane).

Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Spółki.

Przeważająca, długoterminowa część należności finansowych Spółki w 2015 roku była denominowana w NOK – na dzień 31 grudnia 2015 roku pożyczka udzielona PGNiG Upstream International AS w wysokości 2 926,3 milionów NOK z datą spłaty do 31 grudnia 2026 roku.

Ryzyko walutowe zostało zabezpieczone transakcjami CCIRS (Cross Currency Interest Rate Swap) które zabezpieczają w.w. ryzyko w okresie do roku 2017.

Ponadto spółka zależna PGNiG Finance AB z siedzibą w Szwecji w 2012 roku wyemitowała euroobligacje stałokuponowe na kwotę 500 milionów EUR z datą wykupu w 2017 roku a pozyskane środki zostały ulokowane w PGNiG S.A. w formie pożyczki. Ryzyko walutowe zostało zabezpieczone transakcjami CCIRS do dnia wykupu euroobligacji.

Zobowiązania handlowe z tytułu długoterminowych kontraktów handlowych na zakupy gazu denominowane są w USD i EUR.

Głównym celem podejmowanych przez Spółkę działań zabezpieczających przed ryzykiem walutowym jest ochrona przed wahaniami kursów wymiany, które towarzyszą realizowanym w obcych walutach płatnościom, które w większości stanowią płatności za dostawy paliwa gazowego. Do zabezpieczenia swoich zobowiązań handlowych Spółka wykorzystywała opcje call, strategie opcyjnie, swapy oraz transakcje forward.

Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej rozumie się prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy Spółki.

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej w Spółce są zobowiązania finansowe. Na dzień 31 grudnia 2015 roku najistotniejsze ryzyko stopy procentowej generowały pożyczki udzielone spółkom zależnym PGNiG Upstream International AS i PGNiG Termika S.A. oraz zobowiązanie z tytułu pożyczki udzielonej przez PGNiG Finance AB ze środków pozyskanych z emisji euroobligacji. Ryzyko wynikające z tych należności i zobowiązań zostało zabezpieczone transakcjami CCIRS oraz IRS (Interest Rate Swap).

Ryzyko stopy procentowej, wynikające z pozostałych udzielonych pożyczek nie było znaczące.

Ryzyko wynikające z wyemitowanych obligacji kierowanych do inwestorów krajowych oraz obligacji wewnątrzgrupowych ze względu na krótkie terminy wykupu obligacji oraz okresowe ustalanie kosztów długu ryzyko stopy procentowej jest nieistotne dla Spółki.

Spółka wycenia ryzyko rynkowe (walutowe i stopy procentowej) monitorując wartość VAR. VAR (value at risk) czyli wartość zagrożona oznacza, że maksymalna strata z tytułu zmiany wartości rynkowej (godziwej) z określonym prawdopodobieństwem (np. 99%) nie będzie większa niż ta wartość w okresie kolejnych n dni roboczych. VAR szacowany jest metodą wariacji – kowariancji.

Ryzyko towarowe

Przez ryzyko towarowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany cen towarów na wynik finansowy Spółki.

Ryzyko cenowe związane jest z kontraktami na dostawy paliwa gazowego oraz kontraktami sprzedaży wynikającymi z codziennego ofertowania i sprzedaży na Towarowej Giełdzie Energii S.A. Czynnikiem ryzyka jest zmienność cen gazu i produktów ropopochodnych na światowych giełdach paliwowych. W niektórych kontraktach formuła wyliczenia ceny zakupu gazu ogranicza zmienność poprzez zastosowanie średnioważonych cen z poprzednich miesięcy.

Ryzyko cen towarów jest także związane z obrotem energią elektryczną, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii oraz uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla. Handel energią elektryczną odbywa się na rynku regulowanym w Polsce - zarówno giełdowym jak i pozagiełdowym. Spółka prowadzi także działalność handlową na rynkach zagranicznych. Spółka aktywnie zarządza ekspozycją na ryzyko cenowe w tym zakresie wykorzystując do tego wdrożone miary Value at Risk – tzw. wartości zagrożonej (VaR) oraz narzędzia informatyczne. Pomiar wartości VaR oraz wprowadzenie limitów na wartość VaR mają na celu ograniczenie potencjalnych strat związanych z podejmowaniem ryzyka cenowego przez Spółkę. Wartości VaR, jak również poziomy wykorzystania wdrożonych limitów są automatycznie generowane przez system informatyczny oraz

na bieżąco monitorowane przez dedykowane do tego celu jednostki i raportowane zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi.

Spółka w 2015 roku szczegółowo identyfikowała i zabezpieczała tego rodzaju ryzyko. Do zabezpieczenia cen towarów Spółka wykorzystywała opcje azjatyckie call z rozliczeniem europejskim, strategie opcyjne risk reversal, swapy towarowe oraz transakcje futures i forward.

Ryzyko płynności

Głównym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem płynności jest bieżąca kontrola i planowanie poziomu płynności. Poziom płynności jest kontrolowany poprzez przygotowywanie prognozy przepływów pieniężnych obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy i aktualizowany z miesięczną częstotliwością. Realizacja planowanych przepływów jest cyklicznie weryfikowana i obejmuje m.in. analizę niezrealizowanych przepływów pieniężnych, ich przyczyny i skutki.

Zagrożenia związanego z ryzykiem płynności nie należy wyłącznie utożsamiać z ryzykiem utraty płynności przez Spółkę. Równie istotnym zagrożeniem może być strukturalna nadpłynność, która niekorzystnie wpływa na rentowność prowadzonej przez Spółkę działalności.

Spółka na bieżąco kontroluje i planuje poziom swojej płynności finansowej. Zabezpieczając się przed ryzykiem płynności PGNiG S.A. posiada umowy na linie kredytowe na łączną kwotę 300 mln złotych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie występowało zadłużenie w rachunkach bieżących PGNiG SA.

Dodatkowo, w celu zoptymalizowania procesu zarządzania środkami pieniężnymi w Grupie Kapitałowej, PGNiG S.A. podpisało w 2015 roku aneks do Umowy programu emisji obligacji krótkoterminowych zwiększający łączną kwotę programu do 5 000 milionów złotych. W ramach tego programu PGNiG S.A. emituje krótkoterminowe obligacje dyskontowe do swoich „nadpłynnych” spółek do kwoty 1 000 milionów złotych oraz nabywa obligacje spółek z GK, do maksymalnej kwoty 4 000 milionów złotych.

Wartość nominalna zadłużenia z tytułu emisji obligacji do spółek z Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 310 milionów złotych.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa płynności Spółka uruchomiła kilka programów emisji obligacji:

- Umowa programu emisji obligacji na kwotę 7 000 milionów złotych w ramach, której Spółka może emitować obligacje dyskontowe z terminem zapadalności od jednego do dwunastu miesięcy. Celem Programu jest zaspokojenie ogólnych potrzeb płynnościowych PGNiG S.A., związanych także z realizacją inwestycji. Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie występowało zadłużenie z tytułu emisji obligacji korporacyjnych.
- Umowa programu emisji obligacji na kwotę 4 500 milionów złotych w ramach, której Spółka może emitować obligacje zerokuponowe lub kuponowe z terminem zapadalności od siedmiu dni do dziesięciu lat. Program emisji obligacji kierowany do inwestorów krajowych. Na dzień 31 grudnia 2015 roku zadłużenie z tytułu ww. obligacji wynosi 2 500 milionów złotych.
- Umowa programu emisji obligacji na kwotę do 1 000 milionów złotych w ramach, której Spółka może emitować obligacje kuponowe z terminem zapadalności równym co najmniej 12 miesięcy. Celem Programu mogą być wyłącznie wydatki inwestycyjne. Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie występowało zadłużenie z tytułu ww. Programu.

Ponadto w 2015 roku PGNiG korzystało z systemu zarządzania środkami pieniężnymi „Cashpool” w Banku Pekao S.A. w celu poprawy skuteczności zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej. Wykorzystanie Cashpoolingu w GK PGNiG ułatwiło planowanie płynności w Grupie oraz zmniejszenie zależności od zewnętrznych źródeł finansowania. Dzięki lepszemu wykorzystaniu wolnych środków pieniężnych obniżone zostaną koszty finansowania w Grupie Kapitałowej.

Wszelkie nadwyżki środków finansowych Grupa Kapitałowa lokuje przede wszystkim w dobrze zdywersyfikowany portfel lokat w bankach o uznanej renomie.

Ryzyko płynności jest znacząco ograniczone przez stosowanie Procedury zarządzania płynnością w PGNiG S.A. Procedura jest stosowana przez wszystkie komórki organizacyjne firmy i systematyzuje działania zapewniające prawidłowe zarządzanie płynnością finansową Spółki, poprzez realizację płatności, prognozowanie przepływów pieniężnych, optymalne zarządzanie wolnymi środkami pieniężnymi, pozyskanie i restrukturyzację finansowania działalności bieżącej i przedsięwzięć inwestycyjnych, zabezpieczenie ryzyka chwilowej utraty płynności wskutek niespodziewanych zakłóceń oraz obsługę zawartych umów kredytowych.

Wycena ryzyka płynności oparta jest o bieżącą i szczegółową kontrolę przepływów pieniężnych, uwzględniającą prawdopodobieństwo terminu realizacji danych przepływów oraz planowaną pozycję gotówkową netto.

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wymagalności zobowiązań finansowych.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

31 grudnia 2015	Zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów, pożyczek i obligacji	Inne zobowiązania długoterminowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania*	Razem wydatki
do 1 roku	469	1 204	1 673
od 1 roku do 5 lat	4 513	43	4 556
powyżej 5 lat	-	8	8
Razem	4 982	1 255	6 237

31 grudnia 2014	Zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów, pożyczek i obligacji	Inne zobowiązania długoterminowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania*	Razem wydatki
do 1 roku	656	1 385	2 041
od 1 roku do 5 lat	4 498	60	4 558
powyżej 5 lat	-	9	9
Razem	5 154	1 454	6 608

*W pozycji nie ujęto zobowiązań z tyt. podatku od towarów i usług oraz zobowiązań z tyt. innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych.

Analiza wymagalności pochodnych instrumentów finansowych

	Wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2015	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat
- transakcje zamiany stóp procentowych (IRS, CCIRS) zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka	221	286	(28)	314
- wpływy	-	4 795	268	4 527
- wypływy	-	(4 509)	(296)	(4 213)
<i>transakcje forward</i>	16	-	-	-
- wpływy	-	7	5	2
- wypływy	-	(7)	(5)	(2)
- opcje walutowe call	7	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-
- opcje towarowe	(5)	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-
- swapy towarowe	(707)	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-
Razem	(468)	286	(28)	314

	Wartość księgową na dzień 31 grudnia 2014	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat
- transakcje zamiany stóp procentowych (IRS, CCIRS) zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka	194	180	9	171
- wpływy	-	5 423	647	4 776
- wypływy	-	(5 243)	(638)	(4 605)
<i>transakcje forward</i>	4	(14)	(14)	-
- wpływy	-	801	797	4
- wypływy	-	(815)	(811)	(4)
- opcje walutowe	50	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-
- opcje towarowe	(2)	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-
- swapy towarowe	(281)	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-
Razem	(35)	166	(5)	171

W bieżącym okresie oraz w okresie porównawczym Spółka terminowo spłacała zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek. Nie wystąpiły również żadne przypadki naruszeń umowy, które mogłyby skutkować przyspieszeniem terminu wymagalności zobowiązań.

Spółka w swojej działalności nie zidentyfikowała innych istotnych ryzyk.

Polityka Zarządzania Ryzykiem

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem finansowym Zarząd Spółki przyjął w dniu 17 lutego 2003 roku (z późniejszymi zmianami) do realizacji Politykę zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A. określającą podział kompetencji i zadań pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne Spółki w procesie zarządzania i kontroli ryzyka finansowego.

Za zarządzanie ryzykiem finansowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej polityki w tym zakresie odpowiada Zarząd, natomiast konkretne obowiązki związane z procesem zarządzania ryzykiem spoczywają na poszczególnych jednostkach organizacyjnych.

Za przestrzeganie Polityki zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A. oraz jej okresową aktualizację odpowiadają:

1. Komitet Ryzyka, który przedstawia propozycje zasad oraz który na bieżąco ocenia, czy polityka dotycząca ryzyka jest odpowiednia i wprowadza konieczne modyfikacje;
2. Zarząd PGNiG S.A., który formalnie zatwierdza politykę.

Analiza wrażliwości

Do ustalenia racjonalnego zakresu zmian, jakie mogą wystąpić na poszczególnych czynnikach ryzyka walutowego oraz stopy procentowej Spółka wykorzystała poziom zmienności (volatility) rynkowej (implikowanej) dla okresu rocznego i przyjęła średnią wartość 10% dla analizy wrażliwości na koniec grudnia 2015 roku dla kursów walut (na koniec grudnia 2014 roku było również 10%), 50pb dla stóp

procentowych (na 31 grudnia 2014 roku było 100pb) oraz 30% dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych (na 31 grudnia 2014 roku było to 30%). Okres roczny odpowiada częstotliwości, z jaką PGNiG S.A. ujawnia wrażliwość instrumentów finansowych w sprawozdaniach Spółki.

W związku ze zmianą metodologii wyliczania poziomu zmienności od 2015 roku przyjmuje się do analizy roczny poziom zmienności, do roku 2014 wykorzystywano poziom półroczny. Do porównywalności danych przygotowano dla roku 2014 analizę wrażliwości według poziomów zmienności rocznych i wynoszą one odpowiednio:

Poziom zmienności:	2014 (poziom zmienności 6 miesięcy)	2014 (poziom zmienności 12 miesięcy)
ryzyko walutowe	10%	10%
ryzyko cen towarów	40%	30%
ryzyko stopy procentowej	100bp	100bp

Dla ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej zmiana horyzontu czasowego nie wpłynęła na zmianę poziomu zmienności.

Przeprowadzona analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2015 roku wskazuje, że zysk netto byłby o 36 milionów złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK oraz pozostałych walut umocnił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (spadek zysku o 5 mln złotych z powodu umocnienia NOK, wzrost zysku o 18 milionów złotych z powodu umocnienia USD oraz wzrost zysku o 23 miliony złotych z powodu umocnienia EUR).

Wyższy zysk jest przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych CCIRS dla EUR, skompensowany w części przez wartość ujemnych różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR. Ujemna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych została w dużej części skompensowana przez wzrost wyceny pożyczki w NOK udzielonej PGNiG Upstream International AS. Wyższy zysk został wzmocniony przez wzrost wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wyrażonych w USD i EUR i osłabiony przez lekki wzrost zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla USD.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2015 roku byłby o 40 milionów złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK oraz pozostałych walut osłabił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (strata 21 milionów złotych z powodu osłabienia USD, zysk 5 milionów złotych z powodu osłabienia NOK, strata 24 milionów złotych z powodu osłabienia EUR).

Ujemny wynik byłby przede wszystkim rezultatem spadku wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji CCIRS w EUR) który w dużej części został skompensowany przez wzrost dodatnich różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR. Spadek wyceny pożyczki w NOK udzielonej PGNiG Upstream International AS został skompensowany przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych CCIRS dla NOK. Dodatkowo ujemny wynik kompensuje spadek zobowiązań z tytułu dostaw i usług w USD i w EUR.

Przeprowadzona analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2014 roku wskazuje, że zysk netto byłby o 48 milionów złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK oraz pozostałych walut umocnił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (spadek zysku o 17 mln złotych z powodu umocnienia NOK, spadek zysku o 27 milionów złotych z powodu umocnienia USD oraz spadek zysku o 4 miliony złotych z powodu umocnienia EUR). Niższy zysk jest przede wszystkim rezultatem wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji CCIRS w NOK). Ujemna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych została w dużej części skompensowana przez wzrost dodatniej wyceny pożyczki w NOK udzielonej PGNiG Upstream International AS. Podobnie wzrost ujemnych różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR został skompensowany przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych CCIRS dla EUR. Niższy zysk został wzmocniony przez wzrost zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w USD.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2014 roku byłby o 24 milionów złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK oraz pozostałych walut osłabił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych

zmiennych na stałym poziomie (zysk 12 milionów złotych z powodu osłabienia USD, zysk 17 milionów złotych z powodu osłabienia NOK, strata 5 milionów złotych z powodu osłabienia EUR).

Dodatni wynik byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (dodatnia wartość godziwa transakcji CCIRS w NOK) który został w dużej części skompensowany przez spadek wyceny pożyczki w NOK udzielonej PGNiG Upstream International AS. Wzrost dodatnich różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR został skompensowany przez wzrost ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych CCIRS dla EUR. Dodatkowo dodatni wynik wspomaga spadek zobowiązań z tytułu dostaw i usług w USD i w EUR.

Dodatni wynik został osłabiony przez spadek wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na rachunkach oraz należności z tytułu dostaw i usług w USD.

Na następnych stronach zostały przedstawione szczegółowe zestawienia analizy wrażliwości instrumentów finansowych w walucie na zmiany kursów walutowych, odpowiednio dla 2015 roku i dla 2014 roku.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych w walutach obcych na zmiany kursów walut odnoszonych w rachunek zysków i strat

	Wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2015					Ryzyko walutowe			
	Zmian kursu o:					-10%			
	10%								
	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut		dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut
Aktywa finansowe									
Udzielone pożyczki i inne aktywa finansowe	1 354	-	3	132	-	-	(3)	(132)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36	4	-	-	-	(4)	-	-	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych*	326	235	-	-	-	-	12	138	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	662	12	55	-	-	(12)	(55)	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	251	58	132	-	(16)	(46)	6	-
Podatek 19%	-	(48)	(11)	(25)	-	3	9	(1)	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	203	47	107	-	(13)	(37)	5	-
<i>razem waluty</i>	-		357				(45)		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	2 203	219	-	-	-	(219)	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	237	3	20	-	-	(3)	(20)	-	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych*	1	-	16	138	-	235	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	222	36	138	-	13	(20)	-	-
Podatek 19%	-	(42)	(7)	(26)	-	(2)	4	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	180	29	112	-	11	(16)	-	-
<i>razem waluty</i>	-		321				(5)		
Razem zwiększenie/zmniejszenie	-	23	18	(5)	-	(24)	(21)	5	-
<i>razem waluty</i>	-		36				(40)		

* W przypadku pochodnych instrumentów finansowych w tabeli został przedstawiony jedynie wpływ zmiany kursów na rachunek zysków i strat. W związku ze stosowaniem przez Spółkę rachunkowości zabezpieczeń część zmiany pochodnych instrumentów finansowych za pośrednictwem innych całkowitych dochodów wpływa na kapitał własny. Wpływ zmiany kursów walut na tę część pochodnych instrumentów finansowych został zaprezentowany w odrębnej tabeli na następnych stronach.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

	Wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2014							
	Zmian kursu o: 10%				Ryzyko walutowe			
	-10%							
	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut
Aktywa finansowe								
Udzielone pożyczki i inne aktywa finansowe	2 807	3	-	278	-	(3)	-	(278)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	90	2	7	-	-	(2)	(7)	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych*	358	234	-	-	-	-	-	299
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65	2	5	-	-	(2)	(5)	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	241	12	278	-	(7)	(12)	21
Podatek 19%	-	(46)	(2)	(53)	-	1	2	(4)
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	195	10	225	-	(6)	(10)	17
razem waluty	-		430				1	
Zobowiązania finansowe								
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	2 203	220	-	-	-	(220)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	596	26	34	-	-	(26)	(34)	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych*	5	-	11	299	-	245	7	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	246	45	299	-	(1)	(27)	-
Podatek 19%	-	(47)	(8)	(57)	-	-	5	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	199	37	242	-	(1)	(22)	-
razem waluty			478				(23)	
Razem zwiększenie/zmniejszenie	-	(4)	(27)	(17)	-	(5)	12	17
razem waluty	-		(48)				24	

* W przypadku pochodnych instrumentów finansowych w tabeli został przedstawiony jedynie wpływ zmiany kursów na rachunek zysków i strat. W związku ze stosowaniem przez Spółkę rachunkowości zabezpieczeń część zmiany pochodnych instrumentów finansowych za pośrednictwem innych całkowitych dochodów wpływa na kapitał własny. Wpływ zmiany kursów walut na tę część pochodnych instrumentów finansowych został zaprezentowany w odrębnej tabeli na następnych stronach.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na zmiany kursów walut odnoszonych na kapitał własny

31.12.2015					
		10%		-10%	
		<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>	<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem		9	57	-	(29)
Podatek 19%		(2)	(11)	-	6
Wpływ na kapitały po opodatkowaniu		7	46	-	(23)
Razem waluty		53		(23)	

31.12.2014					
		10%		-10%	
		<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>	<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem		93	135	(49)	(42)
Podatek 19%		(18)	(26)	9	8
Wpływ na kapitały po opodatkowaniu		75	109	(40)	(34)
Razem waluty		184		(74)	

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmiany kursów walut odnoszona na kapitał własny zaprezentowana w powyższej tabeli pokazuje, że wzrost kursu USD oraz EUR o 10% spowodowałby zwiększenie kapitału własnego za pośrednictwem innych całkowitych dochodów o 53 milionów złotych. W przypadku spadku kursu USD oraz EUR o 10% wystąpiłaby sytuacja odwrotna tj. nastąpiłoby zmniejszenie kapitału własnego o 23 miliony złotych. Wynika to z faktu, że Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne, których wycena w części skutecznej odnoszona jest na kapitał własny, do zabezpieczenia się przed wzrostem zobowiązań i wydatków z tytułu zakupów paliwa gazowego w walucie USD oraz EUR.

Kursy walutowe na koniec okresu sprawozdawczego i ich zmiana:

	kurs na dzień 31 grudnia 2015 roku	10%	(10%)
kurs EUR/PLN	4,2615	4,6877	3,8354
kurs USD/PLN	3,9011	4,2912	3,5110
kurs NOK/PLN	0,4431	0,4874	0,3988

	kurs na dzień 31 grudnia 2014 roku	10%	(10%)
kurs EUR/PLN	4,2623	4,6885	3,8361
kurs USD/PLN	3,5072	3,8579	3,1565
kurs NOK/PLN	0,4735	0,5209	0,4262

Spółka zbadała wrażliwość pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych. Dla analizy wrażliwości za 2015 roku przyjęto 30% zmienność dla tego typu instrumentów (na 31 grudnia 2014 roku było to również 30%).

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wrażliwości dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych na zmiany cen dla 2015 oraz 2014 roku.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na zmiany cen towarów odnoszonych w rachunek zysków i strat

Wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2015											
	Zmian ceny o: 30%					-30%					
	Gasoil	Fueloil	TTF	EE	Gaz TGE	Gasoil	Fueloil	TTF	EE	Gaz TGE	
Aktywa finansowe											
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	20	-	-	5	-	-	-	-	1	14	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	-	5	-	-	-	-	1	14	-	
Podatek 19%			(1)		-				(3)	-	
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	-	4	-	-	-	-	1	11	-	
<i>razem towary</i>			4					12			
Zobowiązania finansowe											
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	731	-	-	-	14	-	-	-	-	-	
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	
Podatek 19%	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-	-	
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	
<i>razem towary</i>			11					-			
Razem zwiększenie/zmniejszenie	-	-	4	(11)	-	-	-	1	11	-	
<i>razem towary</i>			(7)					12			

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

Wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2014											
	<i>Zmian ceny o:</i>					<i>-30%</i>					
		Gasoil	Fueloil	TTF	EE	Gaz TGE	Gasoil	Fueloil	TTF	EE	Gaz TGE
Aktywa finansowe											
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	30	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%		-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
<i>razem towary</i>				7				-			
Zobowiązania finansowe											
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	313	-	2	-	-	-	-	9	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-	2	-	-	-	-	9	-	-	-
Podatek 19%		-	-	-	-	-	-	(2)	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-	2	-	-	-	-	7	-	-	-
<i>razem towary</i>				2				7			
Razem zwiększenie/zmniejszenie		-	(2)	7	-	-	-	(7)	-	-	-
<i>razem towary</i>				5				(7)			

W powyższych tabelach został przedstawiony jedynie wpływ zmiany cen na rachunek zysków i strat. Część zmiany pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych będzie wpływać bezpośrednio na kapitały.

Wpływ zmian pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych odnoszonych na kapitał własny został zaprezentowany w poniższej tabeli.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na zmiany cen towarów odnoszonych na kapitał własny

		31 grudnia 2015					
		<i>Gasoil</i>	<i>Fueloil</i>	<i>TTF</i>	<i>Gasoil</i>	<i>Fueloil</i>	<i>TTF</i>
<i>Zmiany cen o:</i>		30%			-30%		
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem		1	(4)	495	-	5	(395)
Podatek 19%		-	1	(94)	-	(1)	75
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		1	(3)	401	-	4	(320)
Razem towary		399			(316)		

		31 grudnia 2014					
		<i>Gasoil</i>	<i>Fueloil</i>	<i>TTF</i>	<i>Gasoil</i>	<i>Fueloil</i>	<i>TTF</i>
<i>Zmiany cen o:</i>		30%			-30%		
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem		42	31	237	(33)	(24)	(167)
Podatek 19%		(8)	(6)	(45)	6	5	32
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		34	25	192	(27)	(19)	(135)
Razem towary		251			(181)		

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmiany cen pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych odnoszona na kapitał własny zaprezentowana w powyższej tabeli pokazuje, że wzrost cen towarów o 30% (30% dla 2014 roku) spowodowałby zwiększenie kapitału własnego za pośrednictwem innych całkowitych dochodów o 399 miliony złotych. W przypadku spadku cen o 30% (30% dla 2014 roku) wystąpiłaby sytuacja odwrotna tj. nastąpiłoby zmniejszenie kapitału własnego o 316 milionów złotych. Wynika to z faktu, że Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne, których wycena w części skutecznej odnoszona jest na kapitał własny, do zabezpieczenia się przed wzrostem cen surowców energetycznych, które stanowią największą pozycję kosztową Spółki w rachunku zysków i strat.

Spółka zbadała wrażliwość instrumentów finansowych z tytułu udzielonych pożyczek, zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań leasingowych o zmiennej stopie, na zmianę stopy procentowej o +/- 50 punktów bazowych dla 2015 roku (dla 2014 roku zmienność była ustalona na +/-100 punktów bazowych).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wrażliwość udzielonych pożyczek i obligacji na zmianę stóp procentowych o +/-50 punktów bazowych wynosiła +/- 9 milionów złotych. Natomiast wrażliwość na zmianę stóp procentowych o +/-50 punktów bazowych zobowiązań kredytowych i wyemitowanych obligacji, opartych o zmienną stopę procentową wyniosła +/- 25 milionów złotych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wrażliwość udzielonych pożyczek i obligacji na zmianę stóp procentowych o +/-100 punktów bazowych wynosiła +/- 44 miliony złotych. Natomiast wrażliwość na zmianę stóp procentowych o +/-100 punktów bazowych zobowiązań kredytowych i wyemitowanych obligacji, opartych o zmienną stopę procentową wyniosła +/- 52 miliony złotych.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na zmiany stopy procentowej

	Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2015	zmiana o:	
		+50 bp	-50 bp
Udzielone pożyczki	1 848	9	(9)
Obligacje	39	-	-
Razem należności	-	9	(9)
Otrzymane kredyty i pożyczki	2 203	11	(11)
Wyemitowane obligacje	2 779	14	(14)
Razem zobowiązania	-	25	(25)
Razem zmiana	-	(16)	16

	Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2014	zmiana o:	
		+100 bp	+100 bp
Udzielone pożyczki	3 391	34	(34)
Obligacje	991	10	(10)
Razem należności	-	44	(44)
Otrzymane kredyty i pożyczki	2 201	22	(22)
Wyemitowane obligacje	2 953	30	(30)
Razem zobowiązania	-	52	(52)
Razem zmiana	-	(8)	8

Z analizy wrażliwości instrumentów finansowych na zmiany stopy procentowej została wyłączona pożyczka udzielona spółce zależnej PGNiG Termika S.A. na stałą stopę procentową. Stała stopa procentowa została zamieniona w ramach transakcji IRS na stopę zmienną. Obydwa instrumenty (pożyczka i IRS) zostały objęte rachunkowością zabezpieczeń wartości godziwej. Ponieważ zastosowany instrument zabezpieczający (IRS) ma parametry wysoce zbliżone do pozycji zabezpieczanej (pożyczki) skutkuje to wzajemnym znoszeniem się wyniku z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego oraz zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego tzn. nie mają wpływu na wynik finansowy Spółki i dlatego nie są ujawniane w powyższej analizie.

34. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Metody wyceny pochodnych instrumentów finansowych

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej Spółka wykazuje w sprawozdaniu finansowym wycenę wszystkich instrumentów pochodnych wyliczoną w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka posiadała następujące rodzaje walutowych instrumentów pochodnych Cross Currency Interest Rate Swapy (CCIRS), Interest Rate Swapy ("IRS") zakupione opcje Call, zakupione walutowe transakcje forward rozliczane do średniej z danego okresu oraz zakupione i sprzedane forwardy walutowe. Ponadto w 2015 roku Spółka zabezpieczała ryzyko towarowe korzystając z opcji azjatyckich call, strategii risk reversal (zakupione opcje towarowe azjatyckie call i sprzedane opcje put) oraz zakupionych swapów towarowych.

Wycena do wartości godziwej opcji walutowych Call została przeprowadzona wg modelu Garmana-Kohlhagena, natomiast wycena towarowych opcji azjatyckich Call i Put została przeprowadzona wg modelu Espen Levy-ego. Wycena transakcji CCIRS, IRS, forward i forward rozliczany do średniej z danego okresu dokonywana jest metodą dyskontową. Do wyceny wykorzystano dane rynkowe, dotyczące: stóp procentowych, kursów walutowych, basis spread'ów cen towarów i zmienności towarowej (volatility) na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych dla transakcji zabezpieczających płatności za gaz oraz zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych dla cen gazu.

Szczegółowe zasady zostały przedstawione w nocie 2.3.11.

Celem podejmowanych przez Spółkę działań zabezpieczających przed ryzykiem zmiany kursu EUR/PLN i USD/PLN oraz cen gazu jest zagwarantowanie określonego poziomu wartości złotej ponoszonych przez nią wydatków w EUR oraz USD związanych z zakupem gazu w kontraktach długoterminowych.

Typ zastosowanego powiązania zabezpieczającego to zabezpieczenie przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych związanych z ponoszonymi przez Spółkę wydatkami wyrażonymi w USD i EUR oraz z zakupem gazu.

Zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie odnosi się bezpośrednio na skumulowane inne całkowite dochody. Zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia zalicza się do pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych okresu sprawozdawczego.

Spółka stosuje również rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej dla transakcji IRS dla udzielonej pożyczki.

Zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej pozwala na ujmowanie zysków lub strat wynikających z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zysków lub strat związanych z pozycją zabezpieczaną, wynikających z zabezpieczanego ryzyka, korygujących wartość bilansową zabezpieczanej pozycji bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Ponieważ zastosowany instrument zabezpieczający (IRS) ma parametry wysoce zbliżone do pozycji zabezpieczanej (pożyczki), powyższe zapisy księgowe skutkują wzajemnym znoszeniem się wyniku z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego oraz zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego.

Pochodne Instrumenty finansowe

Instrument zabezpieczany	Wartość nominalna w walucie	Waluta / aktywo	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	Zabezpieczane ryzyko
Cross Currency Interest Rate Swap							
euroobligacje	500	EUR	1 - 3 lata	4,1580	159		ryzyko walutowe i stopy procentowej
pożyczka	2 940	NOK	1 - 3 lata	0,5049	143		ryzyko walutowe i stopy procentowej
euroobligacje	500	EUR	1 - 3 lata	4,1580		193	ryzyko walutowe i stopy procentowej
pożyczka	730	NOK	1 - 3 m-cy	0,5595		53	ryzyko walutowe i stopy procentowej
pożyczka	4 350	NOK	1 - 3 m-cy	0,5033		54	ryzyko walutowe i stopy procentowej
					302	300	
Interest Rate Swap							
pożyczka	1 500	PLN	1 - 3 lata	-	(82)		ryzyko stopy procentowej
pożyczka	1 500	PLN	powyżej 3 lat	-		(106)	ryzyko stopy procentowej
					(82)	(106)	
Forward							
zakupy inwestycyjne PGNiG Termika	-	EUR	1 - 3 m-cy	4,1203	-		ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Termika	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,3801	-		ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Termika	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,2060	-		ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Serwis	-	EUR	1 - 3 m-cy	4,1392	-		ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,1755	-		ryzyko walutowe

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

Serwis						
zakupy inwestycyjne PGNiG Serwis	1	EUR	1 - 3 lata	4,2724	-	ryzyko walutowe
uprawnienia do emisji CO2	9	EUR	3 - 12 m-cy	4,3849	(1)	ryzyko walutowe
uprawnienia do emisji CO2	1	EUR	3 - 12 m-cy	4,3150	-	ryzyko walutowe
płatności za gaz	40	USD	1 - 3 m-cy	3,9530	2	ryzyko walutowe
płatności za gaz	70	USD	3 - 12 m-cy	3,7112	14	ryzyko walutowe
płatności za gaz	10	EUR	1 - 3 m-cy	4,2997	-	ryzyko walutowe
działalność tradingowa	103	energia elektryczna	1-3 miesięcy	157,9198	4	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	510	energia elektryczna	1-3 miesięcy	164,8958	(4)	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	1 072	energia elektryczna	3-12 miesięcy	164,7299	10	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	395	energia elektryczna	3-12 miesięcy	164,2402	(9)	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	161	energia elektryczna	1-3 lata	164,1005	5	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	230	energia elektryczna	1-3 lata	165,9836	(5)	ryzyko cen energii
zakupy inwestycyjne PGNiG Termika	-	EUR	1 - 3 m-cy	4,1203	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Termika	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,3801	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Termika	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,2060	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Serwis	-	EUR	1 - 3 m-cy	4,1392	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Serwis	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,1755	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne PGNiG Serwis	1	EUR	1 - 3 lata	4,2724	-	ryzyko walutowe
pożyczka	850	NOK	3 - 12 m-cy	0,4697	(4)	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne Termika	1	USD	1 - 3 m-cy	3,3515	-	ryzyko walutowe
płatności za gaz	35	USD	1 - 3 m-cy	3,3562	5	ryzyko walutowe
uprawnienia do emisji CO2	2	EUR	3 - 12 m-cy	4,2354	-	ryzyko walutowe
uprawnienia do emisji CO2	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,3175	-	ryzyko walutowe
uprawnienia do emisji CO2	-	EUR	1 - 3 lata	4,4175	-	ryzyko walutowe
płatności za gaz	65	EUR	1 - 3 m-cy	4,2385	2	ryzyko walutowe
płatności za gaz	40	EUR	3 - 12 m-cy	4,2732	1	ryzyko walutowe
płatności za gaz	10	EUR	1 - 3 lata	4,2997	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne Termika	1	USD	1 - 3 m-cy	3,3515	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne Termika	-	EUR	3 - 12 m-cy	4,3175	-	ryzyko walutowe
zakupy inwestycyjne Termika	-	EUR	1 - 3 lata	4,4175	-	ryzyko walutowe
					16	4

Opcje call

płatności za gaz	9	EUR	1 - 3 m-cy	4,4600	-	ryzyko walutowe
płatności za gaz	36	EUR	3 - 12 m-cy	4,5068	1	ryzyko walutowe
płatności za gaz	70	USD	1 - 3 m-cy	3,8857	5	ryzyko walutowe
płatności za gaz	40	USD	3 - 12 m-cy	4,2350	2	ryzyko walutowe
płatności za gaz	25	EUR	1 - 3 m-cy	4,3350	1	ryzyko walutowe
płatności za gaz	72	EUR	3 - 12 m-cy	4,3915	3	ryzyko walutowe
płatności za gaz	45	EUR	1 - 3 lata	4,4975	5	ryzyko walutowe
płatności za gaz	260	USD	1 - 3 m-cy	3,4221	29	ryzyko walutowe
płatności za gaz	90	USD	3 - 12 m-cy	3,4575	12	ryzyko walutowe
					8	50

Futures

działalność tradingowa	26	prawa do emisji CO2	3-12 miesięcy	37,13	1	ryzyko cen praw do emisji CO2
działalność tradingowa	26	prawa do emisji CO2	3-12 miesięcy	37,14	(1)	ryzyko cen praw do emisji CO2
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	1-3 miesięcy	168,89	6	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	1-3 miesięcy	171,50	(6)	ryzyko cen energii

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

działalność tradingowa	1	energia elektryczna	3-12 miesięcy	171,03	12	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	3-12 miesięcy	174,92	(12)	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	-	energia elektryczna	1-3 lata	179,73	-	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	-	energia elektryczna	1-3 lata	179,73	-	ryzyko cen energii
				-	-	
				-	-	

Opcje call commodity

płatności za gaz	4,140	TTF	1 - 3 m-cy	21,07	-	ryzyko towarowe
płatności za gaz	3,129	TTF	3 - 12 m-cy	21,89	-	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,307	TTF	1 - 3 lata	22,44	-	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,170	FO	1 - 3 m-cy	626,12	-	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,195	FO	3 - 12 m-cy	549,86	-	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,095	GO	1 - 3 m-cy	940,39	-	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,081	GO	3 - 12 m-cy	845,07	-	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	1,092	TTF	1 - 3 m-cy	24,93	-	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	1,015	TTF	3 - 12 m-cy	23,67	4	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	1,091	TTF	1 - 3 lata	24,95	8	ryzyko cen towarów
				-	12	
				-	12	

Opcje put commodity

płatności za gaz	0,263	TTF	1 - 3 lata	19,00	(6)	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,024	FO	3 - 12 m-cy	391,25	(7)	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,013	GO	3 - 12 m-cy	672,12	(7)	ryzyko cen towarów
				(6)	(14)	
				(6)	(14)	

Swap towarowy

płatności za gaz	7,696	TTF	1 - 3 m-cy	20,49	(161)	ryzyko towarowe
płatności za gaz	14,596	TTF	3 - 12 m-cy	20,56	(358)	ryzyko towarowe
płatności za gaz	7,680	TTF	1 - 3 lata	19,00	(110)	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,107	FO	1 - 3 m-cy	312,77	(39)	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,043	FO	3 - 12 m-cy	315,70	(20)	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,023	GO	1 - 3 m-cy	552,13	(10)	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,019	GO	3 - 12 m-cy	516,27	(8)	ryzyko towarowe
zakupy inwestycyjne Termika	0,009	API2	1 - 3 m-cy	72,90	-	ryzyko towarowe
zakupy inwestycyjne Termika	0,009	API2	1 - 3 m-cy	72,90	-	ryzyko towarowe
płatności za gaz	0,087	FO	1 - 3 m-cy	598,25	(18)	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,136	FO	3 - 12 m-cy	483,61	(77)	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,052	GO	1 - 3 m-cy	896,24	(15)	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,107	GO	3 - 12 m-cy	773,05	(71)	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	4,301	TTF	1 - 3 m-cy	24,24	(41)	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	4,692	TTF	3 - 12 m-cy	23,83	(58)	ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,186	TTF	1 - 3 lata	23,90	(1)	ryzyko cen towarów
				(706)	(281)	
				(468)	(35)	
Razem				(468)	(35)	
		wycena pozytywna*	aktywa	346	388	
		Wycena negatywna	zobowiązania	(814)	(423)	

GO – Gasoil
FO – FuelOil
TTF – Natural Gas at the Title Transfer Facility

W przypadku rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych wycena pozytywna instrumentów pochodnych na koniec okresu jest prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji aktywów obrotowych. Natomiast wycena negatywna jest prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji zobowiązań krótkoterminowych. Skutki wyceny otwartych pozycji odnoszone są w wyniku finansowy okresu lub bezpośrednio w kapitały w przypadku wystąpienia części skutecznej stanowiącej efektywne zabezpieczenie zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. W takim przypadku, w momencie realizacji instrumentu pochodnego i pozycji zabezpieczanej, zmniejszeniu/zwiększeniu ulegają kapitały Spółki, a wartość skuteczna odnoszona jest w rachunek zysków i strat w miejscu powstawania kosztów pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczna oraz wartość godziwa transakcji niewyznaczonych jako transakcje zabezpieczające odnoszona jest w pozostałe pozycje wyniku finansowego danego okresu.

W przypadku zastosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygujące wartość bilansową zabezpieczanej pozycji są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
Wynik na wycenie instrumentów pochodnych- niezrealizowane	55	61
Wynik na instrumentach pochodnych - zrealizowane	(328)	(496)
Razem wynik na instrumentach pochodnych ujęty w rachunku zysków i strat	(273)	(435)
z tego:		
ujęty w koszcie zużycia surowców i materiałów	(274)	(315)
ujęty w pozostałych kosztach operacyjnych netto	(107)	(212)
ujęty w przychodach lub kosztach finansowych	108	92
Wynik na wycenie instrumentów pochodnych ujęty w innych całkowitych dochodach- niezrealizowane	(431)	(264)
Razem wynik na instrumentach pochodnych ujęty w kapitałach	(704)	(699)

35. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

35.1. Należności warunkowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Od jednostek powiązanych:		
z tytułu otrzymanych weksli	-	4 563
Od jednostek powiązanych razem	-	4 563
Od jednostek pozostałych:		
z tytułu otrzymanych poręczeń i gwarancji	-	55
z tytułu otrzymanych weksli	-	3
Od jednostek pozostałych razem	-	58
Należności warunkowe razem	-	4 621

Przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania PGNiG S.A. za rok 2015 przeprowadzona została analiza poszczególnych pozycji warunkowych pod względem:

- prawdopodobieństwa wpływu/wypływu korzyści ekonomicznych z tytułu posiadanych należności/zobowiązań warunkowych
- eliminacji kwot dotyczących należności i zobowiązań warunkowych ujętych w sprawozdaniu w sytuacji finansowej

W wyniku przeprowadzonej analizy Spółka nie zidentyfikowała pozycji należności warunkowych podlegających ujawnieniu zgodnie z zapisami MSR 37.

35.2. Zobowiązania warunkowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Na rzecz pozostałych jednostek		
z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji*	10 023	9 968
z tytułu wystawionych weksli	1 212	1 203
Na rzecz jednostek pozostałych razem	11 235	11 171
Zobowiązania warunkowe razem	11 235	11 171

* Zobowiązania warunkowe w walucie przeliczone według kursów NBP odpowiednio z 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku.

W 2015 roku Prezes URE wszczął wobec Spółki dwa postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za brak realizacji obligo giełdowego odpowiednio w 2013 i 2014 roku. Podkreślić należy, że w obecnych realiach rynkowych PGNiG S.A. jest jedynym podmiotem zobowiązanym do realizacji obligo giełdowego, a wszczęte wobec Spółki postępowania mają charakter precedensowy. Przedmiotowe okoliczności mają zasadniczy wpływ na możliwość szacunku grożących Spółce kar. Tym samym Spółka nie ma możliwości dokonania wiarygodnego szacunku potencjalnego zobowiązania z tytułu obowiązku związanego z ewentualną koniecznością zapłaty kar pieniężnych. Szczegółowa informacja w tym zakresie została zamieszczona w nocie 2.4.5.

36. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

36.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
do 1 roku	-	2
Razem	-	2

36.2. Zobowiązania z tytułu podpisanych umów (nieujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania wynikające z podpisanych umów	4 594	3 924
Stan realizacji umów na dzień bilansowy	(2 459)	(2 690)
Zobowiązania wynikające z umów po dniu bilansowym	2 135	1 234

37 INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

PGNiG S.A. posiada udziały lub akcje w spółkach o profilu produkcyjnym i usługowym. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku PGNiG S.A. posiadała 38 podmiotów powiązanych, w tym:

- 19 spółek zależnych,
- 14 spółek pośrednio powiązanych,
- 1 spółki współzależne,
- 4 spółek stowarzyszonych.

37.1. Zakres podmiotów powiązanych na koniec 2015 roku

Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Procentowy udział PGNiG S.A. w kapitale	
		31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
PGNiG S.A. (podmiot dominujący)	Polska		
Spółki zależne od PGNiG S.A.			
GEOFIZYKA Kraków S.A.	Polska	100,00%	100,00%
GEOFIZYKA Toruń S.A.	Polska	100,00%	100,00%
Exalo Drilling S.A.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Upstream International AS	Norwegia	100,00%	100,00%
Polish Oil And Gas Company – Libya B.V.	Holandia	100,00%	100,00%
Geovita S.A.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Technologie S.A.	Polska	100,00%	100,00%
GK PGNiG Supply&Trading ¹⁾	Niemcy	100,00%	100,00%
PGNiG Finance AB	Szwecja	100,00%	100,00%
PGNiG Termika S.A.	Polska	100,00%	100,00%
Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Serwis Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG SPV 5 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG SPV 6 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Biuro Studiów i Projektów Gazownictwa Gazoprojekt S.A. ²⁾	Polska	75,00%	75,00%
NYSAGAZ Sp. z o.o. ³⁾	Polska	-	66,28%
GAS – TRADING S.A. ⁶⁾	Polska	79,58%	-
Spółki pośrednio powiązane od PGNiG S.A.			
NYSAGAZ Sp. z o.o. ³⁾	Polska	100,00%	-
Oil Tech International F.Z.E.	UAE	100,00%	100,00%
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Gas Assets Management Sp. z o.o. ⁴⁾	Polska	100,00%	100,00%
Powisłe Park Sp. z o.o. (Warszawa)	Polska	100,00%	100,00%
PST Europe Sales GmbH	Niemcy	100,00%	-
Poltava Services LLC	Ukraina	99,00%	99,00%
CHEMKOP Sp. z o.o. Kraków	Polska	85,51%	85,51%
Gas Trading Podkarpacie Sp. z o.o.	Polska	78,82%	42,99%
GAZ Sp. z o.o.	Polska	100,00%	80,00%
XOOL GmbH	Niemcy	100,00%	100,00%
Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Polska	50,00%	50,00%
Zakład Separacji Popiołów Siekierki Sp. z o.o.	Polska	70,00%	70,00%
Geotermia Sp. z o.o.	Polska	25,00%	25,00%
Spółki współzależne od PGNiG S.A.			
SGT EUROPOL GAZ S.A. ⁵⁾	Polska	51,18%	49,74%
Spółki stowarzyszone			
GAS – TRADING S.A. ⁶⁾	Polska	-	43,41%
Sahara Petroleum Technology LLC w likwidacji	Oman	49,00%	49,00%
PFK GASKON S.A.	Polska	45,94%	45,94%
ZWUG "INTERGAZ" Sp. z o.o.	Polska	38,30%	38,30%
"Dewon" ZSA	Ukraina	36,38%	36,38%
Spółki, które na 31.12.2015 nie są powiązane z PGNiG S.A., ale były w okresie porównawczym			
"GAZOMONTAŻ" S.A. w upadłości likwidacyjnej	Polska	45,18%	45,18%
"ZRUG" Sp. z o.o. (w Poznaniu) ⁹⁾	Polska	-	40,06%
"ZRUG TORUŃ" S.A. w upadłości likwidacyjnej	Polska	25,24%	25,24%
Gazobudowa Kraków Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	Polska	47,17%	47,17%
BUD-GAZ P.P.U.H. Sp. z o.o. w likwidacji ¹⁰⁾	Polska	-	100,00%
Polskie Elektrownie Gazowe Sp. z o.o. w likwidacji ¹¹⁾	Polska	-	100,00%
NAFT-STAL Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej ⁸⁾	Polska	-	67,40%
InterTransGas GmbH w likwidacji ⁷⁾	Niemcy	-	50,00%

¹⁾ GK PGNiG Supply & Trading obejmuje PGNiG Supply & Trading GmbH oraz jej spółkę zależną PST Europe Sales GmbH oraz spółkę XOOL GmbH, która jest zależna od spółki PST Europe Sales GmbH.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

-
- ²⁾ Udział bezpośredni PGNiG S.A. w kapitale zakładowym BSiPG Gazoprojekt S.A. wynosi 22,50%, natomiast udział pośredni poprzez PGNiG Technologie S.A. wynosi 52,50%. PGNiG S.A. ma prawo do powoływania większości członków Rady Nadzorczej Spółki.
- ³⁾ W dniu 28 października 2015 roku została zawarta umowa sprzedaży 65 490 udziałów spółki Nysagaz Sp. z o.o. pomiędzy PGNiG S.A. (Sprzedający) a PGNiG Termika S.A. (Kupujący). Jednocześnie w tym samym dniu PGNiG Termika S.A. zakupiła od drugiego udziałowca Nysagaz Sp. z o.o., spółki VNG Polska Sp. z o.o. 33 320 udziałów. Obecnie PGNiG Termika posiada 100% udziałów Nysagaz Sp. z o.o.
- ⁴⁾ Udział pośredni poprzez Spółki: PGNiG SPV6 udział wynoszący 99% oraz PGNiG SPV5 udział wynoszący 1%
- ⁵⁾ W tym: 48,00 % udział bezpośredni, a 3,18% udział pośredni poprzez spółkę GAS - TRADING S.A.
- ⁶⁾ W dniu 16 lipca 2015 roku spółka Gas Assets Management Sp. z o.o. nabyła od PHZ BARTIMPEX S.A. 21 523 udziałów Gas-Trading S.A. (36,17% w kapitale zakładowym i w głosach). Gas-Trading S.A. posiada 99,04% w kapitale zakładowym i głosach Gas-Trading Podkarpacie Sp. z o.o. W dniu 28 października 2015 roku nastąpiło przeniesienie własności 21 523 akcji Gas-Trading S.A. z Gas Assets Management Sp. z o.o. na PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. w wyniku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego prowadzonego z wniosku wierzyciela PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. przeciwko dłużnikowi Gas Assets Management Sp. z o.o. Udział bezpośredni PGNiG S.A. w spółce wynosi 43,41%, udział pośredni poprzez spółkę PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. wynosi 36,17%.
- ⁷⁾ W dniu 8 października 2015 roku nastąpiło wykreślenie spółki z rejestru sądowego.
- ⁸⁾ W dniu 13 października 2015 roku nastąpiło wykreślenie spółki z krajowego rejestru sądowego.
- ⁹⁾ W dniu 22 października 2015 roku nastąpiła sprzedaż posiadanego przez PGNiG S.A. pakietu 2 525 udziałów w spółce, o wartości nominalnej 1,5 miliona złotych
- ¹⁰⁾ W dniu 30 grudnia 2015 roku nastąpiło wykreślenie spółki z krajowego rejestru sądowego.
- ¹¹⁾ W dniu 5 marca 2015 roku nastąpiło wykreślenie spółki z krajowego rejestru sądowego.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

37.2. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmiot powiązany		Sprzedaż do podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Otrzymane dywidendy	Przychody finansowe od podmiotów powiązanych	Koszty finansowe od podmiotów powiązanych
Jednostki konsolidowane metodą pełną i metoda praw własności	31 grudnia 2015	1 590	2 535	832	318	231
	31 grudnia 2014	1 303	5 465	527	326	172
Jednostki stowarzyszone	31 grudnia 2015	30	-	-	-	-
	31 grudnia 2014	39	-	-	-	-
Podmioty powiązane pozostałe nie konsolidowane	31 grudnia 2015	-	-	2	13	-
	31 grudnia 2014	3	1	3	13	-
Razem podmioty powiązane	31 grudnia 2015	1 620	2 535	834	331	231
	31 grudnia 2014	1 345	5 466	530	339	172

		Należności brutto od podmiotów powiązanych	Należności netto od podmiotów powiązanych	Należności finansowe, w tym: z tyt. leasingu finansowego, nabytych obligacji	Udzielone pożyczki brutto podmiotom powiązanym	Udzielone pożyczki netto podmiotom powiązanym	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, papierów dłużnych wobec podmiotów powiązanych
Jednostki konsolidowane metodą pełną i metoda praw własności	31 grudnia 2015	365	365	235	3 227	3 227	777	2 513
	31 grudnia 2014	285	285	1 195	4 703	4 703	745	2 676
Jednostki stowarzyszone	31 grudnia 2015	1	1	-	-	-	7	-
	31 grudnia 2014	5	5	-	-	-	7	-
Podmioty powiązane pozostałe nie konsolidowane	31 grudnia 2015	-	-	-	263	215	-	-
	31 grudnia 2014	-	-	-	236	197	-	-
Razem podmioty powiązane	31 grudnia 2015	366	366	235	3 490	3 442	784	2 513
	31 grudnia 2014	290	290	1 195	4 939	4 900	752	2 676

W 2015 roku Spółka nie zawarła żadnych istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Spółka sporządza dokumentację dla transakcji z jednostkami powiązаныmi zgodnie z art. 9a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Procedura stosowana jest każdorazowo przy zawieraniu przez podmioty z Grupy Kapitałowej PGNiG umów, aneksów do umów, zleceń (umów szczegółowych) lub zamówień składanych na podstawie umów ramowych z podmiotami powiązаныmi, w przypadku gdy łączna kwota zobowiązań/należności (z jednym kontrahentem na podstawie jednej umowy) lub jej równowartość w złotych przekracza w roku kalendarzowym wartość 100 tysięcy euro dla transakcji towarowych oraz 30 tysięcy euro dla transakcji związanych ze świadczeniem usług, sprzedażą lub udostępnieniem wartości niematerialnych.

37.3. Transakcje z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa

Główne transakcje prowadzone z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa dotyczą bieżącej działalności Spółki, czyli obrotu gazem ziemnym, sprzedaży ropy naftowej oraz energii elektrycznej. Skarb Państwa sprawuje kontrolę nad Spółką.

W roku 2015 PGNiG S.A. uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. ORLEN Południe S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., Grupa LOTOS S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne POLICE S.A., KGHM Polska Miedź S.A. Anwil S.A.

W roku 2014 PGNiG S.A. uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. ORLEN Południe S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., Grupa LOTOS S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Energa-Obrót S.A, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

37.4. Informacje o wynagrodzeniach, pożyczkach i świadczeniach o podobnym charakterze udzielonych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących

Imię i nazwisko	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015		
	Łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkowych oraz nagród w 2015 roku	Łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2015 roku	Razem wynagrodzenie w 2015 roku
	(w tysiącach złotych)		
Razem Zarząd w tym:	7 677,88	2 906,02	10 583,90
Piotr Woźniak - Prezes Zarządu ¹⁾	13,47	43,23	56,70
Wójcik Waldemar - Wiceprezes Zarządu	1 456,90	492,39	1 949,29
Bogusław Marzec - Wiceprezes Zarządu ²⁾	11,23	40,29	51,52
Woźniak Maciej - Wiceprezes Zarządu ³⁾	11,23	38,07	49,30
Kowalski Janusz - Wiceprezes Zarządu ⁴⁾	11,23	36,83	48,06
Violetta Jasińska-Jaśkowiak-Prokurent	493,59	105,44	599,03
Osoby zarządzające w 2015 roku, ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2015 roku:			
Mariusz Zawisza ⁵⁾	1 961,39	890,97	2 852,36
Jarosław Bauc ⁶⁾	1 644,58	770,58	2 415,16
Zbigniew Skrzypkiewicz ⁶⁾	1 645,43	488,22	2 133,65
Osoby zarządzające w 2014 roku, ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2014 roku:			
Jerzy Kurella	428,83	-	428,83
Razem Rada Nadzorcza w tym:	361,14	-	361,14

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
 Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
 (w milionach złotych)

Grzegorz Nakonieczny ¹²⁾	9,25	-	9,25
Wojciech Bieńkowski ⁸⁾	0,54	-	0,54
Magdalena Zegarska	45,24	-	45,24
Sławomir Borowiec	45,24	-	45,24
Ryszard Wąsowicz	45,24	-	45,24
Mateusz Boznański ⁸⁾	0,54	-	0,54
Andrzej Gonet ⁸⁾	0,54	-	0,54
Krzysztof Rogala ⁸⁾	-	-	-
Wojciech Chmielewski ¹⁰⁾	25,24	-	25,24
Agnieszka Woś ¹¹⁾	35,99	-	35,99
Andrzej Janiak ⁷⁾	44,70	-	44,70
Janusz Pilitowski ⁷⁾	44,70	-	44,70
Piotr Woźniak ¹³⁾	0,72	-	0,72
Irena Ożóg ⁹⁾	31,60	-	31,60
Maciej Mazurkiewicz ⁹⁾	31,60	-	31,60
Razem	8 039,02	2 906,02	10 945,04

¹⁾ Piotr Woźniak pełni funkcję Prezesa Zarządu od dnia 11 lutego 2016 roku, w dniach od 11 grudnia 2015 roku do 10 lutego 2016 roku pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej delegowanego do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu,

²⁾ Bogusław Marzec pełni funkcję Członka Zarządu od dnia 11 lutego 2016 roku, w dniach od 11 grudnia 2015 roku do 10 lutego 2016 roku pełnił funkcję Prokurenta,

³⁾ Maciej Woźniak pełni funkcję Członka Zarządu od dnia 11 lutego 2016 roku, w dniach od 11 grudnia 2015 roku do 10 lutego 2016 roku pełnił funkcję Prokurenta,

⁴⁾ Janusz Kowlaski pełni funkcję Członka Zarządu od dnia 11 lutego 2016 roku, w dniach od 11 grudnia 2015 roku do 10 lutego 2016 roku pełnił funkcję Prokurenta,

⁵⁾ Mariusz Zawisza pełnił funkcję Prezesa Zarządu do dnia 11 grudnia 2015 roku,

⁶⁾ Osoby pełniące funkcje Członków Zarządu do dnia 11 grudnia 2015 roku,

⁷⁾ Osoby pełniące funkcje Członków Rady Nadzorczej do dnia 29 grudnia 2015 roku,

⁸⁾ Osoby pełniące funkcje Członków Rady Nadzorczej od dnia 29 grudnia 2015 roku,

⁹⁾ Osoby pełniące funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 16 kwietnia 2015 roku do dnia 29 grudnia 2015 roku,

¹⁰⁾ Wojciech Chmielewski pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej do dnia 22 lipca 2015 roku,

¹¹⁾ Agnieszka Woś pełniła funkcję Członka Rady Nadzorczej do dnia 19 października 2015 roku,

¹²⁾ Grzegorz Nakonieczny pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 19 października 2015 roku,

¹³⁾ Piotr Woźniak pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 4 grudnia 2015 roku do dnia 10 grudnia 2015 roku.

W 2015 roku PGNiG S.A. rozpoznało w księgach rezerwę na ewentualne wypłaty z tytułu roszczeń osób wchodzących w skład Kierownictwa Jednostki sprawujących funkcję w poprzednich latach. Oszacowana wartość rezerwy na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi niespełna 6 milionów złotych.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

Imię i nazwisko	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014		
	Łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkowych oraz nagród w 2014 roku	Łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2014 roku	Razem wynagrodzenie w 2014 roku
	(w tysiącach złotych)		
Razem Zarząd w tym:	11 687,98	3 779,96	15 467,94
Mariusz Zawisza - Prezes Zarządu	1 177,52	757,34	1 934,86
Jarosław Bauc - Wiceprezes Zarządu	970,50	674,28	1 644,78
Waldemar Wójcik - Wiceprezes Zarządu ¹⁾	711,24	504,59	1 215,83
Zbigniew Skrzypkiewicz - Wiceprezes Zarządu	965,43	607,95	1 573,38
Violetta Jasińska-Jaśkowiak - Prokurent	498,91	100,54	599,45
Osoby zarządzające w 2014 roku, ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2014 roku:			
Andrzej Parafianowicz ²⁾	610,24	410,86	1 021,10
Jerzy Kurella ³⁾	1 070,23	724,40	1 794,63
Osoby zarządzające w 2013 roku, ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2013 roku:			
Jacek Murawski	2 338,86	0,00	2 338,86
Mirosław Szałuba	2 311,85	0,00	2 311,85
Radosław Dudziński	492,00	0,00	492,00
Grażyna Piotrowska Oliwa	541,20	0,00	541,20
Razem Rada Nadzorcza w tym:	371,96	24,37	396,33
Wojciech Chmielewski ^{5), 6)}	45,24	-	45,24
Agnieszka Chmielarz ⁵⁾	16,87	-	16,87
Józef Głowacki ⁵⁾	16,87	-	16,87
Mieczysław Kawecki ⁵⁾	16,87	24,37	41,24
Marcin Moryń ⁵⁾	16,87	-	16,87
Janusz Pilitowski ^{5), 6)}	45,24	-	45,24
Agnieszka Woś ⁶⁾	28,54	-	28,54
Ewa Sibrecht-Ośka ⁵⁾	16,87	-	16,87
Jolanta Siergiej ⁵⁾	16,87	-	16,87
Magdalena Zegarska ⁶⁾	28,54	-	28,54
Sławomir Borowiec ⁶⁾	28,54	-	28,54
Andrzej Janiak ^{4), 6)}	34,65	-	34,65
Ryszard Wąsowicz ⁶⁾	28,54	-	28,54
Agnieszka Trzaskalska ⁷⁾	9,69	-	9,69
Bogusław Nadolnik ⁸⁾	21,76	-	21,76
Razem	12 059,94	3 804,33	15 864,27

¹⁾ Waldemar Wójcik pełni funkcję Członka Zarządu od dnia 3 kwietnia 2014 roku,

²⁾ Andrzej Parafianowicz został zawieszony przez Radę Nadzorczą w dniu 18 czerwca 2014 roku, przestał pełnić funkcję Członka Zarządu w 7 sierpnia 2014 roku,

³⁾ Jerzy Kurella pełnił funkcję Członka Zarządu do dnia 29 grudnia 2014 roku,

⁴⁾ Andrzej Janiak pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 26 marca 2014 roku do dnia 15 maja 2014 roku,

⁵⁾ Osoby pełniące funkcje Członków Rady Nadzorczej do dnia 15 maja 2014 roku,

⁶⁾ Osoby pełniące funkcje Członków Rady Nadzorczej od dnia 15 maja 2014 roku,

⁷⁾ Agnieszka Trzaskalska pełniła funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 15 maja 2014 roku do dnia 30 lipca 2014 roku,

⁸⁾ Bogusław Nadolnik pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 15 maja 2014 roku do dnia 6 listopada 2014 roku.

37.5. Wynagrodzenie firmy audytorskiej za obowiązkowe badanie jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego oraz inne usługi

	Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015	Okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014
	w tysiącach PLN	
Badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	56,61	56,61
Badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego	63,14	63,14
Inne usługi poświadczające, w tym za przegląd sprawozdań finansowych	471,00	471,00
Pozostałe usługi	-	7,00
Razem	590,75	597,75

37.6. Wspólne ustalenia umowne

W 2015 roku PGNiG S.A. współpracowała na terytorium Polski z następującymi firmami: FX Energy Poland Sp. z o.o., San Leon Energy PLC (poprzez spółki zależne Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp.k. i Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k.), LOTOS Petrobaltic S.A. oraz ORLEN Upstream Sp. z o.o.

W dniu 4 maja 2015 roku PGNiG S.A. i Chevron Polska Energy Resources Sp. z o.o. rozwiązały umowę pierwszej fazy współpracy przy poszukiwaniu niekonwencjonalnych złóż gazu. Przedmiotem współpracy była wspólna ocena zasobów gazu ze złóż niekonwencjonalnych na 4 koncesjach poszukiwawczych w południowo-wschodniej Polsce, tj. Zwierzyniec i Grabowiec (koncesje należące do Chevron Polska Energy Resources Sp. z o.o.) oraz Tomaszów Lubelski i Wiszniów – Tarnoszyn (koncesje należące do PGNiG S.A.). Rozwiązanie umowy nastąpiło wskutek wykonania (w poprzednim roku) prac przewidzianych w umowie i podjęcia przez Chevron Polska Energy Resources Sp. z o.o. decyzji o wycofaniu się z poszukiwania niekonwencjonalnych złóż gazu w Polsce.

LOTOS Petrobaltic S.A., siedziba: Gdańsk 80 -718, ul. Elbląska 135

W 2015 roku PGNiG S.A. realizowała współpracę z firmą LOTOS Petrobaltic S.A. na obszarze koncesyjnym PGNiG S.A.:

- „Kamień Pomorski” na podstawie umowy z dnia 14 sierpnia 2013 roku (umowa weszła w życie w II półroczu 2014 roku); udziały wynoszą PGNiG S.A. (operator) – 51%, LOTOS Petrobaltic S.A. – 49%.
- „Górowo Iławieckie” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 31 grudnia 2014 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, LOTOS Petrobaltic S.A. – 49%.

FX Energy Poland Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 00-613, ul. Chałubińskiego 8

W 2015 roku PGNiG S.A. kontynuowała współpracę z firmą FX Energy Poland Sp. z o.o. na obszarach koncesyjnych PGNiG S.A.:

- „Płotki” na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 12 maja 2000 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A.(operator) - 51%, FX Energy - 49%,
- „Płotki”-„PTZ” tzw. Poszerzony Teren Zaniemyśla na podstawie Umowy Operacyjnej Użytkowników Górniczych z dnia 26 października 2005 roku; udziały wynoszą PGNiG S.A. (operator) - 51%, FX Energy - 24,5%, Calenergy Resources Poland Sp. z o.o. - 24,5%,
- „Poznań” na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 1 czerwca 2004 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A.(operator) - 51%, FX Energy – 49%,

W 2015 roku nie wykonano żadnych prac na koncesji należącej do FX Energy Poland Sp. z o.o.:

- „Warszawa-Południe” (bloki 254, 255) na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 26 maja 2011 roku; udziały wynoszą: FX Energy (operator) - 51%, PGNiG S.A. - 49%

Orlen Upstream Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 01-208, ul. Przyokopowa 31

W 2015 roku PGNiG S.A. kontynuowała współpracę z firmą Orlen Upstream Sp. z o.o. na obszarze koncesyjnym PGNiG S.A.:

- „Sieraków” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 22 czerwca 2009 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, Orlen Upstream Sp. z o.o. – 49%,
- „Bieszczady” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 1 czerwca 2007 roku; udziały wynosiły: PGNiG S.A. (operator) – 51%, Eurogas Polska Sp. z o.o. – 24% i Energia Bieszczady Sp. z o.o. – 25%.

W dniu 20 lipca 2015 roku ORLEN Upstream sp. z o.o. objęła 49% udziałów w blokach koncesyjnych numer: 437, 438, 456, 457, 458 oraz we fragmentach bloków 416, 417 i 436 należących do Eurogas Polska Sp. z o.o. i Energia Bieszczady Sp. z o.o. i tym samym została stroną umowy o wspólnych operacjach,

San Leon Energy PLC siedziba: Wlk. Brytania, Londyn, W1K 3HL, 43 Grosvenor Street

Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółka zależna San Leon Energy PLC), siedziba: Warszawa 00-640, ul. Mokotowska 1

Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółka zależna San Leon Energy PLC), siedziba: Warszawa 00-640, ul. Mokotowska 1

Prace na koncesjach należących do San Leon Energy PLC prowadzone były na obszarach:

- „Karpaty Zachodnie” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 17 grudnia 2009 roku z firmą Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółką zależną San Leon Energy PLC); udziały wynoszą: Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. (operator) – 60%, PGNiG S.A. – 40%
- „Karpaty Wschodnie” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 17 grudnia 2009 roku z firmą Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółką zależną San Leon Energy PLC); udziały wynoszą: Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. (operator) – 80%, PGNiG S.A. – 20%.

W maju 2015 roku umowa o wspólnych operacjach została wypowiedziana z uwagi na fakt, że zaproponowane przez operatora obiekty do wiercenia obarczone były dużym ryzykiem poszukiwawczym.

37.7. Działalność poza granicami kraju

Ukraina

Spółka **Dewon P.S.A.** jest prywatną spółką akcyjną (nienotowaną na giełdzie papierów wartościowych). Została utworzona 17 listopada 1999 roku. Podstawowym celem i zadaniem spółki jest realizacja usług związanych z wydobyciem gazu ziemnego, rekonstrukcją odwiertów oraz zagospodarowaniem i eksploatacją złóż na Ukrainie.

Fundusz statutowy (kapitał zakładowy) spółki wynosi 11,1 milionów UAH, to jest 1,80 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku) i dzieli się na 120 000 akcji o wartości nominalnej 92,89 UAH każda. Wartość udziałów brutto w księgach Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2015 roku, wynosiła 2,5 miliona złotych i była w całości objęta odpisem aktualizującym.

Struktura własności akcji przedstawia się następująco:

• PGNiG S.A.	36,38%
• Prawniczyj Alians Sp. z o.o.	25,99%
• Ferrous Trading Ltd.	25,08%
• NAK Neftiegaz Ukrainy	12,13%
• Oszkader Walentyna Georgijewna	0,41%
• SZJu Łtawa Sp. z o.o.	0,01%

Podstawowym celem i zadaniem spółki jest realizacja związanych z wydobyciem gazu ziemnego, rekonstrukcją odwiertów oraz zagospodarowaniem i eksploatacją złóż na Ukrainie.

Produkcja gazu ziemnego została uruchomiona przez spółkę w listopadzie 2003 roku i trwała do 24 kwietnia 2009 roku.

W połowie roku 2012, po przeszło 3-letniej przerwie, Spółka wznowiła wydobycie na złożu Sachalińskim we wschodniej Ukrainie. W dniu 15 maja 2012 roku podpisana została nowa umowa joint venture (trzystronna) z Ukrnaftoburien (właściciel licencji) i spółką Golden Derrik, na bazie której prowadzona jest działalność produkcyjna.

30 września 2013 roku PGNiG S.A. złożyła przeciwko DEWON P.S.A. pozew do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie o zwrot pożyczki udzielonej w 2001 roku. Sąd Arbitrażowy wyrokiem z dnia 15 maja 2014 roku wydał korzystny wyrok na rzecz PGNiG S.A., który otwiera możliwości dochodzenia należnych kwot od DEWON P.S.A.

W grudniu 2015 roku złożony został w sądzie w Kijowie wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie w sprawie przeciwko Devon P.S.A. o spłatę pożyczki udzielonej w 2001 roku.

Oman

Kapitał zakładowy spółki **Sahara Petroleum Technology Llc w likwidacji** wynosi 0,15 milionów OMR (omańskich riali), to jest 1,51 milionów złotych (według średniego kursu NBP z dnia 30 grudnia 2015 roku) i dzieli się na 150 000 udziałów o wartości 1 OMR każdy. Wartość brutto udziałów w księgach Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 0,879 miliona złotych i w całości była objęta odpisem aktualizującym.

Struktura własności udziałów przedstawia się następująco:

- PGNiG S.A. 73 500 udziałów - 49%,
- Petroleum and Gas Technology llc 76 500 udziałów - 51%

Spółka została zawiązana w 2000 roku, z inicjatywy Zakładu Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o. (obecnie oddział spółki Exalo Drilling S.A., w której PGNiG S.A. posiada 100% akcji). Głównym celem zawiązania spółki było prowadzenie przez nią usług serwisowych w zakresie obróbki i rekonstrukcji odwiertów, operacji techniką linową, konserwacji głowic eksploatacyjnych i lekkich oraz średnich wierceń z wykorzystaniem potencjału technologicznego PGNiG S.A.

Spółka nigdy nie podjęła działalności, do której prowadzenia została powołana. W dniu 7 czerwca 2009 roku wspólnicy podjęli uchwałę o rozwiązaniu spółki i wyznaczeniu likwidatora. Obecnie przeprowadzany jest proces likwidacji Spółki.

Niemcy

W dniu 1 lipca 2005 roku w Poczdamie pomiędzy PGNiG S.A. oraz VNG-Verbundnetz Gas AG zostały podpisane dwie umowy założycielskie spółek na prawie niemieckim:

- **InterTransGas GmbH (ITG),**
- **InterGasTrade GmbH (IGT).**

Obaj partnerzy objęli po 50% udziałów w każdej ze spółek. Kapitały zakładowe założonych spółek wyniosły po 0,2 milionów euro, to jest 0,85 milionów złotych (według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku), a ich siedziby znajdują się w Poczdamie (InterGasTrade GmbH) i Lipsku (InterTransGas GmbH).

Spółka InterGasTrade GmbH nie została wpisana do rejestru handlowego.

W dniu 9 sierpnia 2005 roku spółka InterTransGas GmbH została wpisana do rejestru handlowego w Poczdamie. Przedmiotem działalności spółki była budowa i eksploatacja infrastruktury przesyłowej oraz sprzedaż mocy przesyłowych.

Od 1 marca 2012 roku po stronie niemieckiej współnikiem jest ONTRAS - VNG Gastransport GmbH (100% spółka zależna VNG AG zajmująca się działalnością przesyłową, dalej jako ONTRAS). Udziały ITG zostały przeniesione przez VNG na ONTRAS w ramach rozdziału działalności sieciowej od produkcyjnej i obrotu.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zaangażowanie PGNiG S.A. w spółce InterTransGas GmbH wynosiło 0,8 miliona euro, to jest 3,41 miliona złotych (według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2014 roku).

W dniu 12 grudnia 2013 roku Zgromadzenie Wspólników ITG podjęło uchwałę w sprawie likwidacji Spółki. W dniu 8 października 2015 roku Spółka została wykreślona z rejestru sądowego.

W dniu 21 grudnia 2010 roku została zawiązana spółka **PGNiG Sales & Trading GmbH** (do 2011 roku spółka funkcjonowała pod firmą **POGC Trading GmbH**) z siedzibą w Monachium (**PST**), o kapitale

zakładowym 10 milionów euro, to jest 42,6 milionów złotych (według średniego kursu NBP z 31 grudnia 2015 roku). Całość udziałów objęła PGNiG S.A. za wkład pieniężny opłacony w grudniu 2010 roku. Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na 31 grudnia 2015 roku wynosiła 39,7 milionów złotych.

Przedmiotem działalności spółki jest kupno, sprzedaż oraz obrót gazem, paliwami i innymi formami energii (związanymi z tymi produktami w formie fizycznej), a także obrót produktami pochodnymi i produktami finansowymi, z tym że obrót produktami pochodnymi i produktami finansowymi ma być prowadzony wyłącznie dla zabezpieczenia ryzyk własnych.

W listopadzie 2011 roku spółka podjęła działalność operacyjną zakupu gazu ziemnego na rynku europejskim z przeznaczeniem dla PGNiG S.A. Działalność ta jest kontynuowana na europejskim rynku gazu ziemnego do chwili obecnej.

W czerwcu 2012 roku PGNiG Sales & Trading GmbH nabyła 100% udziałów w spółce XOOOL GmbH o kapitale podstawowym 0,5 miliona euro, to jest 2,13 miliona złotych (według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2014 roku), zarejestrowanej w Monachium. W momencie akwizycji Spółka XOOOL GmbH była operatorem gazowym posiadającym sieć 16 600 odbiorców końcowych gazu ziemnego w Niemczech.

W czerwcu 2015 roku w strukturze grupy PST utworzona została nowa spółka pod nazwą **PST Europe Sales GmbH (PST ES)** o kapitale podstawowym 0,5 miliona euro. 13 października 2015 roku nastąpiło przeniesienie działalności detalicznej z PST do PST ES oraz podniesienie jej kapitału do 1 miliona euro. Jednocześnie została zmieniona nazwa spółki PST z PGNiG Sales & Trading GmbH na PGNiG Supply & Trading GmbH. Spółka PST posiada 100% kapitału zakładowego w spółce PST ES. W dniu 13 października 2015 roku nastąpiło przeniesienie aportem udziałów w spółce XOOOL GmbH do Spółki PST ES, która od tego czasu jest 100% właścicielem udziałów w spółce XOOOL GmbH.

Na koniec 2015 roku Grupa PST sprzedawała gaz ziemny do 31,3 tysięcy odbiorców końcowych (na koniec 2014 roku do 45,8 tysięcy odbiorców końcowych) i energię elektryczną do 9,4 tysięcy odbiorców końcowych (na koniec 2014 roku do 14,7 tysięcy odbiorców końcowych).

PGNiG ES posiada zarejestrowane oddziały w Pradze i Salzburgu.

Norwegia

W dniu 24 maja 2007 roku Jednostka Dominująca powołała w Norwegii spółkę zależną – **PGNiG Norway AS** w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jako spółkę celową do realizacji zadań PGNiG S.A. na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (NCS).

W dniu 23 maja 2013 roku została zarejestrowana zmieniona umowa spółki obejmująca m.in. nową nazwę **PGNiG Upstream International AS (PUI)** oraz rozszerzony przedmiot działalności, wynikający z powierzenia spółce funkcji koordynacji działalności poszukiwawczej poza granicami Polski. Jedynym właścicielem PGNiG Upstream International AS jest PGNiG S.A.

Przedmiot działalności spółki obejmuje eksploatację ropy naftowej i gazu ziemnego oraz inną działalność podobnego typu lub z tym związaną. PGNiG Upstream International AS ma również możliwość zaangażowania się w projekty infrastrukturalne związane z działalnością przesyłową siecią podmorską (np. budowa i operatorstwo na gazociągach) oraz prowadzenia działalności handlowej i finansowej oraz innych działalności na wszystkich etapach łańcucha wartości związanych z wykorzystaniem ropy naftowej i gazu ziemnego.

PGNiG Upstream International AS została powołana w szczególności dla wykonania umowy zawartej 28 lutego 2007 roku pomiędzy PGNiG S.A. a Mobil Development Norway AS i ExxonMobil Production Norway Inc. dotyczącej nabycia przez Spółkę udziałów w obszarach koncesyjnych złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, tj. złóż Skarv, Snadd oraz Idun. Zgodnie z umową joint – venture PGNiG Upstream International AS posiada prawo do 12% produkcji (pozostałe udziały posiadają British Petroleum – 24% (operator), Statoil – 36% oraz E.ON Ruhrgas – 28%) pochodzącej ze złoża Skarv/Snadd/Idun i w takiej samej proporcji obowiązek udziału w nakładach inwestycyjnych. Operatorem złoża jest British Petroleum.

Ponadto, w lutym 2010 roku spółka uzyskała od norweskiego Ministerstwa Nafty i Energii uprawnienia do wykonywania funkcji operatorskich na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

W dniu 31 grudnia 2012 roku spółka wspólnie ze swoimi partnerami uruchomiła wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złoża Skarv na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

Od stycznia 2013 roku prowadzona jest sprzedaż wydobytych węglowodorów. Ropa naftowa sprzedawana jest spółce Shell International Trading and Shipping Company Ltd. Gaz natomiast

przesyłany jest głównie do Niemiec, gdzie odbiera go spółka PGNiG Supply & Trading GmbH (spółka zależna PGNiG S.A.)

PUI posiada udziały w koncesjach poszukiwawczo-wydobywczych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, zlokalizowanych na Morzu Północnym, Norweskim i Barentsa. Spółka wspólnie z partnerami zajmuje się wydobywaniem węglowodorów ze złóż Skarv, Morvin, Vilje i Vale oraz bierze udział w projekcie zagospodarowania złóż Snadd na Morzu Norweskim i Gina Krog na Morzu Północnym. Na pozostałych koncesjach spółka realizuje projekty poszukiwawcze.

Na koniec 2015 roku Spółka miała 15 koncesji produkcyjnych. W styczniu 2016 roku, w wyniku rozstrzygnięcia rundy koncesyjnej APA 2015, Spółka otrzymała udziały w 4 koncesjach poszukiwawczo-wydobywczych, w tym w jednej jako operator. W okresie dwóch – trzech lat partnerzy koncesyjni mają dokonać analiz geologicznych i geofizycznych, których celem jest podjęcie decyzji o wierceniu otworów poszukiwawczych lub zwolnieniu niektórych koncesji bez wykonania wierceń.

Łącznie, na koniec stycznia 2016 roku Spółka miała 19 koncesji.

W sierpniu 2015 roku Spółka zawarła umowę kredytową z konsorcjum banków zagranicznych, zabezpieczoną na aktywach produkcyjnych (*Reserved Based Facility*) na kwotę 400 milionów USD. Ze środków z tego kredytu spłacono część zadłużenia z tytułu pożyczek zaciągniętych w PGNiG S.A. co zostało zaprezentowane w notach 14 i 21. Na koniec 2015 roku zaangażowanie kapitałowe Jednostki Dominującej w spółce wynosiło 1 092 miliony koron norweskich, to jest 483,9 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku). Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na koniec 2015 roku wynosiła 537,5 milionów złotych co stanowi wartość zaangażowania kapitałowego w walucie NOK przeliczonego po kursie historycznym.

Holandia - Libia

W styczniu 2008 roku Zarząd PGNiG S.A. podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wykorzystanie spółki PGNiG Finance B.V. (zawiązanej w dniu 14 września 2001 roku do obsługi emisji obligacji PGNiG S.A. denominowanych w euro) na potrzeby prowadzenia działalności poszukiwawczo-wydobywczej na terytorium Libii. W tym samym dniu Zarząd PGNiG S.A. podjął Uchwałę w sprawie zmiany umowy i zarządu spółki PGNiG Finance B.V. oraz założenia przez tę spółkę oddziału w Libii.

Zmiana umowy spółki została zarejestrowana w Holandii w dniu 4 lutego 2008 roku. Nową umową spółki dokonano zmiany jej nazwy na Polish Oil and Gas Company – Libya B.V. (POGC – Libya B.V.). Jedynym udziałowcem spółki jest PGNiG S.A.

Zarząd spółki POGC – Libya B.V. podjął działania, które doprowadziły do podpisania w lutym 2008 roku z firmą libijską National Oil Corporation (NOC) umowy Exploration and Production Sharing Agreement (EPSA), określającej warunki realizacji projektu poszukiwawczo-wydobywczego w Libii w związku z wygraniem przetargu na koncesję w obszarze 113, położonym na pograniczu basenów Murzuq i Gadamesh w pobliżu granicy z Algierią.

Zgodnie z zawartą umową EPSA, w przypadku odkrycia na powyżej opisanej koncesji komercyjnego złoża węglowodorów, zaalokowane do koncesji zgodnie z umową koszty jako baza „cost recovery”, które zostały poniesione przez Jednostkę Dominującą za pośrednictwem POGC Libya B.V. mogą zostać zwrócone poprzez ich zaliczenie do przychodów uzyskiwanych z wydobywania węglowodorów.

Ze względu na wydarzenia, jakie miały miejsce od połowy lutego 2011 roku w Libii, Zarząd Spółki POGC Libya B.V. podjął decyzję o ewakuacji z terenu tego kraju wszystkich zagranicznych pracowników i złożył władzom National Oil Corporation w Libii notyfikację z powołaniem się na klauzulę „siły wyższej” uzasadniającą wydłużenie terminu realizacji zobowiązań. W dniu 21 listopada 2012 roku Spółka POGC - Libya B.V. podpisała z libijską National Oil Corporation umowę znoszącą stan siły wyższej w ramach umowy EPSA i wydłużającą czas realizacji zobowiązań koncesyjnych. W 2013 roku spółka zakończyła prace przygotowawcze i rozpoczęła pierwszą fazę wierceń, obejmującą wykonanie czterech odwiertów poszukiwawczych.

W latach 2012, 2013, 2014 i 2015 spółka została dokapitalizowana, bez emisji nowych udziałów, odpowiednio kwotą 27, 18, 14,5 i 4 milionów dolarów amerykańskich, na finansowanie pierwszych odwiertów poszukiwawczych. Do końca 2013 roku wykonano dwa odwierty i przeprowadzono analizę ich wyników.

W związku z dokapitalizowaniem spółki POGC-Libya B.V. w 2015 roku Zarząd PGNiG S.A. podjął jednocześnie decyzję o zwiększeniu odpisu na wartość udziałów w kwocie 8 milionów złotych, oraz

o zwiększeniu rezerwy do wartości 177 milionów złotych (160 milionów złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku) na wartość pozostałych zobowiązań koncesyjnych na projekt Murzuq w Libii.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zaangażowanie kapitałowe Jednostki Dominującej w spółce POGC Libya B.V. wynosiło 495,2 milionów złotych.

W dniu 12 sierpnia 2014 roku POGC-Libya, biorąc pod uwagę zaostrzenie sytuacji politycznej w Libii, notyfikowała władzom libijskim wystąpienie siły wyższej uniemożliwiającej realizację zobowiązań wynikających z umowy EPSA. W połowie grudnia 2014 roku Spółka otrzymała od władz libijskich pismo informujące o akceptacji notyfikacji siły wyższej. Okres realizacji zobowiązań umownych ulegnie kolejnemu przedłużeniu co najmniej o czas trwania siły wyższej.

W dniu 23 listopada 2015 roku POGC-Libya zawarła z NOC w Trypolisie porozumienie (*Interim Agreement*) ustalające, że umowa EPSA nie wygaśnie i będzie obowiązywać nawet jeżeli siła wyższa będzie trwać przez okres dłuższy niż dwa lata od daty jej notyfikacji zgodnie z art. 22.2 umowy EPSA. Biorąc pod uwagę sytuację polityczną w Libii nie można na obecnym etapie ocenić, czy porozumienie zawarte z władzami w Trypolisie będzie honorowane w przyszłości.

Szwecja

W dniu 29 kwietnia 2011 roku PGNiG S.A. nabyło udziały spółki Goldcup 5839 AB z siedzibą w Sztokholmie. W dniu 20 czerwca 2011 roku została zarejestrowana zmiana nazwy spółki na **PGNiG**

Finance AB.

Celem Spółki jest pozyskanie finansowania, m.in. poprzez emisję euroobligacji na rynkach międzynarodowych oraz zaciąganie i udzielanie pożyczek inwestorom prywatnym, z wyłączeniem działalności wymagającej w Szwecji licencji.

W lutym 2012 roku Spółka (we współpracy z PGNiG S.A.) dokonała emisji I transzy euroobligacji w kwocie 500 milionów euro, to jest 2 130,8 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku). Obligacje są notowane na giełdzie w Luksemburgu. Środki pochodzące z emisji, po potrąceniu wynagrodzenia instytucji zaangażowanych w przygotowanie emisji, zostały przeznaczone na pożyczkę dla PGNiG S.A.

PGNiG Finance AB wypłaca odsetki od obligacji w ratach rocznych począwszy od 14 lutego 2013 roku. W dniu 13 lutego 2015 roku wypłacono trzecią transzę odsetek.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 500 tysięcy Koron szwedzkich, to jest 232,3 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku). Dodatkowo, w dniu 30 września 2011 roku spółka została dokapitalizowana bez obejmowania nowych udziałów kwotą 60 tys. EUR to jest 258,1 tys. złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku). Wartość udziałów PGNiG Finance AB w księgach Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 0,48 miliona złotych co stanowi wartość zaangażowania kapitałowego w walucie przeliczonego po kursie historycznym.

Działalność bezpośrednia Jednostki Dominującej poza granicami kraju – w ramach wspólnych ustaleń umownych.

PGNiG S.A. posiada poza granicami kraju oddziały, które prowadzą działalność operacyjną lub wspierają działalność rozwojową Spółki poza granicami kraju.

Oddział Operatorski w Pakistanie – Islamabad

Prace poszukiwawcze w Pakistanie PGNiG S.A. prowadzi na podstawie umowy na poszukiwanie i eksploatację węglowodorów na obszarze koncesji Kirthar, zawartej 18 maja 2005 roku pomiędzy PGNiG S.A. a rządem Pakistanu. Prace poszukiwawcze w obszarze bloku Kirthar prowadzone są wspólnie z Pakistan Petroleum Ltd., zgodnie z podziałem udziałów i kosztów PGNiG S.A. (operator) – 70%, PPL – 30%. W I półroczu 2015 roku zakończono wiercenie otworu Rizq-1 i przeprowadzono zabieg szczelinowania. Podczas testów uzyskano przyróż gazu w maksymalnej wysokości 206,5 m³/min. We wrześniu zakończono budowę i oddano do eksploatacji instalację napowierzchniową umożliwiającą zwiększenie produkcji do 800 m³/min.

W celu wykorzystania tego potencjału opracowano koncepcję wspólnego zagospodarowania złóż Rehman i Rizq, która w pierwszym etapie uwzględnia podłączenie do produkcji otworu Rizq-1 oraz wykonanie dwóch kolejnych otworów: Rehman-2 i Rehman-3, w dalszej perspektywie zakłada ona wykonanie do roku 2022 kolejnych 10 otworów. Rozpoczęcie wiercenia otworów Rehman – 2 i Rehman – 3 zaplanowano na pierwszą połowę 2016 roku. Równocześnie w celu minimalizacji ryzyka geologicznego, oraz w ramach przygotowań do dalszych prac poszukiwawczych na koncesji, w końcu 2015 roku rozpoczęto realizację nowego zdjęcia sejsmicznego 3D, które swoim zasięgiem obejmie nowo odkryte złoża Rizq i kolejny obiekt poszukiwawczy N2. Po realizacji wspólnej oceny obecnego

i nowo realizowanego zdjęcia 3D PGNiG S.A. uzyska spójny obraz obejmujący oba z odkrytych złóż (Rehman i Rizq), co przyczyni się do dalszej optymalizacji lokalizacji przewidzianych do wiercenia otworów eksploatacyjnych. Prowadzone są również prace mające na celu podłączenie do produkcji otworu Rizq-1. Zakończenie tych prac przewidziane jest na pierwszy kwartał 2016 roku. Ponadto kontynuowano eksploatację odwiertów Rehman-1 i Hallel X-1.

Projekt Lubben – Niemcy

W dniu 4 sierpnia 2015 roku PGNiG S.A. podpisała umowy z firmą Central European Petroleum GmbH w zakresie współpracy na wydzielonej części koncesji Lubben we wschodnich Niemczech w landzie Brandenburgia. Celem poszukiwawczym jest potencjalne złożo ropy naftowej, którego zasoby mogą być porównywalne z odkrytym przez PGNiG w ostatnich latach w Polsce złożem Lubiatów-Międzychód-Grotów.

W efekcie podpisanych umów PGNiG SA obejmie 36% udziałów w przyszłych przychodach z potencjalnej produkcji ropy naftowej i gazu ziemnego. Partnerami PGNiG S.A. w przedsięwzięciu są Central European Petroleum GmbH (39% udziałów i operatorstwo koncesji) oraz austriacka firma Rohöl-Aufsuchungs Aktiengesellschaft (25% udziałów).

PGNiG pokryje część kosztów wierceń poszukiwawczych oraz zwróci część z dotychczas poniesionych kosztów na koncesji przez firmę Central European Petroleum GmbH. Wstępnie planowane jest odwiercenie dwóch otworów. Wydzielona część koncesji Lubben SW ma powierzchnię 414 km².

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. rozpoczęło w dniu 4 grudnia 2015 roku prace wiertnicze na otworze kierunkowym Markische Heide-1 we wschodnich Niemczech.

Wiercenie potrwa do drugiej połowy stycznia 2016 roku, a planowana głębokość otworu to ok. 2800 m. Prace wiertnicze wykonuje niemiecka firma ITAG.

Oddział w Egipcie – Kair

W Egipcie PGNiG S.A. prowadziła prace poszukiwawcze na koncesji Bahariya (Blok nr 3), na podstawie umowy EPSA (*Exploration and Production Sharing Agreement*) z dnia 17 maja 2009 roku podpisanej z rządem Egiptu. Spółka posiadała 100% udziałów w wymienionej wyżej koncesji. W związku z negatywnymi wynikami poszukiwania podjęto decyzję o wygaszeniu koncesji i likwidacji oddziału w Egipcie. W dniu 7 kwietnia 2015 roku miało miejsce wykreślenie Oddziału PGNiG S.A. w Egipcie z Egipskiego Rejestru Handlowego – General Authorities for Investments (GAFI), natomiast wykreślenie z KRS w Polsce odbyło się w dniu 22 listopada 2015 roku.

38 ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)

Zatrudnienie na koniec okresu w podziale na segmenty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Poszukiwanie i wydobywanie	3 849	4 080
Obrót i magazynowanie	988	1 072
w tym Centrala	675	689
Pozostała działalność	37	36
Razem	4 874	5 188

Średnie zatrudnienie w okresie wyniosło 4 900 osób w 2015 roku (6 736 osób w 2014 roku).

39 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Spółki dla akcjonariuszy.

PGNiG S.A. monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Spółki stanowią, by wskaźnik ten nie przekroczył 35%. Do zadłużenia netto Spółka wlicza kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania (w tym długoterminowe), pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom PGNiG S.A.

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego oraz zobowiązania z tytułu emisji papierów dłużnych	4 982	5 154
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania	2 310	2 664
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(5 190)	(1 942)
Zadłużenie netto	2 102	5 876
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)	23 738	23 780
Kapitał i zadłużenie netto	25 840	29 656
Wskaźnik dźwigni	8,1%	19,8%

40 INNE ISTOTNE INFORMACJE

40.1. Informacje na temat procesu restrukturyzacji

W 2015 roku przestał obowiązywać, przyjęty w dniu 11 grudnia 2008 roku przez NWZ PGNiG S.A., „Program racjonalizacji zatrudnienia oraz osłon finansowych dla pracowników Grupy Kapitałowej PGNiG na lata 2009-2011 (III etap)” („Program”). Program wszedł w życie w styczniu 2009 roku jako Program o formule „na gotowość” oraz wymagał stosowania przez podmioty nim objęte jednolitej procedury. Decyzje o uruchomieniu Programu podejmowane mogły być wyłącznie w przypadku, gdy było to uzasadnione skalą projektowanych działań restrukturyzacyjnych, związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia i/lub likwidacją stanowisk.

W dniu 19 sierpnia 2014 roku Uchwałą Zarządu nr 464/2014 Zarząd Spółki podjął decyzję o wypowiedzeniu programu ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2014 roku. Decyzja ta została zaakceptowana przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Uchwałą Nr 5/IX.2014 z dnia 24 września 2014 roku.

Koszty świadczeń osłonowych przysługujące zwalnianym pracownikom na podstawie Programu pokrywane były z Centralnego Funduszu Restrukturyzacji, którego dysponentem jest Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. lub z innych funduszy tworzonych na ten cel przez podmioty objęte Programem.

40.2. Postępowania przed Prezesem UOKiK

28 grudnia 2010 roku Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowym rynku hurtowej sprzedaży gazu ziemnego, polegającej na ograniczaniu zbytu ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów oraz przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji poprzez odmowę sprzedaży paliwa gazowego na zasadach umowy kompleksowej na rzecz przedsiębiorcy zamierzającego dokonywać dalszej odsprzedaży gazu ziemnego, tj. NowyGaz Sp. z o.o. w Warszawie. Prezes UOKiK decyzją z dnia 5 lipca 2012 roku uznał powyższe działania PGNiG S.A. za praktykę ograniczającą konkurencję, stwierdził zaniechanie przez PGNiG S.A. stosowania tych praktyk z dniem 30 listopada 2010 roku i nałożył na PGNiG S.A. karę pieniężną w wysokości 60 milionów złotych. 24 lipca 2012 roku PGNiG S.A. odwołało się od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Okręgowego w Warszawie-Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wyrokiem z dnia 12 maja 2014 roku SOKiK oddalił odwołanie w całości i zasądził od PGNiG S.A. na rzecz Prezesa UOKiK zwrot kosztów procesu. W dniu 4 czerwca 2014 roku PGNiG S.A. zaskarżyło w.w. wyrok apelacją. W dniu 29 maja 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał prawomocny wyrok uwzględniający w części apelację PGNiG S.A. i zmieniający decyzję Prezesa UOKiK z 5 lipca 2012 roku, w punkcie trzecim, obniżając karę nałożoną na PGNiG S.A. do kwoty 5,5 miliona złotych i zasądzający na rzecz Prezesa UOKiK zwrot części kosztów procesu. PGNiG S.A. wpłaciło karę oraz wniosło o sporządzenie uzasadnienia wyroku w celu rozważenia wniesienia skargi kasacyjnej. W dniu 18 września 2015 roku PGNiG S.A. złożyło skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego. W dniu 30 września 2015 roku PGNiG S.A. otrzymało odpis skargi kasacyjnej złożonej przez Prezesa UOKiK.

3 kwietnia 2013 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowych rynkach hurtowej i detalicznej

sprzedaży paliwa gazowego, polegającej na przeciwdziałaniu ukształtowania się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji przez:

- ograniczanie odbiorcom biznesowym możliwości zmniejszania zamawianych ilości paliwa gazowego i mocy umownej,
- ograniczanie odbiorcom biznesowym możliwości odsprzedaży paliwa gazowego,
- wymaganie określenia w umowie przez odbiorców biznesowych maksymalnej ilości zakupionego paliwa gazowego przeznaczonego przez nich do dalszej odsprzedaży,
- nieprzyznanie odbiorcom hurtowym prawa do częściowej zmiany sprzedawcy.

W trakcie postępowania PGNiG S.A. dobrowolnie zobowiązało się do zmiany określonych postanowień umownych, w umowach z odbiorcami niebędącymi gospodarstwami domowymi. Prezes UOKiK decyzją nr DOK-8/2013 z dnia 31 grudnia 2013 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do realizacji złożonego zobowiązania. 1 sierpnia 2014 roku PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. przejęła dotychczasową działalność PGNiG S.A. w obszarze obrotu detalicznego gazem, tym samym weszła we wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych przez Prezesa UOKiK na podstawie Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie umów, których spółka stała się stroną.

PGNiG S.A. w terminach przewidzianych decyzją zobowiązującą Prezesa UOKiK wykonało obowiązki przewidziane przedmiotową decyzją. W dniu 17 października 2014 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia na PGNiG S.A. oraz PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. kary pieniężnej, o której mowa w art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity, Dz. U. z 2015 roku poz. 184), w związku z podejrzeniem pozostawania w zwłoce w wykonaniu punktu l).4) sentencji decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2013 roku nr DOK-8/2013. Tego samego dnia PGNiG S.A. oraz PGNiG OD Sp. z o.o. otrzymały wezwanie do przedstawienia stanowiska w sprawie w ciągu 21 dni. W odpowiedzi na wezwanie, PGNiG S.A. oraz PGNiG OD sp. z o.o. przedstawiły uzasadnienie podjętych działań oraz stanowisko, iż działania te stanowią prawidłowe wykonanie punktu l).4) sentencji decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2013 roku nr DOK-8/2013. W dniu 24 września 2015 roku Prezes UOKiK wydał decyzję, w której stwierdził, że PGNiG S.A. częściowo nie wykonała punktu l).4) decyzji z dnia 31 grudnia 2013 roku i nałożył na Spółkę karę w wysokości 10,4 mln zł za zwłokę w wykonaniu wspomnianej decyzji. Jednocześnie tą samą decyzją Prezes UOKiK umorzył postępowanie administracyjne wobec PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o., stwierdzając że spółka ta wywiązała się z zobowiązania, przewidzianego decyzją z 31 grudnia 2013 roku. W dniu 2 listopada 2015 roku PGNiG S.A. odwołało się od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie zawiadomił PGNiG S.A. o wyznaczeniu terminu rozprawy.

W związku z ww. postępowaniami Spółka w księgach rachunkowych rozpoznała rezerwę zaprezentowaną w nocie 27.

40.3. Sprawa sporna ze spółką PBG S.A.

W dniu 21 września 2012 roku pełnomocnik PGNiG S.A. zgłosił wierzytelność PGNiG S.A. względem upadłej spółki PBG S.A. Zgłoszenie obejmowało roszczenia PGNiG S.A. wobec upadłej spółki z tytułu wadliwego wykonania inwestycji pn. „Budowa Odazotowni Grodzisk”. Wierzytelność nie została uznana. W związku ze zbliżającym się terminem przedawnienia roszczeń zgłoszonych do masy upadłości spółki PBG S.A., PGNiG S.A. dopełniło aktu staranności w celu przerwania biegu terminu przedawnienia roszczeń wynikających z ww. umowy. W tym celu, w dniu 5 listopada 2013 roku, pełnomocnik PGNiG S.A. wniósł do Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu wniosek o zawiązanie do próby ugodowej. We wniosku tym zawiązano wszystkich członków konsorcjum-strony umowy wykonanie inwestycji pn. „Budowa Odazotowni Grodzisk” – do zapłaty na rzecz PGNiG S.A. kwoty 159 milionów złotych tytułem odszkodowania za szkodę wynikającą z nienależytego wykonania umowy o generalną realizację inwestycji „Budowa Odazotowni Grodzisk”. W dniu 18 lutego 2014 roku PGNiG S.A. zostało wezwane do uiszczenia zaliczki na potrzeby tłumaczenia wniosku o zawiązanie do próby ugodowej w terminie do dnia 25 lutego 2014 roku. W dniu 16 września 2014 roku Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w Poznaniu X Wydział Gospodarczy przystąpił do rozpoznania wniosku PGNiG S.A. o zawiązanie do próby ugodowej z dnia 4 listopada 2013 roku. Z uwagi na nieprawidłową reprezentację strony wezwanej Sąd postanowił wezwać do udziału nadzorcę sądowego i postanowił odroczyć posiedzenie do dnia 7 listopada 2014 roku. W wykonaniu postanowienia Sądu pełnomocnik PGNiG S.A. przedłożył z datą 23 września 2014 roku Nadzorcę Sądowemu odpis Wniosku o zawiązanie do próby ugodowej z dnia 4 listopada 2013 roku

wraz z załącznikami. W dniu 7 listopada 2014 roku przed Sądem Rejonowym Poznań Stare Miasto odbyło się posiedzenie w przedmiocie wniosku PGNiG S.A. wobec PBG S.A. w upadłości układowej o zawezwanie do próby ugodowej (sygn. akt X GC 555/13) w zakresie roszczeń PGNiG S.A. o odszkodowanie na gruncie kontraktu dotyczącego Odazotowni Grodzisk. Ze względu na brak reprezentacji ze strony nadzorca sądowego mimo prawidłowego powiadomienia o terminie posiedzenia, do zawarcia ugody nie doszło. W dniu 18 marca 2015 roku Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu wydał postanowienie o umorzeniu postępowania zamykając tym samym przedmiotową sprawę sporną.

40.4. Kontrakty na dostawy paliwa gazowego oraz ropy naftowej

1. W styczniu 2015 roku PGNiG S.A. rozpoczęła realizację dostaw surowca do Rafinerii w Gdańsku, na podstawie umowy zawartej z Grupą LOTOS w 2013 roku. Kontrakt na kolejowe dostawy ropy naftowej do Rafinerii w Gdańsku został podpisany na pięć lat z możliwością przedłużenia na czas nieoznaczony i dotyczy sprzedaży ropy wydobywanych przez PGNiG Oddział w Zielonej Górze.
2. W IV kwartale 2015 roku aneksowano umowy z rafineriami Trzebinia i Jedlicze (transport kolejowy oraz samochodowy) należącymi do Grupy PKN Orlen Spółki Orlen Południe. Warunki umowne uległy zmianie między innymi w zakresie cen surowca.
3. W 2015 roku PGNiG S.A. dostarczało ropę transportem rurociągowym do firm Totsa Total Oil Trading S.A. i BP Europa SE. Dostawy do BP były realizowane na podstawie kontraktu na spotowe dostawy surowca, którego obowiązywanie przedłużono do połowy 2016 roku. Współpraca z firmą Totsa Total Oil Trading S.A. rozpoczęła się w kwietniu 2008 roku i polega na dostawach ropy naftowej ropociągami PERN "Przyjaźń".

40.5. Kontrakty na zakup paliwa gazowego

1. W 2015 roku PGNiG S.A. kupowało gaz głównie w ramach wymienionych poniżej umów i kontraktów, tj. długoterminowego kontraktu importowego z Rosji, oraz umów średnio- i krótkoterminowych na dostawy gazu z portfela dostawców europejskich, m.in.:
 - Kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 września 1996 roku z OOO „Gazprom eksport”, obowiązującego do 2022 roku.
 - Umowy sprzedaży gazu Lasów z dnia 17 sierpnia 2006 roku z VNG-Verbundnetz Gas AG., obowiązującej do 1 października 2016 roku. Począwszy od 1 stycznia 2016 roku sprzedaż gazu ziemnego kupowanego od VNG-Verbundnetz Gas AG będzie realizowana na rynku niemieckim, w ramach umowy z PGNiG Sales & Trading GmbH, zawartej w grudniu 2015 roku.
 - Umowy Ramowej na bazie EFET z dnia 27 października 2011 roku z PGNiG Supply & Trading GmbH. W ramach tej umowy w 2015 roku PGNiG S.A. zakupiło od PGNiG Supply & Trading GmbH gaz w ilości około 9 320 GWh.
2. PGNiG S.A. realizuje dostawy gazu stanowiące zaopatrzenie miasta Branice oraz miasta Słubice w ramach niżej wymienionych umów:
 - Umowy zawartej pomiędzy PGNiG S.A. a GAZ-SYSTEM S.A., w zakresie świadczenia usług bilansujących polegających na dostawie i sprzedaży gazu ziemnego do punktu wejścia Branice z dnia 23 grudnia 2015 roku, zasilającego pozasystemowy obszar w rejonie Branic, na granicy z Republiką Czeską. Umowa weszła w życie dnia 1 stycznia 2016 roku i obowiązuje do 30 września 2016 roku.
 - Umowy zawartej pomiędzy PGNiG S.A. a EWE Energia Sp. z o.o. z dnia 29 listopada 2004 roku, na dostawę gazu wysokometanowego do miejscowości Słubice.
3. W 2015 roku PGNiG S.A. kupowała od podmiotów spoza Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. gaz zaazotowany podgrupy Lw, pochodzący z wydobywania na terenie Polski, w ramach wymienionych poniżej umów:
 - Umowa sprzedaży gazu ziemnego pomiędzy PGNiG S.A. i FX Energy Poland Sp. z o.o. z dnia 19 czerwca 2009 roku (złóże Roszków).
 - Umowa sprzedaży gazu ziemnego pomiędzy PGNiG S.A. i FX Energy Poland Sp. z o.o. z dnia 8 grudnia 2010 roku (złóże Kromolice - Środa Wielkopolska - Kromolice S).
 - Umowa sprzedaży gazu pomiędzy PGNiG S.A. i FX Energy Poland Sp. z o.o. z dnia 4 czerwca 2012 roku (złóże Winna Góra).
 - Umowa z FX Energy Poland Sp. z o.o. na dostawy gazu (złóże Lisewo) z dnia 18 czerwca 2013 roku. Rozpoczęcie dostaw gazu nastąpiło 11 grudnia 2013 roku.
 - Umowa z FX Energy Sp. z o.o. na dostawy gazu (złóże Komorze) z dnia 12 listopada 2013 roku

- Umowa sprzedaży gazu ziemnego pomiędzy PGNiG S.A. i FX Energy Poland Sp. z o.o. z dnia 8 grudnia 2005 roku (złóże Zaniemyśl). Brak dostaw gazu od 24 lipca 2013 roku wynikający z przyczyn technicznych.
- Umowa sprzedaży gazu ziemnego pomiędzy PGNiG S.A. i Calenergy Resources Poland Sp. z o.o. z dnia 8 grudnia 2005 roku (złóże Zaniemyśl). Brak dostaw gazu od 24 lipca 2013 roku wynikający z przyczyn technicznych.

Wszystkie wymienione Umowy obowiązują do momentu wyczerpania złóż.

4. W 2015 roku PGNiG S.A. zawarła następujące umowy:

W 2015 roku PGNiG S.A. pośredniczyła w dostawach skroplonego gazu ziemnego (LNG) przeznaczonego do schłodzenia i rozruchu terminalu LNG w Świnoujściu. W tym celu w dniu 11 września 2015 roku Spółka zawarła kontrakty:

- na zakup dwóch ładunków LNG od Qatargas Operating Company Limited,
- na sprzedaż Polskiemu LNG S.A. zakupionych od Qatargas dwóch ładunków.

Pierwszy z ładunków LNG został dostarczony do terminalu w Świnoujściu w grudniu 2015 roku, kolejny jest zaplanowany do dostawy w lutym 2016 roku.

Dodatkowo 28 grudnia 2015 roku PGNiG SA zawarła z Polskim LNG SA umowę na zakup paliwa gazowego w procesie rozruchu terminala LNG w Świnoujściu oraz trójstronne Porozumienie Rozruchowe w sprawie rozruchu terminala LNG w Świnoujściu z Polskim LNG SA oraz Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ – SYSTEM SA. W ramach ww. umowy PGNiG S.A. będzie nabywało gaz powstały w wyniku regazyfikacji, w trakcie przeprowadzania procesu rozruchu Terminala. Całkowity wolumen gazu zakupionego w ramach przedmiotowej Umowy nie powinien przekroczyć ok. 2,5 TWh.

Zmiany w posiadanych kontraktach.

1. Renegocjacja ceny gazu z Kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 września 1996 roku z OOO „Gazprom eksport”.

Dnia 1 listopada 2014 roku PGNiG S.A. wystąpiło do OOO „Gazprom export” z wnioskiem o przystąpienie do renegocjacji ceny gazu ziemnego dostarczanego przez OOO „Gazprom export” na mocy Kontraktu nr 2102-14/RZ-1/25/96 z dnia 25 września 1996 roku kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej, w kierunku jej obniżenia. Proces renegocjacji jest w toku.

2. Podpisanie porozumienia do Umowy Długoterminowej zawartej z Qatar Liquefied Gas Company Limited

W związku z opóźnieniami w budowie terminala LNG w Świnoujściu i brakiem możliwości odbioru LNG od dnia 1 stycznia 2016 roku, w dniu 21 października 2015 roku PGNiG S.A. i Qatar Liquefied Gas Company Limited podpisały porozumienie do Umowy Długoterminowej z dnia 29 czerwca 2009 roku, mitygujące ryzyko ponoszenia przez PGNiG S.A. opłat z tytułu take or pay w ciągu pierwszych sześciu miesięcy roku 2016.

Wzajemne rozliczenia między stronami w pierwszej połowie roku 2016 będą się odbywać na zasadzie net proceeds co oznacza alokowanie LNG pierwotnie przeznaczonego dla PGNiG S.A. na innych rynkach przez stronę katarską, a następnie pokrywanie przez PGNiG S.A. ewentualnej różnicy pomiędzy ceną gazu LNG określoną w umowie długoterminowej, a jego ceną rynkową uzyskaną przez Qatar Liquefied Gas Company Limited (jeśli cena ta miałaby być niższa niż satysfakcjonująca PGNiG S.A., wówczas odbiór niesprzedanego gazu LNG będzie przesunięty na kolejne lata wykonywania umowy).

W porozumieniu określone zostały także zasady na jakich PGNiG i Qatargas uzgodnią w razie potrzeby dostawę LNG w pierwszej połowie 2016 roku - po osiągnięciu pełnej funkcjonalności operacyjnej terminalu w Świnoujściu.

Zgodnie z założeniami porozumienia z dnia 9 grudnia 2014 roku podpisanego przez PGNiG S.A. i Qatar Liquefied Gas Company Limited przez cały 2015 rok miały miejsce rozliczenia na zasadzie net proceeds. Rozliczenia pozwoliły skutecznie zniwelować ryzyko ponoszenia przez PGNiG S.A. opłat z tytułu take or pay w roku 2015. Cały wolumen pierwotnie przeznaczony do dostawy do Świnoujścia w roku 2015 został ulokowany przez stronę katarską na innych rynkach.

40.6. Renegocjacja warunków cenowych kontraktu jamalskiego

Kontynuując rozpoczętą 1 listopada 2014 roku procedurę renegocjacji warunków cenowych Kontraktu jamalskiego, PGNiG S.A. w dniu 13 maja 2015 roku skierowała do OAO Gazprom i OOO Gazprom Eksport wezwanie na arbitraż przed Trybunałem Arbitrażowym w Sztokholmie. Przedmiotem sporu jest zmiana warunków cenowych kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 września 1996 roku. Przekazanie sporu do rozstrzygnięcia przez Trybunał Arbitrażowy nie wyklucza możliwości prowadzenia rozmów na poziomie handlowym i polubownego porozumienia z dostawcą.

40.7. Decyzje Prezesa URE dotyczące nałożenia na PGNiG S.A. kar pieniężnych

W dniu 7 stycznia 2016 roku PGNiG S.A. otrzymało decyzję Prezesa URE z dnia 30 grudnia 2015 roku oraz w dniu 8 stycznia 2016 roku decyzję Prezesa URE z dnia 31 grudnia 2015 roku, na mocy których Prezes URE nałożył na PGNiG S.A. kary pieniężne odpowiednio w wysokości 2 milionów złotych oraz 4 miliony złotych w związku z naruszeniem obowiązku wynikającego z koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą polegającym na niewypełnieniu obowiązku dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z zagranicy w 2009 i 2010 roku. W dniu 21 oraz 22 stycznia 2016 roku PGNiG S.A. złożyło odwołania od ww. decyzji Prezesa URE do Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

41 ZDARZENIA PO KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

1. PGNiG S.A. wyemitowała obligacje w ramach Programu Emisji Obligacji Krótkoterminowych z dnia 6 maja 2014 roku. objętych przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o.:
 - Emisja z dnia 11 stycznia 2016 roku 1000 obligacji o łącznej wartości 100 milionów złotych z datą wykupu w dniu 15 marca 2016 roku, o rentowności 1,84% w skali roku,
 - Emisja z dnia 29 stycznia 2016 roku 2000 obligacji o łącznej wartości 200 milionów złotych z datą wykupu w dniu 29 lutego 2016 roku, o rentowności 1,75% w skali roku,
 - Emisja z dnia 15 lutego 2016 roku 300 obligacji o łącznej wartości 30 milionów złotych z datą wykupu w dniu 15 kwietnia 2016 roku, o rentowności 1,79% w skali roku.
2. PGNiG S.A. wyemitowała obligacje w ramach Programu Emisji Obligacji Krótkoterminowych z dnia 6 maja 2014 roku. objętych przez Geofizykę Toruń S.A.:
 - Emisja z dnia 4 stycznia 2016 roku 300 obligacji o łącznej wartości 30 milionów złotych z datą wykupu w dniu 31 marca 2016 roku, o rentowności 1,87% w skali roku,
3. W dniu 25 stycznia 2016 roku PGNiG S.A. wypowiedziała umowę zawartą ze Standard&Poors Rating Services Ltd („S&P”) dotyczącą oceny kredytowej („rating”) Spółki. Tym samym w najbliższym czasie S&P wycofa rating, który od 28 listopada 2012 roku był na poziomie BBB- z perspektywą stabilną. Jednocześnie Spółka posiada rating na poziomie inwestycyjnym przyznanym przez Moody’s Investors Service.
4. W dniu 10 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. dokonała wyboru biegłego rewidenta firmę Deloitte Polska Sp. z o.o. sp.k., z siedzibą: Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa do przeprowadzenia badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki za lata obrotowe 2016, 2017 oraz 2018. Wybór spółki Deloitte Polska Sp. z o.o. sp.k został dokonany na podstawie art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 roku, poz. 330 z późn. zm.) w związku z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku „Prawo zamówień publicznych” (Dz.U. z 2015 roku poz. 2164) w trybie przetargu ograniczonego. Ogłoszenie o zamówieniu zostało przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w dniu 13 października 2015 roku, oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod numerem 2015/S 202-367635. Wybór audytora został dokonany zgodnie z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Spółki i normami zawodowymi. W dniu 19 lutego 2016 roku wpłynęło do Krajowej Izby Odwoławczej odwołanie od wyboru Deloitte Polska Sp. z o.o. sp.k na biegłego rewidenta ze strony jednej z firm uczestniczących w przetargu na przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki za lata obrotowe 2016, 2017 oraz 2018. Do czasu ogłoszenia przez Krajową Izbę Odwoławczą wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze, Spółka nie może zawrzeć umowy.

OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

1. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA ROCZNEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNiG S.A. ZA 2015 ROK

Oświadczamy, że wedle naszej najlepszej wiedzy, roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe PGNiG S.A. sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową emitenta oraz jej wynik finansowy.

Oświadczamy, że wedle naszej najlepszej wiedzy sprawozdanie z działalności PGNiG S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

2. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA ROCZNEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNiG S.A. ZA 2015 ROK

Oświadczamy, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego PGNiG S.A. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku, został wybrany zgodnie z przepisami prawa.

Podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Zarząd PGNiG S.A.

Prezes Zarządu	Piotr Woźniak	_____
Wiceprezes Zarządu	Bogusław Marzec	_____
Wiceprezes Zarządu	Janusz Kowalski	_____
Wiceprezes Zarządu	Łukasz Kroplewski	_____
Wiceprezes Zarządu	Maciej Woźniak	_____
Wiceprezes Zarządu	Waldemar Wójcik	_____